

Primorski dnevnik

PETEK, 18. SEPTEMBRA 2009

št. 221 (19.620) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zadrž na Cerknici, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrobit" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskom pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

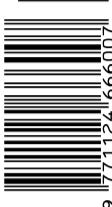
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLĀCANA V GOTOVIN

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 77124 666007

*Ura
žalosti,
ura
resnice*

MARTIN BRECELJ

Italija žaluje. Včerajšnja smrt šestih italijanskih vojakov v Kabulu in ranitev drugih štirih sta italijansko javnost pretresla. Ob šoku pa se z novo močjo postavlja vprašanje, ki sicer že dolgo tli v Italiji in v drugih državah, sodeleženih v mednarodni vojaški odpravi v Afganistanu: ali je sploh smotrono na tak način vztrajati v državi pod Hindukušem?

Sedano vojno v Afganistanu so sprožile ZDA oktobra 2001, in sicer takoj po terorističnih napadih, ki so jih bile deležne 11. septembra tistega leta. Talibanski režim v Kabulu jim namreč ni hotel izročiti vodje Al Kaid Al Qaeda Osama bin Ladna, ki naj bi bil odgovoren za nezaslužani afront. ZDA so skupno z Veliko Britanijo že novembra istega leta vojaško osvojile Kabul in nekatera druga afganistska središča, vendar prave zmage vse do danes niso izbojevale, pa čeprav so se jim med tem pridružile številne druge države in zveza Nato.

Sicer pa ni niti povsem jasno, kaj naj bi pomenilo zmagati v tej vojni, oziroma kakšne cilje bi morala doseči mednarodna vojaška odprava v Afganistanu. Prvotni cilj, da bi prijeli Osama bin Ladna in uničili njegovo teroristično mrežo, se je namreč s časom nekako razblnil. Danes se na splošno in nejasno govorji o tem, da bi morala mednarodna skupnost zagotoviti varnost in demokracijo v Afganistanu.

Rezultati so vsem na očeh. Talibanski uporniki nadzorujejo precej del države, zlasti periferijske gorata območja, pred njimi pa ni nihče varen niti drugod, kot potruje včerajšnji krvavi dogodek. Kljub mednarodni vojaški podpori, je predsednik Hamid Karzai po zatrjevanju kritikov malo več kot župan Kabula. Kočko je njegov režim demokratičen, pa so pokazale avgustovske predsedniške volitve: na volišča je šla dobra tretjina volilnih upravnih enot, po oceni opozovalcev Evropske unije pa naj bi bila kar četrtnina vseh glasovnic »sumljivih«.

Toda resnično vprašanje ni to, kako preprečiti volilne goljufije ipd. Vprašati se je treba, ali je vojaška odprava zadostno in še prej spremjemljivo sredstvo za vzpostavljanje demokracije v sedanji afganistski stvarnosti. Vprašanje je malo več kot retorično, saj je odgovor jasno negativen. In vendar se ZDA in njihovi zavezniki še vedno obnašajo, kot da bi tega ne vedeli. Prav zaradi tega bi morala ura žalosti, kakršno zdaj preživlja Italija, postati tudi ura resnice.

AFGANISTAN - V samomorilskem atentatu na cesti, ki pelje na letališče v Kabulu

Eksplozija pokosila šest italijanskih vojakov

Štirje vojaki ranjeni, veliko mrtvih in ranjenih tudi med civilisti

OBOROŽEVANJE - Rusija je sklep pozdravila

ZDA dokončno opustile načrt o protiraketnem ščitu v Evropi

WASHINGTON/MOSKVA - Ameriški predsednik Barack Obama je sporočil, da so ZDA opustile gradnjo dela ameriškega protiraketnega ščita v vzhodni Evropi, ki mu je Rusija ostro na-

sprotovala. Ruski predsednik Dmitrij Medvedev je oddočitev Obama zato že označil za "odgovorno potezo". Češka je odločitev ZDA vzelna na znanje, na Poljskem pa so ji manj naklonjeni. Obama

je napovedal nov pristop ZDA k protiraketni obrambi v Evropi, ki bo zagotovil močnejšo, pametnejšo in hitrejšo obrambo ameriških sil in zaveznikov.

Na 13. strani

RIM - Pred današnjim srečanjem Spomenica SKGZ in SSO za Berlusconija in Pahorja

RIM - Predsednik slovenske vlade Borut Pahor bo danes obiskal Rim in Vatikan. V Palači Chigi se bo sestal z ministrskim predsednikom Silviom Berlusconijem in z zunanjim ministrom Franciom Frattinijem, v Vatikanu pa z državnim tajnikom Tarcisijem Bertonejem in slovenskim kardinalom Francetom Rodetom.

Predsednika Slovenske kulturno-gospodarske zveze in Svetu slovenskih organizacij Rudi Pavšič in Drago Štoka sta predsednikoma obeh vlad včeraj našli posebno spomenico. V njej

jima predstavlja aktualni položaj slovenske manjšine v luči zamud pri izvajaju zaščitnega zakona in tudi krizne situacije manjšinskih kulturnih ustanov. Vprašanje slovenske manjšine bo eno glavnih tem Pahorjevega obiska, na katerevso gotovo tekla beseda tudi o položaju Italijanov v Sloveniji.

Kočljiva tema bo gotovo problematika načrtovanega žaveljskega uplinjevalnika, za katerega Ljubljana zahteva, kot znano, jamstva glede njegovih čezmejnih vplivov.

Na 3. strani

KABUL - Šest italijanskih vojakov je umrlo in štirje so bili hudo ranjeni v samomorilskem napadu včeraj v Afganistanu. Tarča napada je bil konvoj zvezne NATO (Isaf) v Kabulu, pri čemer je bilo skupno ubitih 16 ljudi, ranjenih pa kakih 50. Ostale žrtve so afganistični civilisti.

Do napada je prišlo ob 12.10 po kraljevem času oz. ob 9.40 po našem. Konvoj je pripeljal na t. i. Masudovo krožišče na cesti, ki pelje proti letališču afganističkega glavnega mesta. Tu je upočasnil vožnjo zaradi kontrole prometa. Nedeniček od krožišča se namreč nahajata ameriško veleposlanstvo in poveljstvo Isaf.

Na 6. strani

Kraški siri v Piemontu

Na 3. strani

Primorsko-notranjska gazela 2009 je koprsko podjetje Finali Trading

Na 4. strani

Gasilci v Tržaškem zalivu našli truplo

Na 8. strani

Goričan pobesnel ter ranil policista in mestnega redarja

Na 14. strani

Programi SDZPI-ja naložba za prihodnost

Na 15. strani

Carraro: sindikati zahtevajo korak nazaj

Na 15. strani

Obiščite prodajni salon Peugeot, pomladite se &

ZADENITE
NOVI PEUGEOT 207

DNEVI MLADOSTI OD 15. DO 22. SEPTEMBRA 2009

PEUGEOT Novošč. TOYOTA, Prodaja gospodinjstva 21/22, Kompleksna vrednost 11.4 - 13.120, vrednost pojavljajočih se 1.17 do 1.21. Peugeot gospodinjstvo 10.10.2009 do 10.10.2010. Prodaja gospodinjstva na domovino na www.peugeot.si.

Novi
207

NOVA OLIMPIJA d.o.o.
Obrtniška 28, 6000 Koper
tel.: 05 611 61 11

NOVA OLIMPIJA d.o.o., PE Sežana
Partizanska 75d, 6210 Sežana
tel.: 05 731 04 05

SLOVENIJA - HRVAŠKA - Komentarji v hrvaških medijih

Jadranka Kosor na udaru zaradi vsebine dogovora s Pahorjem

Očitajo ji, da naj bi ves čas lagala oziroma ni povedala vse resnice - Moti jih Rehnov predlog

ZAGREB - Premierka Jadranka Kosor nam je ves čas lagala ali vsaj ni povedala celotne resnice o dogovoru s Slovenijo, ocenjuje včerajšnji Jutarnji list. Novi list se sprašuje, zakaj bi Ivo Sanader čestital Kosorjevi za dogovor, ki ga je sam zavračal. Večernji list pa predstavlja juninski predlog Ollija Rehna, ki bo podlaga za nadaljevanje pogovorov o meji.

Kosorjeva je zamolčala, da bo podlaga za nadaljevanje pogajanj o hrvaško-slovenski meji drugi in ne prvi predlog evropskega komisarja za širitev Ollija Rehna, kar je po pisanku Jutarnjega lista razlik iz dveh razlogov. Kot dodaja, je prvi razlog odločitev sabora, ki je sprejel prvi predlog, in dokler tega poslanici ne bodo spremenili, je omenjena odločitev obvezujoča. Drugič, Rehnov juninski predlog je manj ugoden za Hrvaško kot prvi, najbolj problematična pa je formulacija, ki lahko implicira, da bo Slovenija zagotovila nemoenost dostop do odprtega morja, piše komentatorka.

Kosorjeva se je obnašala kot njen predhodnik Ivo Sanader, ki je mesece in meseci prekrival resnico o gospodarskem stanju države, dodaja zagrebški časnik. "Strašno je, da premierka prekriva resnico in laže javnosti. Zaradi takšnih prevar se v urejenih državah zahteva odstop. Opozicija ima polno pravico, da njen odstop tudi zahteva". Sicer pa to ne pomeni, da je treba oporekat dogovoru, ki ga je Kosorjeva dosegla s Pa-

horjem, čeprav ni tako ugoden, kot se je mislilo prvi trenutek, opozarja Jutarnji list. "Bodimo realni, dogovor je še vedno boljši od stanja hladne vojne, v katerega

sta bili še pred dvema meseциma ujeti dve državi. Z umikom slovenskem blokado procesa pristopa EU, je Hrvaška že pridobila," sklene komentatorka.

Zakaj bi bil Sanader po sestanku v Ljubljani navdušen nad Kosorjevo, ki je sprejela, da se spor o meji ureja na osnovi Rehnovega predloga, ki je bil podan 15. junija, ki jo je bivši premier zavrnil, sprašuje Novi list. "Sanader je zavračal in kričal, da ne bo dal niti pedi hrvaškega ozemlja, ter naj Ljubljana poskuši odvzeti ozemlje Berluscioni. Podpiral ga je šef hrvaških pogajalcev o meji, akademik Davorin Rudolf, ki je grmel proti slovenski aroganci in neznotnih teritorialnih pretenzijah, obenem pa je kazal prezir do glavnega arbitra EU Marttija Ahtisaarija", spominja komentatorka reškega časnika.

MEDIJ
NAPADAJO
JADRANKO
KOSOR

"Kosorjeva je Sanaderjevo politiko vrgla in koš, znenbila se je Rudolfa in ostalih hrupnežev, ki bi jutri lahko na Slovenijo poslali vojsko, sklenila mir s Pahorjem, umaknila blokado in omogočila pogajanja s Slovenijo in vse to v dveh mesecih. Če ji Sanader zdaj čestita, kdo je zdaj neumen," sklene Novi list.

Večernji list pa objavlja Rehnov juninski kompromisni predlog Rehna, ki so ga označili kot "načrt sporazuma o urejanju spora med vladami Republike Slovenije in Republike Hrvaške".

Omenjeni dokument med drugim predvideva, da bo petčlansko arbitražno sodišče, o katerem naj bi se pred tem dogovorili državi, "ugotovilo potek meje na morju in kopnem med Hrvaško in Slovenijo, ter rezim za uporabo morskih območij in dotik (contact in angleškem izvirniku) Slovenije z odprom morjem", je povzel časnik. Dodaja, da bo sodišče to počelo na podlagi pravil in načel mednarodnega prava, načela pravičnosti (equity) in dobrososediščnih odnosov, odločilo pa naj bi v roku enega leta. Časnik pojasnjuje, da "laiki" ne bi doživeli kot sporne zamenjav besed "contact" s "junction", ker nobena izmed besed izrecno ne pomeni, da gre za raztezanje slovenskega morja do točke, v kateri se bo dotikal z mednarodnimi vodami, vendar pa je obe možno tudi tako tolmačiti. (STA)

**Žerjav napovedal
zbiranje podpore
za referendum o Hrvaški**

LJUBLJANA - Predsednik SLS Radojan Žerjav je včeraj v Ljubljani napovedal, da bo stranka jutri začela zbirati podporo za razpis referendumu o arbitražnem sporazumu med Slovenijo in Hrvaško, ki naj bi opredelil način določanja meje med državama.

SLS bo tako že jutri v Ljubljani odprala prvo stojnico, na kateri bodo zbirali podporo za referendum. Zbirali bodo sicer načelne izraze podpore, da bi stranka vedela, ali lahko po morebitni ratifikaciji arbitražnega sporazuma v državnem zboru v roku formalno zbere 40.000 podpisov za razpis naknadnega zakonodajnega referendumu.

Jutri pohod in literarno druženje na Kokoši

LIPICA - Združenje književnikov Primorske vabi vse, ki jim je všeč literatura in pohodništvo, jutri na literarno druženje na Kokoši, ki je s svojimi 670 metri nadmorske višine del gričevja, ki ločuje Sežanski Kras od Tržaškega záliva. Zbor bo ob 14. uri pri bivšem mestnem prehodu Lipica, od koder bodo krenili na Kokoš, kjer bo od 16. do 18. ure literarno branje. V planinski koči na Kokoši je mogoče tudi prespati. V primeru slabega vremena pohod odpade. Prijave zbirajo na e-naslovu: david.tercon@siol.net". (O.K.)

HRVAŠKA - Predsedniške volitve

Ivo Josipović (SDP) tudi uradno potrdil kandidaturo

ZAGREB - Predsedniški kandidat hrvaške SDP Ivo Josipović je včeraj v Zagrebu tudi uradno objavil svojo kandidaturo na prihodnjih volitvah za predsednika države, ki bodo najpozneje v začetku leta 2010. SDP se je odločila za Josipovičovo kandidaturo na strankarskih volitvah sredi julija letos. Predsednik socialdemokratov Zoran Milanović je izrazil prepričanje, da bo njihov kandidat osvojil dva zaporedna mandata predsednika republike ter da bo potem "Hrvaška država z nasmehom".

Poslanec v hrvaškem saboru in profesor na pravni fakulteti Josipović je včeraj predstavil tudi člane svojega volilnega štaba, med katerimi ni bilo njegovega protikandidata na strankarskih volitvah, tudi poslanca in ekonomskoga strokovnjaka Ljuba Jurčića. Po njegovem julijskem porazu na strankarskih volitvah so hrvaški mediji ugibali, da se bo Jurčić vključil v predsedniško tekmo kot neodvisni kandidat. Jurčić je bil sicer na prejšnjih parlamentarnih volitvah nekaj časa tudi kandidat SDP za hrvaškega premierja.

Ivo JOSIPOVIĆ

Na včerajšnji novinarski konferenci ni bilo niti zagrebškega župana Milana Bandića, ki tudi ne želi jasno povedati ali bo tudi on kandidiral za predsednika države, kot že mesece ugibajo hrvaški mediji. Josipović je dejal, da pričakuje Bandićovo podporo.

Po zadnjih javnomenjenskih raziskavah je Josipović v prepričljivem vodstvu pred ostalimi predsedniškimi kandidati in ima več kot dvakrat višjo podporo kot kandidat HDZ Andrija Hebrang ali neodvisni Natan Vidovič. (STA)

SMRTNA KOSA - Furlanski pesnik je bil star 81 let

Odšel je Morandini

Bil je še poln načrtov - Pri ZTT je pred dvema letoma izšla njegova dvojezična pesniška zbirka

VIDEM - V 81. letu starosti je nepričakovano umrl Luciano Morandini, furlanski pesnik, pisatelj, pedagog in kolumnist. Do zadnjega je bil aktivен in še poln načrtov.

Morandini se je rodil leta 1928 v kraju San Giorgio di Nogaro, živel pa je v Vidmu, kjer je bil v preteklosti tudi občinski svetnik socialistične stranke. Politika je bila dolga desetletja njegova velika ljubezen. Soustanovil in vodil je tudi številne politične revije, med katerimi je bila revija *Politica e cultura*, ki je imela uredništva tudi v Ljubljani, Parizu in Duesseldorfu.

Na svoji plodni ustvarjalno poti je napisal nekaj krajših romanov, predvsem pa številne pesniške zbirke. Njegovi verzi so bili prevedeni v angleščino, nemčino, slovenščino in srbohrvaščino. Leta 2007 je Založništvo tržaškega tiska izdalо dvojezično zbirko *Iti - hoditi / Camminando camminando*; Morandinove poezije je v slovenščino prevedel Marko Kravos.

Luciano Morandini

MIHA OBIT

PIVKA - Ob 200. letnici ustanovitve Ilirskega provinc

Ponazoritev bitke pri Razdrtem leta 1809

Prikaz vojaškega življenja v avstrijski in francoski armadi ob koncu 18. in začetku 19. stoletja - Višek dogajanja v Parku vojaške zgodovine jutri in v nedeljo

V vojaških taborih so bili takrat tudi otroci

PIVKA - V Parku vojaške zgodovine v Pivki letos s III. Festivalom vojaške zgodovine obeležujejo 200-letnico avstrijsko-francoskih vojn in posledično ustanovitve Ilirskega provinc. Zdaj že tradicionalni festival je večerni dogodek, ki je nastal v sodelovanju med partnerji: Turizem Kras d.d., Občina Pivka, Vojaški muzej Slovenske vojske in Lokalni pospeševalni center Pivka. Festival se se je začel včeraj z otvoritvijo razstave »Napoleonski orli nad Alpami« avtorja Fedja Klavore in filmskim večerom v Parku vojaške zgodovine Pivka in se bo končal do v nedeljo.

Festival bo dosegel vrhunec jutri in v nedeljo s ponazoritvijo vojaškega življenja v avstrijski in francoski armadi ob koncu 18. in začetku 19. stoletja ter spektakularno ponazoritvijo bitke pri Razdrtem, ki je potekala med 18. in 21. majem 1809. leta (jutri ob 14. uri). Bitka predstavlja enega večjih in pomembnejših vojaških sproščav na našem območju.

Na ponazoritvi omenjene bitke v Parku vojaške zgodovine Pivka bodo nastopile ponazoritve skupine iz Slovenije, Avstrije, Italije in Češke. Sodelovalo bo več kot sto uniformiranih pešakov, topničarjev in konjenikov v zgodovinskih uniformah. Obiskovalci bodo tako jutri kot v nedeljo lah-

ko podoživljali takratno vojaško življenje v vojaškem taboru avstrijske in francoske armade, ki bo postavljen v Parku vojaške zgodovine, kjer jih bo animiral tudi sam Napoleon Bonaparte. Ob samem taboru bo poskrbljeno za hrano in pičajo, cel dan (od 10. oz. 9. ure dalje) bodo potekale otroške delevnike, mogoče si bo mogoče ogledati tankovsko-artilerijsko zbirko in druge zbirke Parka vojaške zgodovine, mogoče se bo povzpeti na Primož, kjer bodo čez cel dan organizirana vodenja po podzemnih utrdbah.

Bitko pri Razdrtem je na zanimiv način opisal Josip Jurčič, ki je po spominih slovenskega vojaka Andreja Pajka napisal Spomine starega Slovencev. Andrej Pajk je bil vojak v novomeškem brambovskem bataljonu, ki je po bitki pri Razdrtem padel v francosko ujetništvo, doživel pohod v Francijo in prisilno delo, ki ga je komaj preživel, po vrnitvi v domovino pa so ga vtaknili še v francoski Ilirski regiment, ki je doživel vse strahote Napoleona pohoda v Rusijo. Dramska uprizoritev Spominov starega Slovencev bo jutri ob 15. uri prikazana v okviru III. Festivalsa vojaške zgodovine, popestril pa jo bo tudi nastop samega francoskega cesarja, ki bo povedal zgodbo o kontroverznem odnosu med Napoleonom in Slovinci.

RIM - Uradni obisk predsednika slovenske vlade

Pahor danes z Berlusconijem tudi o slovenski manjšini v Italiji

V Vatikanu srečanje z državnim tajnikom Svetega sedeža Bertonejem in s kardinalom Rodetom

RIM - Predsednik slovenske vlade Borut Pahor se bo danes mudil na delovnem obisku v Italiji in pri Svetem sedežu. V okviru obiska se bo ustal tudi z italijanskim kolegom Silvijem Berlusconijem.

Kot so sporočili iz Pahorjevega kabineta, je srečanje med slovenskim in italijanskim premierjem namejeno predvsem nadaljevanju in poglobitvi dobrega političnega dialoga ter sodelovanju obeih držav na različnih področjih. Predsednika vlad bo sta posebno pozornost namenila počevanju gospodarskega sodelovanja in iskanju novih potencialov na tem področju ter izmenjavi stališč glede reševanja finančne in gospodarske krize, energetske varnosti in drugih energetskih vprašanj. Pahor se bo ustal tudi z državnim tajnikom Svetega sedeža Tarcisiom Bertonejem in kardinalom Francetom Rodetom, poldne pa se bo srečal tudi s podpredsednikom industrijskega združenja Confindustria Giuseppejem Morandijem in skupino italijanskih gospodarstvenikov.

Slovenska manjšina bo ena glav-

nih, če že ne glavna tema pogovora med Pahorjem in Berlusconijem, ki se ga bo morda udeležil tudi italijanski zunanj minister Franco Frattini. Po napovedih iz Ljubljane naj bi premier Pahor v Rimu načel tudi vprašanje vrnite umetnin, ki so bile iz cerkva na Primorskem odnesene v času druge svetovne vojne.

Premiera se bosta gotovo dotaknila tudi vprašanja gradnje plinskih terminalov v Tržaškem zalivu. Posebno žaveljskega, za katerega je italijansko okoljsko ministrstvo, kot znano, že izdalo okoljevarstveno dovoljenje.

Gospodarsko sodelovanje med Italijo in Slovenijo je zelo dobro. Italija je drugi najpomembnejši trgovinski partner za Slovenijo, takoj za Nemčijo. Lani je menjava med državama presegla 6,5 milijarde evrov, pri čemer je slovenski izvoz znašal 2,4 milijarde evrov, uvoz pa 4,15 milijarde evrov. Slovenija v Italijo največ izvaja avtomobile in njihove dele, iz Italije pa slovenska podjetja največ uvažajo mineralna goriva in olja.

Borut Pahor in Silvio Berlusconi sta se doslej enkrat srečala in sicer lanskega decembra v Bruslju na vrhu prvih ministrov Evropske unije

BOBO

POSLANICA PREDSEDNIKOV SKGZ IN SSO RUDIJA PAVŠIČA IN DRAGA ŠTOKE

TRST - Ob današnjem obisku predsednika vlade Republike Slovenije Boruta Pahorja v Rimu pri predsedniku vlade Italijanske Republike Silviju Berlusconiju sta predsednika krovnih organizacij Slovencev v Italiji, Rudi Pavšič za Slovensko kulturnogospodarsko zvezo (SKGZ) in Drago Štoka za Svet slovenskih organizacij (SSO), naslovila obema premierja priložnostno poslanico. Ob tem sta jima posredovala tudi dokument o položaju slovenske narodne skupnosti v Italiji in z njim povezani odprtimi vprašanji. Poslanico objavljamo v celoti.

dežele Furlanije-Julijiske krajine, pokrajinski in občinski predpisi. Še vedno se nam grobo odreka pravica uporabe slovenskega jezika v javnosti, kar je pod vsako evropsko moderno etiko – zakonodajo.

Še vedno se naše organizacije ubadajo s finančno krizo zaradi nezadostnih sredstev finančnega značaja, ki jim zdaj preti celo gospodarska kriza, ki je zajela tudi naše države, Evropo in ves svet.

Bojimo se, da bodo naše organizacije prišle ob tista sredstva, ki so jih tako krvavo potrebna za obstoj, nemoten razvoj in učinkovito delovanje med ljudmi in na teritoriju, na katerem je zgodovinsko prisotna slovenska narodna skupnost. Gre za preživetje nad 300 društv in ustanov, ki delujejo v okviru obe krovne organizacije, to je SKGZ in SSO, kateri imata veliko odgovornost, da ne bi prišlo do okritivne ali celo ukinitive njih dejavnosti.

Prepričana sva, spoštovana predsednika, da bosta med svojim skupnim srečanjem znala posvetiti tej problematiki primerno pozornost tudi v duhu velikih evropskih idealov in tako učinkovito rešiti probleme, ki sva jih predocila, oz. objasnila.

Krovni organizaciji, ki delujejo med Slovenci v Italiji in ki si vneto želite plodno sodelovanje in dobre sosedstvo odnos med Republikama Italijo in Slovenijo. Vama izrekata svoja iskrena voščila, da bi Vaša prizadevanja rodila tiste sadove, ki si jih mi in z nami celotna slovenska narodna skupnost tako srčno želijo in si zanje vztrajno prizadevajo.

**Rudi Pavšič, predsednik SKGZ
Drago Štoka, predsednik SSO**

Položaj slovenske narodne skupnosti v Italiji v letu 2009

Splošno

Slovenska narodna skupnost v Italiji in obravnavata njenega položaja v Italijanski republiki si zaslubi posebno pozornost v pogovorih med predstavniki dveh sosednjih držav, Italije in Slovenije. Dejavnja je na političnem, kulturnem in tudi gospodarskem področju, ki ga tradicionalno naseljuje, pri čemer se aktivno vključuje v italijanski (še posebej prostor AD FJK) in slovenski prostor. Iz tega vidika ji je pripisati pomembno vlogo veznega člena in promotorja čezmejnih odnosov, kar velja ohraniti in spodbujati tudi v prihodnjem.

Pozdravljamo aktivno delovanje slovenske narodne skupnosti na vseh področjih, tudi njeno sodelovanje z italijansko narodno skupnostjo v Sloveniji, saj skupaj pripomoreta k zagotavljanju in izpolnjevanju pravic.

Njen obstoj, delovanje in razvoj je tesno povezan z redno finančno podporo obeih držav, še posebej Italijanske države in dežele Furlanije-Julijiske krajine.

RUDI PAVŠIČ

DRAGO ŠTOKA

Izpolnjevanje določil zaščitnega zakona 38/01

Potrebno je polno izpolnjevati določila zaščitnega zakona št. 38/01, ki opredeljujejo tudi časovni okvir izpolnjevanja obveznosti.

Od italijanske vlasti pričakujemo, da bo na ustrezni način spodbudila krajevne uprave (v prvi vrsti AD FJK), da se celovito udeležijo določila, ki predvidevajo izpolnjevanje dvojezičnosti v javnosti.

Finančna situacija

Obstaja velika zaskrbljenost zaradi ukrepov Vlade Italijanske republike glede finančne usmeritve za triletno obdobje od 2009 do 2011. V letu 2008 je slovenska narodna skupnost iz finančnega sklada, predvidenega v Zakonu o zaščiti slovenske jezikovne skupnosti v Italiji (zakon št. 38/01) prejela 5.250.000 Eur. Predlog italijanske vlade predvideva znižanje sredstev, tako da bi manjšina v letu 2010 prejela 1.190.000 in leta 2011 celo 2.130.000 Eur manj prispevkov.

Zniževanje finančnih sredstev bi vodilo v kršenje in celo ukinitve delovanja številnih slovenskih manjšinskih kulturnih in vzgojnih institucij, periodičnega tiska, založništva, gledališča, kljub obveznostim, ki jih je Italijanska republika sprejela z mednarodnimi pogodbami; Londonski memorandum iz leta 1954 in Osimski sporazumi iz leta 1975, ratificirani leta 1977.

Pričakujemo, da bo slovenska narodna skupnost deležna takšnih ukrepov Vlade Italijanske republike, da bo ohranila nivo zaščite kot izhaja iz obvez po mednarodnih sporazumih in njene notranje zakonodaje. Potrebna je sistematska rešitev finančnega vprašanja in zagotovitev višine že dodeljenih sredstev, tudi glede na dejstvo, da so le-ta ostala nominalno na isti vrednosti kot leta 1992, kar pomeni več kot 50% realno znižanje finančnih sredstev v zadnjih 16 letih.

Republika Slovenija, kljub finančni in gospodarski krizi, ni znižala finančne podpore italijanski manjšini v Sloveniji, kar pričakujemo tudi od inštitucij italijanske države v odnosu do slovenske narodne skupnosti.

Slovensko stalno gledališče

Krčenje sklada za gledališča (FUS) bo prizadelo tudi Slovensko stalno gledališče v Trstu. To ohranja status stalnega gledališča, kar potrebuje tudi Zakon št. 38/01. Gledališče je vselej delovalo na visoki umetniški ravni in je s podnapisi dostopno tudi italijanskemu občinstvu. Brez ustreznih sredstev pa ne more delovati.

Nesprejemljivo je, da krajevne javne ustanove, med njimi Občina Trst, Pokrajina Trst in AD FJK, še vedno ne spoštujejo jasnih finančnih obvez, ki so predvidene za Stalna gledališča.

Ustrezone inštitucije v Rimu pozivamo, da priporočajo k nadaljnemu delovanju gledališča in v okviru svojih pristojnosti posredujejo pri ustanov-

nih članicah gledališča (Občino Trst, Pokrajino Trst in AD FJK), da začnejo izpolnjevati zakonske obveznosti, tudi finančne narave, in z njimi povezano vprašanje upravljanja Kulturnega doma v Trstu.

Šolstvo

Vlada Italijanske republike naj tudi pri reformah na področju šolstva spoštuje specifične manjšinske potrebe oz. da v sodelovanju z manjšino isče najboljše rešitve za učinkovit razvoj slovenskega šolstva v Italiji, tudi v duhu spremenjenih razmer na tem področju.

Brez upoštevanja omenjene specifike bi bilo z novimi normativi v programske načrtu italijanskega Ministrstva za šolstvo, univerzo in raziskovanje, prizadeto celotno šolstvo s slovenskim učnim jezikom. Z dobesednim izvajanjem načrtovane reforme na področju javnega šolstva bi se izrazito skrila šolska mreža in šolske storitve, kar bi se posebej obubožalo izobraževalne ponudbe v slovenskem jeziku ter možnosti za mlade generacije.

Zakon št. 38/01 predvideva tudi ustanovitev slovenske sekcijs v okviru glasbenega konservatorija Tartini, pri čemer naj se najde ustrezna rešitev.

Pričakujemo, da bo slovenska manjšina so člani Komisije za slovenske šole pri deželnem šolskem uradu, ki ima le posvetovalno naravo, zato predlogi in stališča izražena v tem telesu niso zavezujoci. Predlagamo, da se okrepi vloga navedene Komisije, ki jo predvideva zakon št. 38/01, tako da se bistveno upošteva njene predloge.

Predlagamo, da se čim prej uredi organik deželnega šolskega urada, kot večkrat zagotovljeno s strani pristojnega ministrstva in za kar obstajajo sredstva iz zakona 38/01.

Mediji

Ob napovedanem krčenju prispevkov in spremembah zakonskih določil na področju medijev bi bila slovenska narodna skupnost osiromašena za informacije v slovenskem jeziku, poleg tega pa bi postal vprašljiv njen obstoj v javnem in medijskem življenju. Zaradi majhnega števila potencialnih uporabnikov nameči manjšina nima objektivnih možnosti, da bi njeni časopisi preživeli s trženjem in reklamo.

Uredi naj se delovanje Primorskega dnevnika in drugih manjšinskih tiskanih medijev, ki so deležni podpore iz vsedržavnih zakonov.

Ob uvedbi digitalnega sistema pričakujemo, da se bo vidljivost in slišnost slovenskih programov Rai udejantila na teritoriju, kjer živi slovenska narodna skupnost v AD FJK.

Ob novih tehnoloških spremembah naj se upošteva, da so slovenski radio in TV vidni in slišni na celotnem ozemlju, kjer živi slovenska narodna skupnost, kar izhaja iz zakona št. 103/75 in drugih državnih in deželnih določb.

Dosledna uporaba

slovenskih imen in priimkov

V doglednem času naj se dokončno uredi pravilno pisanje imen in priimkov na vozniških dovoljenjih, zdravstvenih izkaznicah in vseh javnih dokumentih, kot je to zagotovljeno s strani pristojnih organov.

PODJETJA - Sinoči v Novi Gorici razglasili regijsko najhitreje rastoče podjetje 2009

Primorsko-notranjska gazela je koprsko podjetje Finali Trading

Ukvarja se z zbiranjem in predelavo gradbenih odpadkov - Dela tudi v Italiji

NOVA GORICA - Časopisna družba Dnevnik je včeraj v Novi Gorici razglasila primorsko-notranjsko gazelo 2009. Najhitreje rastoče podjetje v regiji in finalist izbora za naziv zlata gaza 2009 je podjetje Finali Trading, v katerem zbirajo in predelujejo gradbene odpadke ter opravljajo rušitvena dela. Sicer pa je sto primorsko-notranjskih gazel v petih letih, od leta 2003 do 2008, prihodke povečalo za 5,3-krat. Najhitreje rastoča primorsko-notranjska podjetja so rasla tudi po številu zaposlenih, saj so v petih letih ustvarila 827 delovnih mest in so leta 2008 zaposlovala 1.554 ljudi.

Podjetje Finali Trading je sad bogatih obrtniških izkušenj Emila Grižona, ki izhaja iz kmečke primorske družine in še danes tudi kmetuje, a je vedno čutil, da zmore še več. Pri svojem delu združuje prakso s teorijo in ljudi z rezultati, pri čemer se izredno hitro prilagaja, kar kaže njegova pestra osebna podjetniška pot. Njegovo načelo je: Ne ostati na mestu!

Podjetje Finali Trading je Emil Grižon ustanovil pred 19 leti. Priložnost je prepoznal v zbiranju in predelavi gradbenih odpadkov, danes pa njegovo podjetje opravlja tudi rušitvena in zemeljska dela po naročilu domačih in italijanskih podjetij. Za zbiranje odpadkov je treba imeti ustrezno zemljišče, zato je podjetje odkupilo več zemljišč, na katerih izvaja samostojno agronomelioriranje s predelanimi gradbenimi odpadki. Žal ga občina omejuje pri predelavi odpadkov, saj se že nekaj let neuspešno dogovarja za povračilo vložka v komunalno opremljenost zemljišča in izdajo dovoljenja za novo lokacijo. Ker mnogi gradbeni odpadki niso predelani po črki zakona in v duhu varovanja okolja, temveč so odvrženi »neznanom kam«, direktor pričakuje, da se bodo v prihodnosti potrebe po zbiranju in predelavi odpadkov še povečale.

Med nominance za primorsko-notranjsko gazelo 2009 je metodološka komisija poleg podjetja Finali Trading uvrstila še podjetji All G Mont, ki gradi stanovanjska in nistanovanjska poslopja, specializiralo pa se je za projektiranje in gradnjo ekoloških in energetsko varčnih stanovanjskih hiš, in podjetje Sec, ki razvija in proizvaja osebna, tovorna in malotovorna dvigala.

Što primorsko-notranjskih gazel v petih letih (2003-2008) povečalo prihodke za 5,3-krat (povprečni indeks rasti celotne regije v istem obdobju je

164). Podobno rast je imelo sto primorsko-notranjskih gazel po številu zaposlenih, saj so v petih letih ustvarile 827 delovnih mest in so tako leta 2008 zaposlovala že 1.554 ljudi. Sto najhitreje rastočih podjetij je v letu 2008 skupaj ustvarilo 453.033.880 evrov prihodkov, od tega kar 99 odstotkov s prodajo, pri tem pa so ustvarile 18.813.300 evrov čistega dobička. Gazele so število zaposlenih povečale za 2,13-krat, medtem ko se je število zaposlenih v celotni regiji v istem obdobju povečalo za 1,05-krat. Gazele so leta 2008 v povprečju ustvarile 102.443 evrov dodane vrednosti na zaposlenega, povprečje v regiji pa je bilo 32.588 evrov na zaposlenega.

Izbor najuspešnejših regijskih gazel se bo nadaljeval do 22. oktobra, ko bo v Cankarjevem domu v Ljubljani sklepna prireditev z razglasitvijo zlate gazele 2009. V finalni izbor je poleg Finali Tradinga že uvrščeno najhitreje rastoče podjetje osrednje Slovenije Salbatring International.

Emil Grižon, ustanovitelj primorsko-notranjske gasele 2009

SLOW FOOD - Od danes do pondeljka sejem Cheese 2009

Kraški siri v Piemontu

Med razstavljalci tudi promocijski odbor MOISIR - Odlična priložnost za promocijo

BRA - V piemontskem mestu Bra se danes začenja sedma izvedba prireditve Cheese - Le forme del formaggio, ki jo združenje Slow Food posveča ljubiteljem sirov. Na skoraj pet tisoč kvadratnih metrih razstavnega prostora se predstavljajo sirarji in siri v vsega sveta, v katerih se zrcali vodilo: dobrni, čisti, pravični.

Med 130 različnimi siri bodo obiskovalci lahko okusili tudi delček Krasa. Med številnimi razstavljalci iz dvaj-

setih držav bo namreč tudi odbor za promocijo kraških sirov MOISIR. Kot nam je povedal njegov predsednik Dario Zidaric, bodo v razstavnem prostoru Casa Friuli, ki je letos prvič v režiji deželne izpostave Slow Food, predstavili bogat izbor deželnih sirov iz surovega mleka. Med njimi bodo tudi kraške mocarele, strakin, različne variante sira tabor in morda najznačilnejša kraška sira, jamar in žepki. Kraške sire iz krajivej in kozjega mleka bodo ponujali sirarji Ivan Pernarčič, Michela Prašelj, Sidonja Radetič, Lenart Vidali in Dario Zidaric.

Konzorcij MOISIR je bil v Piemontu zastopan že pred dvema letoma (prireditev poteka vsako drugo leto, zadnje izvedbe leta 2007 se je udeležilo 150.000 obiskovalcev!). Takrat mu je združenje Slow Food podelilo naziv »Comunità del cibo«, saj je v »znamki« MOISIR prepoznało ozemeljsko omejeno dejavnost v sovočaju z naravo in tradicijo, ter dejstvo, da se sirarji poslužujejo izključno mleka iz domačih hlevov.

V »furlanski hiši« v Bra bodo do pondeljka potekali tudi tako imenovani laboratoriji okusov. Eden bo posvečen prav promocijskemu odboru MOISIR, Dario Zidaric pa bo udeležencem predstavil značilnosti Krasa in njegovih sirov. V upanju, da bo udeležba tako dobra, kot na sorodnem turinskem sejmu, ko je bila degustacija kraških sirov in vin že več mesecov razprodana ... (pd)

ARHIV

CONFINDUSTRIA - Predsednik združenja malih in srednjih podjetij Giuseppe Morandini

V Italiji potrebna davčna razbremenitev plač Tondov odbor naj refinancira Bertossijev zakon

TRST - Tržaški industrijski so imeli včeraj v gosteh predsednika združenja malih in srednjih podjetij pri Confindustria Giuseppe Morandinija, ki je sodeloval na okrogli mizi z naslovom Ujeti gospodarski zagon - Podjetniška kultura za relansiranje malih in srednjih podjetij. Morandini, ki se je rodil v Vidmu in je na tržaški univerzi diplomiral iz geologije, je sicer prvi mož podjetja Fornaci Giuliane Spa.

Italijanska mala in srednja podjetja se »borijo« z bivalcami, oživljanje gospodarskih dejavnosti bo zagotovo počasno, vendar je »dozorel čas za ukrepanje za pospešitev povpraševanja«, je menil Morandini, za katerega je nujno »gledati naprej, saj se bo v svetu v naslednjih letih pojavila milijarda in pol novih potencialnih odjemalcev za izdelke visokega kakovostnega razreda«. Ko je govoril o ukrepih za pospeševanje domačega povpraševanja, pa se je predstavnik Confindustrie nanašal predvsem na davčno razbremenitev plač iz odvisnega dela. Povedal je tudi, da Confindustria pripravlja velik projekt za spodbujanje združevanja in spajjanja malih in srednjih podjetij, kar bi vodilo k vzpostaviti bolj strukturiranega proizvodnega sistema, ki je v Italiji precej razdrobljen, s tem pa bi lahko privabilo tudi več tujih vlaganj.

Ko je govoril o gospodarskem položaju v FJK, je Morandini pozval deželno vlado, naj refinancira zakon št. 4/2005, t.i. Bertossijev zakon, ki podpira konkurenčni razvoj malih podjetij v deželi. »Nočem biti diplomatski, « je dodal, »zame mi bi bilo nefinanciranje tega zakona absolutna napaka.«

Giuseppe Morandini je bil včeraj gost tržaških mladih industrijev

EVRO	
1,4712 \$	+0,3

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

17. septembra 2009

valute	17.9.	16.9.
ameriški dolar	1,4712	1,4671
japonski jen	134,38	132,60
kitaški juan	10,0431	10,0141
ruski rubel	44,6026	44,9271
indijska rupija	70,8460	70,7660
danska krona	7,4414	7,4418
britanski funt	0,8905	0,8897
švedska krona	10,1134	10,1396
norveška krona	8,6265	8,6065
češka koruna	25,094	25,245
švicarski frank	1,5187	1,5196
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	270,61	269,84
poljski zlot	4,1245	4,1393
kanadski dolar	1,5672	1,5696
avstralski dolar	1,6863	1,6843
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2600	4,2630
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7032	0,7035
brazilski real	2,6568	2,6368
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	2,1650	2,1695
hrvaška kuna	7,2883	7,2965

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

17. septembra 2009

	1 meseč	3 meseč	6 mesečev	12 mesečev
LIBOR (USD)	0,2437	0,2918	0,6762	1,2693
LIBOR (EUR)	0,3987	0,7231	1,0193	1,2362
LIBOR (CHF)	0,105	0,3033	0,405	0,7083
EURIBOR (EUR)	0,451	0,766	1,039	1,256

ZLATO

(99,99 %) za kg

22.085,84 € -89,37

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

17. septembra 2009

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr.v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	11,55	+0,52
INTEREUROPA	6,48	+1,73
KRKA	72,46	+0,33
LUKA KOPER	23,64	+0,04
MERCATOR	176,02	+1,02
PETROL	320,55	+1,86
TELEKOM SLOVENIJE	159,22	+0,64
BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	-	-
AERODROM LJUBLJANA	31,50	-
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	31,00	-4,62
ISTRABENZ	-	-
NOVA KRE BANKA MARIBOR	12,23	+0,82
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	29,31	+0,20
POZAVAROVALNICA SAVA	15,45	+0,39
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	463,00	+1,51
SAVA	229,16	+0,26
TERME ČATEŽ	-	-
ZITO	-	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	25,93	+2,37

MILANSKI BORZNI TRG

17. septembra 2009

delnica	zaključni tečaj v €	spr.v %

</tbl_r

ŽARIŠČE

Književnost Slovencev v Italiji - samostojen sistem?

DAVID BANDELJ

Literarni (pod)sistem, ki ga ustvarjajo Slovenci v Italiji, je razvjan in dinamičen korpus tekstov, odnosov in struktur, raziskan v svojih biobibliografskih konstantah, a še vedno potreben osvetlitve v marsikaterem vidiku.

Enega izmed teh ponujam na tem mestu v premislek.

Je raziskovanje tega (pod)sistema možno le v povezavi z njegovim prasistemom (slovensko književnostjo), ali obstaja tudi možnost, da ga priznavamo kot samostojni literarni sistem, soodvisen od dveh sosednjih književnosti (italijanske in slovenske), toda uperen v njuno preseganje in željan vzpostavljanja kot nadnacionalni literarni sistem?

Sodobni raziskovalci tega sistema (Miran Košuta, Marija Pirjevec, Lojzka Bratuž, idr.) so si enotni, da ga lahko obravnavamo ločeno, a ne nepravevamo s sistemom nacionalne slovenske književnosti.

Toda nov pogled na situacijo bi nam znal drugače razložiti ujemanje obeh omenjenih sistemov.

Slovenčina je v literaturi Slovencev v Italiji privilegiran izrazni kod, drugače recimo kot med Slovenci na avstrijskem Koroškem, kjer nemščina in slovenčina ustvarjalno sobivata. Skozi besedo-jezik, se pisci bojujejo za lastno identiteto. Vendar se istočasno razvija, predvsem med mlajšimi avtorji, neke vrste relativizacija narodnega momenta. Mlajši avtorji se ne otepojajo več manjšinskih in identitetnih kompleksov, temveč skušajo živeti svojo slovensko danost neobremenjeno in neproblematično, kar pripelje tudi do primerov, ko slovenski pisci izberejo za svoj privilegirani jezikovni kod italijsčino ali ustvarjajo celo dvojezično (denimo Klavidja

Vončina, Ivan Tavčar, Igor Gherdol, idr.). Ta pojav, ki sicer ni toliko pogost, implicira dvoje stvari:

a) slovenski jezik ni (več) edini izrazni kod v prasistemu slovenske literature, v kolikor se v njegovih podsistemi pojavitajo tudi drugi jeziki (v našem primeru italijsčina);

b) »jezikovno območje slovenščine«, kot območje ustvarjanja, v katerev nastajajo manjšinske literature, postane problematičen pojem in zahleva nov premislek.

Ti dve instanci sta me prepričali, da je možno gledati na sistem književnosti Slovencev v Italiji (in posledično na vsak sistem slovenske manjšinske-obmejne književnosti) tudi na samostojen način.

Stiki med italijsko in slovensko literaturo, so predvsem na ozemljju današnje zahodne slovenske meje (ali italijske vzhodne, kakor vam je bolj ljubo ...), izpričani in bogati že od začetkov slovenske književnosti na tem območju, ki je že sama po sebi družbeno zahtevala dvo in večjezičnost (če tu vzmamemo za zgled rokopise in zapise, kakršni so starogrški (1492-98), videnski (1458) ali černjenjski (1497)). Ti zapisi niso literarni, ampak čisto administrativni, pričajo pa o zgodnji in predvsem uporabni rabi več jezikov (latinsčine, furlanščine, slovenščine, italijsčine) v 15. stoletju.

Taki pojavi zapisujejo posebnost tega geografskega prostora, ki je prepuščen z bogastvom različnih kultur, ki pa niso monolitni in zaprti sistemi, temveč so medsebojnih živih odnosih, ki se nadaljujejo skozi vso zgodovino. Od tedaj sta se obe kulturi sinhrono prepletali in ustvarjali nov literarni prostor, ki je bil v marsičem različen od t.i. centralno-slovenskega.

To sicer še ni dovoljen razlog, da bi abruptno ločili literaturo Slovencev v Italiji od njenega prasistema, pa tudi ni to naš namen. Če pa pritrdimo španskemu raziskovalcu Claudiu Guillenu, ki ponuja tri modela nadnacionalnosti, in pravi, da nadnacionalne množice in pojavi so tisti, ki a) implicirajo mednarodnost, b) implicirajo skupne zgodovinsko-socialne pogoje, c) so po genezi samostojni, lahko takoj ugotovimo, da literarni sistem, ki ga obravnavamo, zadostuje vsem trem Guillenovim postavкам, da bi ga lahko imenovali nadnacionalni pojav.

Predvsem v njegovi sodobni poziciji so namreč izrazito zaznavne silnice, ki evidentirajo potrebo po novem razumevanju obmejne stvarnosti, z "mejo", ki je postal pojem združevanja in ne več pojem ločevanja, zato lahko mirno trdimo, da postaja književnost Slovencev v Italiji samostojen sistem, ki hlepí po neodvisnosti od svojega izvornega prasistema in želi postati povezovalni medprostor med italijsko in slovensko kulturo.

Če po vseh omenjenih postavkah, književnost Slovencev v Italiji niše polnopravno zaživelja kot samostojen literarni sistem, ima dandanes vse možnosti, da prav kmalu postane nadnacionalno obarvan literarni sistem, ki bi povezoval italijsko in slovensko kulturo v zanimivo edinstvo. Ta bi bila zgodovinsko eklatantna, sociološko zanimiva in bi verjetno botrovala k novemu razumevanju prostora ob meji. Ta bi postal stičišče kultur, izmenjevalni trg in pravi dokaz, da je možno na novo razumevati usidrane resnice o preteklosti, ki je fizični in umski prostor na italijsko-slovenski meji imela za enega najmanj prehodnih.

PISMA UREDNIŠTVU

Končno dobra novica

Vsi, ki verjamemo v skupni evropski prostor brez meja, v katerev naj se uveljavlja interetnična družba zasnovana na podlagi državljačkih pravic, smo se decembra lani globoko zamislili.

Hrvaška pristopna pogajanja z Evropsko unijo so bila namreč zaradi zadržkov Slovenije zamrzljena na podlagi prejudic o slovensko-hrvaški meji v dokumentih, ki jih je Zagreb predložil v pogačanjih v HRV.

Neljubi in za marsikoga ne razumljiv zaplet je najprej skušalo rešiti fransko predsedstvo EU konec lanskega leta, nakar, s posredovanjem med državama, še evropski komisar za širitev Olli Rehn. Hrvaška je julija letos drugi Rehnov predlog zavrnila, kar je situacijo še naknadno zapletlo.

Po nepričakovanim odstopom hrvaškega premiera Iva Sanaderja pa je stekla tako imenovana tihdiplomacija slovenskega prvega ministra Boruta Pahorja in novice prve dame hrvaške politike Jadranka Kosor. Premierja sta prejšnji teden v Ljubljani sporočila, da sta doseglia pomemben dogovor v obojestransko korist.

Zaradi sporov med Hrvaško in Slovenijo pa je bila na kocki vrednostnost celotne evropske politike do držav zahodnega Balkana. Dogovor ima torej širšo razsežnost, ker daje novega zagona stabilizaciji in polni integraciji tegega prostora v evropske tokove.

Za Slovence v Italiji je to prav gotovo dobra novica in v Demokratski stranki jo vsi pozdravljamo.

Stefano Ukmar

Proslava v Bazovici

Strinjam se z mnenjem gospoda Antka Terčona o vrednotah in pomenu proslav in spominskih svečanosti kot tiste, ki potekajo v Bazovici, vendar želim objasnit, da nisem bil prisoten, prvič v sedmih letih, ker sem bil za teden dni na počitnicah. Občinsko tajništvo je organizatorje obvestilo o moji odstotnosti, kot tudi, da ne bo mogoče dobiti namestnika.

Torej nobenega »novega znaka« oz. nobenega drugačnega domnevanja, le normalni zadržek, kot se večkrat pripeti ustavniam, ki so se dolžne udeležiti pomembnih proslav.

Župan, kom. Giorgio Ret

Venec nabrežinske sekcijske VZPI v Bazovici

Člani odbora Zveze partizanov sekcijske Devin Nabrežina, smo v pismih uredništvu prebrali, da so nekateri pogrešali venec naše sekcijske na proslavi v Bazovici ob 79. letnici ustrelitve bazovških junakov. Radi bi pojasnil, da smo bili tudi letos, kot v vseh prejšnjih letih, prisotni na proslavi, a glede našega venca smo se že pred leti odločili sporazumno s pokrajinskim odborom VZPI-ANPI, ker polaga venec pokrajinski odbor VZPI-ANPI, ki predstavlja našo in tudi vse ostale krajevne sekcijske tržaške pokrajine, (nekatere krajevne sekcijske so potem odločile, da vseeno polagajo svoj venec), da mi ne bomo polagali svojega. S tem pa to ne pomeni da ne spoštujemo in cenežmo žrtve naših bazovških junakov. Redno polagamo vence na spomenike padlim v naši občini za prvi november in 25. april, ter za razne proslave v občini in v drugih krajih, obenem skrbimo skozi celo leto za razne spomenike v naši občini.

Ob tej priliki bi izkoristili

priložnost in obvestili javnost, da bo 24. septembra ob stoletnici rojstva znanega protifašista Srečka Colje (dvakrat obsojen od posebnega sodišča leta 1935 in 1941) delegacijo naše sekcijske obiskevala njegov grob. V pondeljek 28. septembra, pa bo, ker poteka poleg obletnice rojstva Srečka Colje tudi 75-letnica aretacije skupine antifašistov iz Nabrežine, katere del je naslednje leto (1935) obsojilo posebno sodišče v Rimu na več let zaporne kazni in 25-letnica smrti Albina Pertota, v rojstni hiši Iga Grudna (kamnarski hiši) v Nabrežini spominski večer.

Slava padlim bazovškim junakom in vsem padlim za svoboščino, v boju proti nacifašizmu.

Odbor devinsko nabrežinske sekcijske VZPI-ANPI

KULINARIČNI KOTIČEK

Čokoladni mousse

Ne vem, koliko receptov za slaščice sem vam po nudil, odkar pišem to rubriko. To je odvisno predvsem od tega, da so mi bolj všeč slane jedi, kot sladke, kar seveda ne pomeni, da včasih ne užijem tudi kaj sladkega. Odkrito rečeno, najbolj so mi všeč kremaste slaščice, če so iz čokolade, toliko bolje, in razni zavitki, še zlasti skutin.

Da se nekoliko oddolžim tistim, ki so za sladke pregehe, vam bom danes posredoval kar dva recepta za čokoladni mousse, najbolj pregrešno sladico, kar jih je.

Čokoladni mousse 1

Potrebujemo (4 osebe): 250 g jedilne čokolade (čim kvalitetnejša je čokolada, toliko boljši bo mousse), 40 g omehčanega masla, 50 g sladkorja, 100 g vanilijevega sladkorja v prahu, 4 jajca, sol.

Čokolado nalomimo in jo ob blagem ognju raztopimo na sopari. Odstavimo in primešamo maslo ter vse dobro premešamo z leseno žlico, da dobimo gladko zmes. Ubijemo jajca, beljake shranimo, rumenjake pa enega po enega skrbno vmešamo v čokoladno zmes. Sedaj lahko naredimo iz beljakov trd sneg, potem ko smo dodali šepec soli in obe vrsti sladkorja. Sneg nato zelo previdno in postopoma vmešamo v čokolado, pri čemer pazimo, da med Šamo od spodaj navzgor. Omamno dišečo čokoladno mousse sedaj lahko zlijemo v model ali v posamezne kupice,

pokrijemo s plastično folijo in porinemo za nekaj časa v hladilnik.

Čokoladni mousse 2

Potrebujemo (za 6 oseb): 400 g jedilne čokolade, 100 g sladkorja v prahu, 4 dl smetane, 5 jajc.

Začetek je enak kot pri prejšnjem receptu: čokolado nalomimo in jo razpustimo na sopari: pazimo, da voda ne vre. čokolado pa z leseno žlico previdno mešamo. Ko se je čokolada razpustila, vanjo počasi vmešamo 2 dl smetane in 50 g sladkorja. Posodo odstavimo in v čokoladno mousse enega po enega vmešamo rumenjake. Pustimo, da se zmes nekliko ohladi. Beljake stepemo v trd sneg, ki smo mu dodali preostali sladkor. Smetano, ki nam je ostala stepemo in jo skupaj s snegom previdno vmešamo v čokolado, da dobimo zelo gladek mousse. Sladico razdelimo v kupice in jo pustimo nekaj ur v hladilnik.

V obeh primerih, če se nam zdi, da je mousse premalo kaloričen, lahko z njim ponudimo tudi žlico ali dve stepene sметane.

Dober tek!

Ivan Fischer

PRIIMKI V SLOVENSKI VASEH

Zgonik

Prve navedbe zgoniških priimkov najdemo v urbarju iz leta 1494 (sicer skupne za Zgonik in Salež): Warsliga (tudi Barlisaga in Bersliga), Bramck, Mitkas, Orang, Rus, Schuster, Solich, Thomel (tudi Tumel), Tribbian in Tzottisch.

Vprašljivo je, ali gre za prave priimke ali samo za vzdevke, saj se nekateri pojavijo le še leta 1525, potem pa nikdar več. Izjema je verjetno Schuschter, 1525 Caligarius in nato bržkone Šušteršič.

Leta 1497 se prvič pojavi Gerla, kasnejši Grignanez (1623), Garlianez in Grilanc. Leta 1525/26 imamo nove Barbot, Bisai, Capaz, Chiuch, Chrisman, Craij/ Kralj, Fabian, Foia/Ferfolja, Furlan/Furlan,

Germe/Germek, Golob, Gradas, Grimach, Grimetz, Jancho, Samez, Semez, Seinich/Seino, ki jih kasneje najdemo več ali pa se spet pojavijo kot priseljeni iz drugih krajev. Bobech ostane še eno stoletje, ustalijo pa se Codram/Kodram, Milig/Milič, Siuich/Zivec, Vran, ki so potem prisotni več stoletij ali še danes.

V 17. stoletju se pojavijo značilni Simoneta, Čuperla, Škerk, Tišovec in Cvetkovič, ki prav tako obstanejo za več stoletij. Poleg teh najdemo v tem in v naslednjih stoletjih še mnoge druge, ki se priženijo ali priselijo, povečini iz bližnjih kraških vasi. Leta 1866 so tu, med drugimi, Caharija, Petrič, Škerk, Vo-dopivec in Gruden.

Marko Oblak

lažne table o usmrčenih na popolnom izmišljene kraje (Šoht), mi pa ne znamo postaviti resnične table pred Forte Bravetta. Še slabše se vedejo Hrvat, ko preko svojega predsednika trdijo, da so Trst dejansko osvobodili hrvaški partizani, ampak ne nesejo nikdar spominskega venca pred glavnim spomenikom IV. Armade na bivšem vojaškem pokopališču, da ne govorim o drugih, ki jih slovenske oblasti stalno obiskujejo! In Gonars? Kdaj bomo tam videli predstavnike Hrvaške? In še bi lahko nadaljeval s sensibilizacijo o važnosti spomina!

Primož Sancin

AFGANISTAN - Včeraj ob 12.10 po krajevnem času oz. ob 9.40 po našem v Kabulu

V samomorilskem napadu ubitih šest italijanskih vojakov

Drugi štirje so bili ranjeni - Odgovornost za napad, v katerem je umrlo tudi 12 civilistov, so prevzeli talibani

KABUL - Šest italijanskih vojakov je umrlo in štirje so bili hudo ranjeni v samomorilskem napadu včeraj v Afganistanu. Tarča napada je bil konvoj zvezze Nato (Isaf) v Kabulu, pri čemer je bilo skupno ubitih 16 ljudi, ranjenih pa kakih 50. Ostale žrtve so afganatski civilisti.

Do napada je prišlo ob 12.10 po krajevnem času oz. ob 9.40 po našem. Konvoj je pripeljal na t. i. Masudovo krožišče na cesti, ki pelje proti letališču afganistskega glavnega mesta. Tu je upočasnil vožnjo zaradi kontrole prometa. Nedaleč od krožišča se namreč nahajata ameriško veleposlaništvo in poveljstvo Isaf. Prav tedaj pa je v konvoju priletel avtomobil z razstrelivom in silovito eksplodiral. Šlo je za toyoto bele barve, v kateri je sedel terorist. Vozilo je zadelo in oklepnik vrste Lince italijanske vojske, ki sta spremljala konvoj, in ju hudo poškodovalo. Kot rečeno, je pri tem umrlo šest italijanskih vojakov, štirje pa so bili ranjeni. Vsi so pripadali 186. regimentu padalcev Folgore s sedežem v Pisi.

Umrli so: 35-letni poročnik Antonio Fortunato iz Lagonegra pri Potenzi, 26-letni naddesetnik Matteo Mureddu iz Solarusse pri Oristanu na Sardiniji, 26-letni Davide Ricchito, rojen v Glarusu v Švici, 37-letni višji vodnik Roberto Valente iz Neaplja, 26-letni Gian Domenico Pistonami iz Orvietta in 32-letni naddesetnik Massimiliano Randino iz Salerna.

Imena žrtv je objavilo obrambno ministrstvo, potem ko so karabinjerji obvestili njihove sorodnike. Obrambni minister Ignazio La Russa je povedal, da so štirje ranjeni italijanski vojaki sicer hudo poškodovani, vendar nihče naj bi ne bil v življenjski nevarnosti.

Eksplozija je bila silovita, saj jo je bilo slišati več kilometrov daleč naokrog. Poleg italijanskih oklepnikov je prizadela tudi druga vozila konvoja, mnoga od katerih so zgorela. Na kraju eksplozije je nastal skoraj meter globok krater.

Odgovornost za napad so kmalu prevzeli talibani. Na svoji spletni strani so zapisali: »Avtomobil je vozil heroja islamskega emira, muhahida Hajatula. Civiliste so pobili pripadniki okupacijskih sil, ki so po eksploziji streljali na slepo in pri tem zadeli številne ljudi, ki so se nahajali v bližini.« Po poročanju televizijske mreže Al Džazira naj bi napad dokazoval, da »nihče se ne

Na fotografiji desno razdejano vozilo lince, v katerem so našli smrt italijanski vojaki; spodaj fotografije ubitih padalcev divizije Folgore

ANSA

more čutiti varnega v Afganistanu.«

Kot znano, so talibani v zadnjih časih precej povečali svoje napade. Vojaško nadzorujejo precejšen del Afganistana, zlasti periferna gorata območja. Toda zdaj se s samomorilskimi napadi vse pogosteje pojavljajo tudi na območjih, ki naj bi jih nadzorovali pripadniki Isafa in redne afganistske vojske. Nekdanji poveljnik generalnega štaba italijanske vojske general Mario Arpino je po včerajšnjem napadu grenko ugotovil: »Zdaj ne kontroliramo niti Kabula.«

Z včerajšnjim pobojem je število italijanskih vojakov, ki so umrli v Afganistanu po letu 2004, naraslo na 21. Večinoma gre za žrtve terorističnih napadov, nekaj pa jih je umrlo tudi v vojaških spopadih in v nesrečah. Italija ima v Afganistanu 3.250 vojakov, večino na zahodu države in v Kabulu.

Doslej najhujši napad pa so italijanske vojaške sile v mirovnih odpravah na tujem doživele 12. novembra 2003 v Nasiriji v Iraku, kjer je v atentatu na italijansko vojaško oporišče življenje izgubilo 19 ljudi, in sicer 12 karabinjerjev, 4 vojaki in 2 civilista.

FINANČNA STRAŽA Porno zvezdnik Siffredi v težavah zaradi davkov

RIM - Najslavnejši italijanski porno zveznik Rocco Siffredi se je znašel v težavah, saj je njegovo premoženje predmet preiskave finančne straže. Siffredi mora pojasniti, zakaj in kako je več sto tisoč evrov zadržal v tujini. 45-letni filmski igralec naj bi svoje dohodke prelival v fiktivno družbo s sedežem na Madžarskem, kjer prebiva z nekdanjo porno igralko Rozzo Tassi, s katero ima dva otroka. Siffredi je leta 1995 preselil svoje dejavnosti v Budimpešto, ki velja za evropsko prestolnico pornografskega filma. Finančna straža je razložila, da igralec ne bo mogel izkoristiti olajšav za vračanje ilegalno izvoženih oz. v tujini zadržanih kapitalov, ki jih je uvedla sedanja vlada. Olajšave lahko do 15. aprila 2010 izkoristijo samo tisti lastniki kapitalov v tujini, ki jih oblasti še niso odkrile.

V dveh preiskavah je finančna straža izsledila več kot 800 domnevnih davčnih utajevalcev, samo v San Marinu je 50 milijonov evrov skritih kapitalov. Industrialci iz Emilia-Romagne so namreč prek bank izvajali denar v finančne družbe male apeninske republike, »očiščeni« kapital pa se je v Italijo vratil v obliki kreditov.

TELEVIZIJA - Bruno Vespa zavrača kritike V upravnem svetu RAI o Travagliu in polemikah

RIM - Informativne oddaje so bile osrednja tema včerajšnjega zasedanja upravnega sveta javne televizije RAI. Predmet razprave je bila afera o torkovi oddaji Porta a Porta, v kateri je bil glavni in skoraj edini akter predsednik vlade Silvio Berlusconi, ki je izkoristil priložnost za grob napad na njemu neprijazne informativne oddaje v časopisu. Oddaja Bruna Vespe je med drugim na vrat na nos izpodrinila informativno oddajo Balzarò, ki je bila potem takem na sporednu siroči. Med včerajšnjim zasedanjem so obravnavali tudi spremembo televizijskih sporedov po napadu na italijanske vojake v Afganistanu.

V zvezi z oddajo Annozero je bil govor o Marcu Travagliu, novinarju, ki mu je RAI zamrznila pogodbo (medtem ko je prejšnjemu »preganjancu«, karikaturisti Vauru, prizgala zeleno luč). Oddaja bo v novi televizijski sezoni prvič na sporednu prihodnji četrtek. Agencija ANSA navaja, da naj bi generalni direktor RAI Mauro Masi izrazil svoje pomisleke gle-

de običajnih Travagliovih monologov brez replike. Masi trdi, da tovrstne predstave niso v skladu z določili in da izpostavljajo podjetje morebitnim pravnim sporom. Možno je, da bodo Travagliu ponudili strožjo pogodbo, ki bi mu dopuščala manj manevrskega prostora. Končno odločitev naj bi Masi sprejel do ponedeljka, saj bodo v torek uradno predstavili oddajo. V sredo pa bo sam Masi nastopil na avdiciji nadzornega odbora RAI, in sicer zaradi polemik v zvezi z oddajo Porta a Porta.

Voditelj slednje oddaje Bruno Vespa je v intervjuju za Corriere della sera dejal, da podatki o gledanosti njegovih torkovih oddaj niso tako slabi (oddaja je krepko zaostala za televizijskim filmom na mreži Canale 5). Glede kritik, ki so le-tele nanj, češ da Berlusconiju ne postavlja resnih vprašanj ter da vzklika premierjem »uspehom« in »čudežem«, je Vespa dejal, da se je predsednik vlade v Abravilu res izkazal, da pa noben drugi novinar mu ne postavlja tako jasnih vprašanj.

BRUSELJ - Novinarji Protest proti Berlusconiju

BRUSELJ - Mednarodna medijska združenja so včeraj v Bruslu protestirala proti italijanskemu premierju Silviju Berlusconiju, ker naj bi skušal ustrohati evropske časopise, ki so poročali o njegovem zasebnem življenju. Medijska združenja, med njimi Mednarodna zveza novinarjev (IFJ) in Novinarji brez meja (RSF), so novinarje, ki bodo poročali o izrednem neformalnem vrhu Evropske unije v Bruslu, pozvala, naj nosijo nalepke, ki zagovarjajo svobodo tiska. »Prvič v zgodovini EU je predsednik vlade ostro napadel svobodo tiska, s tem ko je sprožil pravni postopek proti italijanskim in evropskim medijem,« so združenja zapisala na letaku. »Berlusconi ni okleval z uporabo svoje politične in gospodarske moči, da bi v Italiji in EU prikril informacije,« so še dodali.

Berlusconi je ob 70. obletnici začetka druge svetovne vojne v Gdansku v začetku septembra zagrozil, da bo zaradi kritik na račun Italije s strani tiskovnih predstavnikov Evropske komisije blokiral delovanje EU. Sprožil je tudi tožbo ali zagrozil s tožbo proti časopisom La Repubblica, L'Unità, El País in Nouvel Observateur.

anketa

www.primorski.eu
klikni
in izrazi svoje mnenje

ATENTAT - Odzivi Splošno obžalovanje

Prenesi protest novinarjev

RIM - Najvišje državne, politične in verske institucije so včeraj obžalovale napad v Kabulu, v katerem je izgubilo življenje tudi šest italijanskih vojakov. Med prvimi se je oglasil predsednik republike Giorgio Napolitano, ki se mudri na državnem obisku na Japonskem. Izrazil je sožalje prizadetim družinam in zachele uspešno okrevanje štirim ranjenim vojakom. Ostalim pripadnikom italijanske vojske, ki sodelujejo v mednarodni misiji v Afganistanu, pa je izrazil »hvaležnost in bližino.«

Podobne besede so izrekli tudi ministrski predsednik Silvio Berlusconi, predsednik senata Renato Schifani in predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini. V poslanski zbornici je o krvavem dogodku poročal obrambni minister Ignazio La Russa. Papež Ratzinger je vsem žrtvam atentata (v katerem je umrlo tudi vsaj dvajset civilistov) posvetil molitev.

Atentat so obžalovali tudi predstavniki vseh političnih strank: če je bilo sočutje enotno, pa so bila stališča na račun italijanske misije različna. Vodja Severne lige Umberto Bossi, ki se je včeraj mudil v Tržiču, je odločno dejal, da se je misija izpeljala in da bi se moralni vojaki vrnilti domov. »Izjemoma« se je z njim strinjal Antonio Di Pietro (Italija vrednot), ki je izrazil upanje, da bo parlament čim prej odločil o povratku italijanskih vojakov. Ostre besede je izrekel Jacopo Venier (Italijanski komunisti): »Nobenih krokodiljih solz, v vojni ljudje umirajo. Italija se v Afganistanu gre umazano vojno. Upamo, da se bodo tokrat ob krstah vrnil tudi živi.«

Enotni novinarski sindikat FNSI je medtem v znak žalovanja odpovedal sobotne proteste. Veliko rimske manifestacije v obrambo svobodnega informiranja so prenesli na 3. oktober. Športno združenje CONI je odredilo, naj tekmovalci pred vsakim uradnim športnim srečanjem (od jutri do nedelje) počasti žrtve z enominutnim molkom.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Petak, 18. septembra 2009

7

POKRAJINSKI SVET - Razprava o novem pokrajinskem statutu

Po štirih urah in pol pod streho le prvi člen

Ostra obstrukcija desnosredinske opozicije, ki je predstavila skupno 411 popravkov

Štiri ure in pol za odobritev prvega člena - toliko časa je potreboval pokrajinski svet, da je z glasovi levosredinske večine izglasoval uvodni člen novega pokrajinskega statuta. Potem je predsednik skupščine Boris Pangerc sporočil novico o atentatu na italijanske vojake v Afganistanu, svetniki so se poklonili žrtvam z minuto tišine, in sejo prekinili.

Minuta molka je bila edini trenutek na včerajšnji seji, ko sta bili levosredinska večina in desnosredinska opozicija poenoteni. Vsa ostala razprava o spremembah statuta je bilo eno samo zavlačevanje, izvajanje, in neuspešno prekinjanje desnosredinske opozicije z zelo jasnim ciljem: preprečiti, da bi levosredinska večina spremenila pokrajinski statut tako, kot ga je zasnovala.

Opozicija pri tem ni štredila s sredstvi. K osnutku novega statuta je predložila skupno 356 popravkov: Massimo Romita in Marco Vascotto (Nacionalno zavezništvo) sta jih skupno predložila 94, sam Marco Vascotto 95, Claudio Grison, Viviana Carboni, Mario Vascotto (vsi Forza Italia) ter Massimo Romita in Marco Vascotto skupno nadaljnji 85, Arturo Governa (Nacionalno zavezništvo) pa 79. Poleg tega so svetniki Nacionalnega zavezništva predložili še 55 pod-amandmajev. Torej skupno kar 411 popravkov.

Leva sredina je predstavila en sam amandman, in sicer o pravici do rabe slovenskega jezika (s črtanjem omejevalnega besedila: »tako kot dolgač zakon«), ki so ga ob prvem podpisniku Zoranu Sosiču (Demokratska stranka) podpisali še Maria Monteleone, Massimo Veronese (oba Demokratska stranka), Elena Legiša (Stranka komunistične prenove) in Carla Melli (Zeleni).

Predstavitev amandmajev in pod-amandmajev ni bila nič drugega kot poskus obstrukcije. Dokaz: v kar 140 amandmajih so svetniki desne sredine zahtevali, naj bo besedi ustanove (Pokrajina) dodana še beseda kraja (Trst). Z zgolj formalnim dopolnilom so skušali zavleči razpravo v nedogled.

Levosredinska večina se je temu poskusu zoperstavila z resolucijo o »delovniku«: vse amandmaje in pod-amandmaje naj bi obravnavali po posameznih členih (tako bi bila razprava jasnejša); vsak svetnik, vključno z načelniki svetniških skupin, bi imel na razpolago največ dve uri časa za predstavitev amandmajev in pod-amandmajev ter za glasovalne izjave; glasovanju o amandmajih k posameznim členom naj bi sledilo glasovanje obravnavanega člena.

Desnosredinski svetniki so zagnali vik in krik, češ, da jim je bila s tem omejena pravica do izražanja. Zahtevali so prekinitev. Skušali na vse kriplje preprečiti namero leve sredine, kar pa jim ni uspelo. Večina je izglasovala resolucijo, tako je razprava stekla po tircnicah, ki jih je sama začrtala.

Klub temu je bila diskusija dolga, mestoma mučna. Opozicija je očitala večini, da je pripravila osnutek novega statuta sama, brez posvetovanja z opozicijo. Svetniki večine so odgovorili, da so ni kolikokrat poskusili vzpostaviti dialog z opozicijo, a so vedno »naleteli na zaprta vrata,« kot je spomnila načelnica Stranke komunistične prenove Elena Legiša. Napade opozicije je ocenila kot »srmatne,« njihov cilj je bil en samcat: preprečiti spremembo statuta.

Opozicija je zahtevala, naj se svetniki ob glasovanjih posamično izrečejo, tako so se glasovanja še dodatno zavlekla. Na ta način je pokrajinski svet prvi dan zavrnil prvih 24 amandmajev opozicije in odobril 1. člen novega statuta.

Danes sledi nadaljevanje z ostalimi amandmajmi in preostalimi 62 členi.

Del svetnikov večine, ki so podprtli nov pokrajinski statut (od leve): Mariza Škerk, Massimo Veronese, Zoran Sosič, Maria Monteleone, Paolo Salucci in Michele Moro

KROMA

SOCIALA - Upravljalna ga bosta skupnost S. Martino al Campo in ICS

Po več letih v mestu spet dnevni center za brezdomce

Poleg jedilnice, sob z računalniki, tušev in spalnice je v centru tudi dnevna soba s televizorjem

KROMA

V bližini železniške postaje so včeraj slovesno odprli nov dnevni center za brezdomce in sploh ljudi in težavah, ki ga bosta od ponедeljka dalje upravljal skupnost San Martino al Campo in italijanski konzorcij za solidarnost ICS. Center je v pritočju poslopja na Ul. Udine št. 19, ki ga je odkupila Fundacija CRTrieste in ga obnovila ter ga nato dala v brezplačno rabo za devet let občinski upravi. Ta je upravljanje poverila skupnosti San Martino in ICS, ki sta aktívno sodelovala pri večletnem načrtovanju nove strukture.

Center je župan Robert Dipiazza uradno predal predsednik fundacije Massimo Paniccia med včerajšnjo slovesnostjo, na kateri so ob udeležbi številnih predstavnikov javnih uprav in institucij ter sil javnega reda govorili tudi ustanovitelj skupnosti duhovnik Mario Vatta in predsednica Lucia Magro, občinski odbornik za socialno Carlo Grilli in škof Evgen Ravignani. Vatta se je zahvalil fundaciji in poudaril pomen dnevnega centra, ki ga je mesto (in še bolj brezdomci) res potrebovalo. V 60. letih je delovalo središče Gaspare Gozzi, je spomnil Vatta, v zadnjih letih pa so obžalovali pomanjkanje take strukture. Sicer je duhovnik naglasil pomen sodelovanja in torej dejstvo, da je pri ustanovitvji centra sodelovalo v znamenju solidarnosti mnogo dejavnikov. Bistveno je namreč zdrževanje, je menil Vatta, za kar si skupnost San Martino prizadeva že skoraj 40 let.

Namen novega centra, nad katerim nudijo v prvem nadstropju že pet let začasno prenočišče ljudem v težavah (tja se vsekakor že več kot eno leto zateka vsako noč nek Tržačan), je nuditi takojšnjo pomoč brezdomcem, še zlasti v zimskem obdobju, pa tudi skušati spodbujati njihovo ponovno vključevanje v družbo v sodelovanju s socialnimi službami. V tem smislu so v centru tudi računalniki s spletnimi povezavami o storitvah, ki jih nudijo na Tržaškem. Na površini 290 kvadratnih metrov so v centru uredili v bistvu vse, ki odgovarja potrebam. Ob vhodu (poskrbelo so tudi za fizično prizadete) so razne mize in stolice, na zidovih so nameščene police z informativnim gradivom z zdravstvenega in pravnega področja. V bližini je dnevna soba s kavči in televizorjem, zraven sta sobi z omenjenimi računalniki. Številni so tuši in sanitarije, s pomočjo posebnih vrat pa so uredili tudi posebno sobo za kadilce. V manjši sobi sta pralna stroja, dalje so še manjša knjižnica in tudi soba z zasilnimi dvonadstropnimi posteljami. Ta bo služila kot izredno zatočišče v primeru zelo nizkih temperatur, predvidoma med decembrom in marcem. V centru, ki je namenjen približno 30 osebam, je predvidena rotacijska prisotnost socio-zdravstvenega osebja. Center bo odprt vsak dan od 8. do 11. ure, popoldne bo v zimskem obdobju odprt od 15.30 do 19.30 in v poletnem od 16. do 20. ure.

A.G.

MIELA - Festival »I 1000(o)cchi«

Bogata bera kakovostnih filmov

V gledališču Miela se obeta teden kakovostnih filmov. V okviru Festivala tisočih oči - I 1000(o)cchi, ki ga prireja Združenje Anno Uno v sodelovanju s Kinotekom iz Furlanije - Filmski arhiv Furlanije-Julijске krajine in ki ga gmotno podpirajo Dežela FJK, Občina Trst in tržaška Pokrajina, bo na platformi zaživelo nad sto filmov.

Ob 18. uri bodo v Palači Gopčević odprli fotografsko razstavo Gianfranca Gorgonija, ki je posvečena tržaškemu kritiku in zbiratelju Leu Castelliju. In ravno fotografije bodo objektivom pohištve predstavile velikega poznavalca umetnosti, ki je večji del svojega življения preživel v New Yorku. Filmsko dogajanje pa bo ob 20. uri v gledališču Miela uvedel film Antonella Branca *What's happening?*, nato pa bo občinstvo okusilo dela francoškega režiserja in producenta grškega

rodru Nikosa Papatakisa.

V prihodnjih dneh bodo projekcije vse od 10. do 1. ure s krajšimi prekinitvami ob urah obedov. Za dnevno vstopnino bo treba odštetiti štiri evre, jutranje projekcije in razstave pa bodo brezplačne. Več informacij in poglobljenih sporedov so na voljo na spletni strani www.imilleocchi.com.

Začenja se niz koncertov Okna Mediterana

Drevi se začenja 9. izvedba niza etno koncertov Okna Mediterana. Ob 20.30 bo v Domu glasbe (Ul. Capitelli 3) nastopal brazilski kitarist Marcio Rangel, ki bo publiki postregel z energično tradicionalno afro-brazilsko glasbo, ki se prepleta z bluesom, jazzom in flamencom.

V nedeljo shod DS z Ignaziom Marinom

V nedeljo bo v Trstu kandidat za državnega tajnika Demokratske stranke Ignazio Marino. Ob 18.15 bo govoril na Pomorski postaji (dvorana Oceania). Senatorja bosta spremljala kandidatka za deželno tajnico Cristina Carloni in Bepino Englano, oče nesreče Eluane Englaro, ki podpira Marinova kandidaturo. Za danes napovedano srečanje s poslanko Rosy Bindij pa je odpadlo.

Posvetitev cerkev sv. Spiridona

Daljša restavratorska dela v srbsko pravoslavni cerkvi sv. Spiridona so se zaključila, tako da bo nedelja še toliko bolj praznična. Ob 10. uri bo slovesno bogoslužje, ki ga bo vodil črnogorski metropolit in delegat svetega sinoda srbsko-pravoslavne cerkve Amfilohije, nato pa bodo restavrirano cerkev ponovno posvetili. V goste bodo prišli srbski minister za religije Bogoljub Šijaković, srbski ambasador v Vatikanu Vladeta Janković, generalni konzul Republike Srbije v Trstu Vladimir Nikolić, predsednik Dežele FJK Renzo Tondo in tržaški župan Roberto Dipiazza. Ob koncu bogoslužja bo metropolit Amfilohije predsedniku Tondu in županu Dipiazzu podelil priznanje srbsko-pravoslavne cerkve reda sv. Save.

Obnova openskega zdravstvenega okraja

V ponедeljek so začela obnovitvena dela v openskem zdravstvenem okraju (za cerkvijo). Skupno naj bi trajala kake tri mesece. V tem času se bodo pacienti morali zapeljati do zdravstvenega okraja v Rojanu, za rezervacije pa so seveda na razpolago telefonska številka 040/6702011 in pa okenca Cup v lekarnah. Sicer so bili rutinski pacienti o delih obveščeni in z zdravniki so se domenili za najprimernejšo obliko zdravljenja, tudi na domu v primeru tistih, ki se premikajo s težavo.

Urniki okenc Cup

Tržaško bolnišniško podjetje sporoča, da okenca Cup za rezervacijo specialističnih pregledov in izvidov v katinarski bolnišnici delujejo od ponedeljka do petka od 6.50 do 13. ure, ob sobotah pa od 6.50 do 12. ure. Rezervacijo za pregledje je mogoče opraviti tudi v lekarnah pri okencih Cup in na telefonski številki 040-6702011 (od ponedeljka do petka od 8. do 17. ure).

DRUŠTVO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - Na sredini seji vodstva

Vabilo na skupno srečanje s predstavniki krajevnih uprav

Na njem naj bi razpravljali o vprašanju statutarnih sprememb, kar zahtevajo krajevne uprave

Društvo Slovensko gledališče je povabilo ostale družbenike Slovenskega stalnega gledališča, to je Deželo Furlanijo-Julijsko krajino, Pokrajino Trst in Občino Trst na skupno sejo, na kateri naj bi se domenili o statutarne spremembah. Seja bo v sredo, 23. septembra, in sicer na sedežu ustanove v Kulturnem domu. Seveda, če se bodo predstavniki treh krajevnih uprav odzvali na vabilo.

O vabilu na skupno sejo so odločili člani vodstva Društva Slovensko gledališče na sredini seji v prostorih Kulturnega doma. Sestali so se, da bi preverili položaj slovenskega teatra. Na seji so izrazili zaskrbljenost nad najnovješo finančno krizo gledališča, očenili pa so tudi časopisne izjave predstavnikov krajevnih uprav, partnerjev Slovenskega stalnega gledališča. Izrecno so se zaustavili ob vprašanju statutarnih sprememb, ki so jih ostali družbeniki omenili kot nujno potrebne. Predsednik Društva Slovensko gledališče Adrijano Sosič je poudaril, da v zadnjih dveh letih, odkar je prevzel predsedniško mesto, ni dobitilo Društvo nobenega uradnega predloga ostalih družbenikov za spremembo statuta. Krajevne uprave bi želele imeti večjo težo v vodstvu gledališča, člani Društva so vzeli to na znanje in pripravili predlog o spremembah statuta, ki naj bi upoštevali sugestije ostalih družbenikov. Po sedanjem statutu ima Društvo Slovensko gledališče v upravnem svetu Slovenskega stalnega gledališča štiri predstavnike, tri krajevne uprave pa po enega, kar pomeni, da predstavniki Društva Slovensko gledališče pri vsakem glasovanju lahko preglasujejo predstavnike krajevnih uprav.

Na sredini seji je vodstvo Društva Slovensko gledališče ocenilo, da so bile reakcije krajevnih uprav na sedajo finančno krizo Slovenskega stalnega gledališča razpršene in predvsem časopisnega značaja. Prav zato se je odločilo za uradno vabilo na sejo, da bi s predstavniki krajevnih uprav za skupno mizo pregledali nastali položaj ter se skupno domenili o možnih statutarnih spremembah. Udeleženci seje so izrazili pripravljenost na odprt dialog, da bi slišali za konkretno predloge predstavnikov krajevnih uprav in bi nato skupno začrtali potrebne spremembe statuta, ki naj bi pripomogle k premostitvi nesoglasij in tudi k večjemu angažirajuju krajevnih uprav pri neposrednem financiranju Slovenskega stalnega gledališča.

M.K.

IZOLA - Pripor Kar sredi ulice naj bi stegnil roke po Tržačanki

Pretekli petek ponoči je v starem središču Izole prišlo do domnevnega poskusa posilstva, žrtev katerega je bila ženska iz Trsta, ki se je vračala z zabave v slovenskem obalnem mestecu.

Po njej je kar na ulici stegnil roke 34-letni državljan ZDA, ki naj bi ji dvignil majico. Prišlo je do prerišanja, oba sta se napoled znašla na tleh. Ženska je s kričanjem pritegnila pozornost dveh domačinov, ki sta se pojavila na oknu tamkajšnjega poslopnega. Stekla sta na ulico, odrinila moškega in ga nekoliko obdelala. Američan se nato baje ni preveč upiral in je na mestu počakal policiste. Razlagal jim je, da naj bi prišlo do nesporazuma, policisti pa so ga zaradi domnevnega poskusa posilstva pridržali. Še več, ko so obiskali njegovo sobo v bližnjem hotelu, so ugotovili, da je 34-letnik pustil v njej svojega sedemletnega sina. Otroka so izročili socialni službi, že naslednji dan pa ga je prevzela mati, ki je dospela v Izolo.

V Kopru je Američana zaslišal preiskovalni sodnik. Osumljenc je izjavil, da Tržačanke ni hotel posiliti, zaradi nevarnosti pobega pa je sodnik odredil pripor.

Seja vodstva
Društva Slovensko
gledališče

KROMA

KMEČKA ZVEZA - Nasveti za vinogradnike in vinarje

Pogoji za uporabo tropin v agronomiske namene

Kot smo že poročali, je deželni svet 2. septembra t.l. odobril odlok št. 2005, ki vnaša novosti pri uporabi stranskih proizvodov vinifikacije (tropin). Najpomembnejša novost je v tem, da dovoljuje odstranjevanje teh proizvodov za uporabo v vinogradih kot gnojilo. Pri tem pa gre poudariti, da imajo to možnost samo vinarji, ki proizvajajo vino iz grozdja, pridelanega v lastnih vinogradih, ne pa trgovci. Če vinar kupi grozdje v količini, ki ne sme preseči polovico lastne proizvodnje, lahko raztrosti po vinogradih le tiste tropine, ki nastanejo iz grozdja, pridelanega na kmetiji, ostale tropine iz kupljenega grozdja pa mora obvezno oddati v destilarno. Pred omenjeno agronomsko uporabo tropin v vinogradih je potrebna njihova denaturacija z uporabo litijevega klorida (5-10 gr/q) ali živinske soli (sale pastorio-1 kg/q).

Odkol določa tudi, da se v agronomiske namene ne sme uporabiti več kot 3t tropin/Ha. Poleg tega določa, kar je za naše vinogradnike, ki so pretežno majhni proizvajalci zelo pomembno, da so vi-

nari, katerih količina proizvedenega vina ne presega 25 Hl vina (ki ga proizvedemo iz približno 35q grozdja), prosti pri uporabi svojih tropin v agronomiske namene, ne da bi jih pri tem morali dena-

turirati s prej omenjenimi sredstvi. Z drugimi besedami povedano, nima vinogradnik oziroma vinar, ki ne presega navedenih količin vina oziroma grozdja, nobene obveznosti.

Vinogradniki in vinarji, ki pa presegajo svojo proizvodnjo 25Hl vina imajo možnost agronomike uporabe tropin po prej navedenem postopku denaturacije. V tem primeru je treba obvestiti pristojne organe oz. deželno upravo in periferični urad Inšpektorata za kontrolo kakovosti (Ispettorato controllo qualità ICQ). Pridelovalec bo moral poslati prek faksa izpopolnjeno pripomoko odloka (Allegato B) na Deželno direkcijo za kmetijske, naravne in gozdne vire in na Centralno direkcijo za okolje in javna dela ter na že omenjeni periferični urad ICQ v Vidmu, najmanj štiri dni pred začetkom izvedbe posega, ki spremeni tropine v neuporabne za človeka (denaturacija).

Trosenje tropin se mora zaključiti do vključno 31. decembra letos. Za podrobnejše informacije so vam na razpolago uradi Kmečke zveze.

TRETJI POMOL

Našli truplo brez imena, glavni indic sta uhana

Nasproti sedeža tržaške pristaniške kapitanije, v morju med tretjim pomolom in valobranom, so tržaški gasilci včeraj popoldne prišli do srljivega odkritja. Ob 16. uri je osebjе deželne gasilske ekipe za pomoč v vodi, ki ima svoj sedež v starem pristanišču, odhajalo s čolnom na vajo v Tržaški zaliv. Nedaleč od pomola so gasilci zagledali negibno človeško telo, ki so ga premikali valovi. Povsem gol moški je na morski gladini ležal s trebuhom navzdol: gasilci so takoj razumeli, da je mrtev. S čolnom so se približali truplu, ga povlekli na krov in odpeljali na kopno.

V staro pristanišče so prispele obalna straža, karabinjerji mestnega poveljstva v Ulici Hermet, sodni zdravnik in finančna straža. Po prvem zdravnikovem pregledu so ob 18.45 odvedli mrljča v mrvtašnico, kjer je na razpolago sodnim oblastem. Tako karabinjerji kot pristaniška kapitanija so takoj začeli preiskovati, kako je bilo človeku ime. Sinoč odgovora še ni bilo, čeprav so bili karabinjerji morda bližu rešitve uganke. Sodni zdravnik Denny Fuliani meni, da je bil preminuli moški star od 35 do 40 let (ugotavljanje točne starosti je težko, ker je morska voda v vseh teh dneh iznakanizala njegove telesne značilnosti), umrl pa naj bi pred približno desetimi dnevi. Sodni zdravnik med prvim pregledom ni opazil znakov nasilja.

Na tržaški kapitaniji so sprva sumili, da gre za 34-letnega romunskega zdravnika, ki je 29. avgusta med deskanjem pred Puljem zaradi močne burje in silnega valovanja padel v vodo in izginil. O dogodku so bile tedaj obvešcene tudi italijanske oblasti, saj je obstajala možnost, da bi tok pripeljal ponesrečenca do Tržaškega zaliha. Toda nekatere podrobnosti so to možnost izključile: moški, ki so ga našli včeraj, naj bi kot omenjeno umrl nekaj dni pozneje, na njegovih ušesih pa sta visela uhana. Puljski kapitanija je potrdila, da romunski deskar ni imel uhanov. Po mnenju zdravnika Fullianija sta uhana trenutno glavna elementa, ki bi lahko pomagala razkriti istovetnost človeka. Karabinjerji iz UL Hermet so sinoči pregledovali sezname pogrešanih ljudi v Trstu in širši okolici. Poveljnik Brighi je omenil, da je 4. septembra izginil v neznano 39-letni Miljan, njegovo izginotje je tri dni pozneje prijavil oče.(af)

SV. JAKOB - Nočni vlot v nižjo srednjo šolo Ivana Cankarja

Šolo obiskujejo tudi tatovi

Iz avtomata so neznanci odnesli sladkarije, pijače in nekaj denarja - Za šolo v Ulici Frausin je to prvi primer v petih letih

Osebje slovenske nižje srednje šole Ivana Cankarja pri Sv. Jakobu je v torek zjutraj ob prihodu v šolsko poslopje pričakalo neprizetno presenečenje.

V noči na torek so tatovi vdrli v šolo in se znesli nad enim od dveh avtomatov v veži v pritličju. Iz naprave so odnesli več sladkarij in pijač ter denar. Po ocenah ravnatelja šentjakobske večstopenjske šole Marijana Kravosa v avtomatu ni bilo večje vsote denarja: glede na to, da je pristojno podjetje nazadnje napolnilo avtomata v četrtek, so nočni obiskovalci najbrž izmaknili samo tridnevni inkaso. Vlomilci so vstopili skozi drugi vhod, v Ulici Frausin pri številki 14, ki ni zaslonen z alarmom.

Kravos je še povedal, da je to prvi podoben primer v zadnjih petih letih, odkar so šolo obnovili. Šolo so obiskali policisti, vključno s forenziki, ki so si ogledali prizorišče in iskali prstne odtise.

Veža, v katero so se v nočnih urah prikradli tatovi

KROMA

SKD BARKOVLJE

Glasbena igrica o Mavrični ribici

Danes zvečer bodo v Slovenskem kulturnem društvu Barkovlje na svoj račun prišli otroci različnih starosti, ki se bodo potopili v svet daleč najlepše ribice v nekem globokem morju. Tej ribici so vsi pravili *Mavrična ribica*, njen lik pa je plod domišljije švicarskega avtorja Marcusa Pfisterja.

Mlado občinstvo si bo namreč v barkovljanskem kulturnem društvu lahko ogledalo glasbeno igrico, ki jo bodo uprizorili osnovnošolci in srednješolci iz Brega. Ta dramska skupina, v kateri je kar dvajset otrok, je s srcem in dušo predana gledališču, velik uspeh pa je požela na premierni uprizoritvi *Mavrične ribice* ob zaključku prejšnjega šolskega leta v gledališču France Preseren v Boljuncu, številnih pohval pa je bila deležna tudi na mavhinjskem festivalu dramskih skupin.

Priljubljeno otroško pravljičje je za to priložnost napisala, priredila in režirala Boža Hrvatič, za koreografijsko pa skrbi Klara Vodopivec. Lepi in čustveni igriči bo poseben čar zadala tudi glasbena spremljava v živo skupine Nemos Ensemble, pod vodstvom Aljoša Tavčarja, ki je tudi napisal celotno glasbo. *Mavrična ribica* bo tako postala neke vrste muzikal, v katerem bodo otroci igrali, peli in plešali svoje vloge. Naj še povemo, da so kostumi sad domišljije Dajane in Ester Kočevar, izdelale pa so jih mamice in babice.

Tisti torej, ki bi radi prisluhnili čudoviti in poučni pravljici o *Mavrični ribici*, kateri so se luske tako lesketale, da so si ravno takšne želete imeti tudi druge ribice, so toplo vabljeni na drevišnjo uprizoritev glasbene igrice, ki se bo začela ob 19. uri. (sc)

ZAHODNI KRAS - Zagotovilo župana Dipiazze

Popravilo cerkvice sv. Roka v Križu

Streho bo treba popraviti, delo pa bo sila zahtevno

Skrlasto streho cerkvice sv. Roka v Križu bo treba popraviti. Kajti: bol kot se z delom zavlačuje, slabše je. Tako je ocenil tržaški župan Roberto Dipiazza med ogledom cerkvice sredi vasi pred nekaj dnevi.

Župan je prispel v Križ skupno z občinskim inženirjem Tevinijem na spodbudo in pobudo zahodnokrškega rajonskega sveta, pred cerkvico pa so ga pričakali predsednik rajonskega sveta Bruno Rupel, občinski svetnik Demokratske stranke Stefano Ukmari in kriški župnik Maks Suard. Občina je že aprila dala ograditi območje okrog cerkvice z železjem in deskami tik ob strehi, ker obstaja nevarnost, da bi težke kamnite skrle zgrmele s strehe na cesto. Nekaj tednov kasneje so domačini sestavili peticijo (za katere je dala pobudo rajonska svetnika Demokratske stranke Mariagrazia Villi), s katero so zaprosili tržaško občino, naj nujno postopa za popravilo poškodovane strehe. Peticijo je v nekaj dneh podpisalo 320 vaščanov. Cerkvica, zgrajena leta 1646 predstavlja najstarejši in najpomembnejši obstoječi primer verske arhitekture na kraškem območju in res škoda bi bilo, da bi jo zob časa še hujše oglodala.

Med ogledom je župan ugotovil, da pronica v notranjost voda. Razpoloke na kamnitni cerkvi se širijo, obstaja nevarnost, da se bo škoda hitro razširila še na druge notranje dele stavbe.

Resnici na ljubo so streho pred kakim desetletjem že popravili, a kaže, da popravilo ni bilo dobro opravljeno. Rajonski svet je že pred letom opozoril na napake pri popravilu, poslal dopis škofiji in spomeniškemu varstvu, a ni še prejel odgovora.

Po mnjenju tehnikov bo novo po-

pravilo zelo zahtevno. Treba bo odstraniti težke kamnite skrle, streho odkriti in sanirati, da ne bo voda več pronicala. Za to bo treba pripraviti ustrezen načrt, je napovedal župan Dipiazza, ki je zagotovil, da bo občinska uprava to storila. Vse pa bo odvisno od razpoložljivih sredstev, je pristavil.

Teden prej si je Dipiazza ogledal tudi območje Ul. Pucino. Cesta je vze-

lo slabem stanju in predstavlja nevarnost za stanovanje in vse, ki se peljejo z Obalne ceste v Križ. Oblikovalo je bilo, da bo občina cesto asfaltirala, in to prihodnje poletje. Ni pa znano, ali bo tlakovala vso ulico ali pa le nekaj novega asfalta najbolj potrebnih odsekov. Tuči ta poseg bo odvisen od razpoložljivih sredstev.

M.K.

Dream: sanja za Afriko

V dvorani Baroncini zavarovalnice Generali (Ul. Trento 8) bo danes ob 17. uri srečanje z naslovom Dream: sanja za Afriko, ki ga prirejata skupnost Sv. Egidija in tržaški kollegij bolničarjev Ipasvi.

Gre za pobudo, ki želi prikazati zaskrbljujoče podatke projekta Dream - Drug Resource Enhancement against Aids and Malnutrition, ki si že sedem let v desetih afriških državah prizadeva, da bi prispeval v boju proti Aidsu oziroma nepričernemu prehranjevanju. Prisotne bodo o projektu, ki ponuja Afriki eno upanje v boljšo bodočnost, spregovorili koordinatorka skupnosti Sv. Egidija Gabriella Bortolot ter prostovoljki Sabrina Vigliani in Federica Marchi, ki sta že večkrat sodelovali pri krajevnih projektih Dream v Afriki.

Koncert na gradu

Flava in kitara bosta protagonisti današnjega, predzadnjega koncerta v Miramarskem gradu, ki jih skozi poletje prireja konservatorij Tartini (vstopnina 4 evre). V dvorani del Trono bo drevi ob 20.30 nastopil mednarodni kvartet Raluca Elena Putanu (flava), Vlatko Bocevski (kitara), Francesca Emilia (flava) in Federico Rossignoli (kitara). Repertoar bo zaobjemal skladbe 20. stoletja. Več informacij na tel. št. 040/224143 ali na spletni www.conservatorio.trieste.it.

Potrditev abonmajev

Iz Stalnega gledališča FJK sporočajo, da imajo abonentni še danes čas, da potrdijo svoj sedež v gledališču za sezono 2009/2010. Nepotrjena mesta bodo od torka, 22. septembra, na voljo vsem. Seveda velja to za program proze, muzikalov in plesa kot tudi za abonoma Gold in Platinum. Letos je abonentom na voljo peстра paleta abonmajev od tistih tradicionalnih za družine, študente in mlade do novih, kot je na primer »bouquet zvezd«. 6. oktobra bo na odru zaživelva prva predstava - Kralj Ojdip.

ŠC MELANIE KLEIN - Poletni center

Pikapolonica je odletela

Osem tednov v bazovskem vrtcu - Motorične, ustvarjalne, glasbene in jezikovne delavnice

Osem tednov za osem tematik od začetka julija do konca avgusta. V organizaciji Študijskega centra Melanie Klein in sodelovanju s Slovensko prosveto, Združenjem slovenskih športnih društev in Italiji in ob podpori Zadružne kraške banke je letos enačiti zapovrstjo v prostorih otroškega vrtca Ubald Vrabec v Bazovici zaživel poletni center Pikapolonica.

Vsak teden je otroke od drugega do deseteleta leta starosti razvesila nova tema, ki jo je še dodatno bogatila tradicionalna daktična ponudba. Gre za motorične, ustvarjalne in glasbene, predvsem pa jezikovne delavnice, s katerimi želijo organizatorji približati slovenščino otrokom iz mešanih zakonov ali tujcem, saj se poletnega centra redno udeležujejo malčki, katerih starši so zaposleni v sinhrontronu. »Za otroke, vsak teden jih je bilo ob 35 do 55, razdeljeni pa so bili v tri starostne skupine, je skrbelo 14 diplomiranih vzgojiteljev, ki je podčrtala predsednica ŠC Melanie Klein Francesca Simoni. »Naš namen je nuditi otrokom originalne, zabavne, vse-kakor pa vzgojne izkušnje v naravnem kraškem okolju.«

Prvi teden je nosil naslov *Poletni vrtljak* in je s klovanskou domušnostjo pospremil otroke v poletni čas brezkrbne zabave. Še najbolj se je malčkom vtisnil v spomin nastop klovnov združenja ABIO, ki med drugim skrbi za dobro počutje otrok v tržaški bolnišnici Garofolo. V tednu *Sladkosnedne pikapolonice* so se odvijale kuhrske delavnice, na katerih so med drugim otroci preizkušali v peki kokosovih krogli in izdelavi slastnih sicilijanskih »kanolov«, poklic peka in slaščičarja pa so spoznali na obisku pekarne Marc v Bazovici. Veliko zanimanje je željalo obisk članov kinološkega društva Lens, ki so v poletnem centru navdušili s predstavitvijo rešilnih psov v tistih, ki sodelujejo pri programih »pet therapy«. Vsak teden je program dopolnjeval daljši izlet, tako da so otroci med drugim v Grljanu obiskali znanstveni laboratorij, prijeten dopoldne so preživel v tržaškem akvariju, zaplavali so v Sesljanskem zalivu, domače živali pa so občudovali na kmetiji Žaga v Bazovici. Dvomeščno bivanje v Bazovici je sklenil športni teden, kjer so se malčki preizkusili v raznih športnih panogah in motoričnih vajah. (tj)

MOSP IN SKK - Danes prvi sestanek

V novo sezono pestro in ustvarjalno

Da mladi potrebujejo kvalitetne priložnosti, da izrazijo svojo ustvarjalnost, se ob tem veliko naučijo, predvsem pa da se zaba-vajo v dobru družbi svojih sovrstnikov, sta organizaciji Mladi v odkrivanju skupnih poti (MOSP) in Slovenski kulturni klub (SKK) razumeli že zdavnaj. Prav zaradi tega že vrsto let organizirajo celoletne kulturne aktivnosti, ki se odvijajo enkrat na teden v popularnih urah v Peterlinovi dvorani in ki so zelo dobro obiskane.

O tem priča veliko število že obsoječih skupin, ki delujejo pod okriljem organizacij, med katerimi sta dve gledališki skupini, starejša SKK in mlajša MOSP, plesna skupina MOSP in skupina likovnih ustvarjalcev. Skupine, ki jih sestavljajo predvsem mladi višješolci in njihovi mentorji si prizadevajo, da se jim vsako leto pridruži čim večje število novih članov, ki se radi preizkušajo na odrskih deskah, ki želijo spoznati nove dimenzije plesa ali tehnike risanja in slikanja. Organizaciji si prizadevata, da bi bil program vedno sodoben in navdušujoč, zaradi česar si želita, da bi tudi v letošnjem šolskem letu nastale nove skupine mladih gledaliških, plesnih in likovnih talentov.

Mladi, ki radi nastopajo, imajo pestro ponudbo gledaliških krožkov, ki so porazdeljeni z ozirom na njihovo starost. Vsi gledališki navdušenci, ki so stari od 14 do 16 let oziroma obiskujejo prvi in drugi letnik višje srednje šole, se lahko letos pridružijo no-

vi gledališki skupini, ki jo bo vodila večletna članica organizacij MOSP in SKK Patrizia Jurincic pod mentorstvom Lučke Susič. Tudi mladi, ki obiskujejo zadnje tri letnike višje srednje šole in so stari 17 in 18 let, so dobrodošli: ti se bodo namreč lahko pridružili že obstoječi gledališki skupini SKK, ki jo bosta tudi v letosnjem sezoni vodili Lučka Susič in članica starejše gledališke skupine MOSP Helena Pertot.

Organizaciji krijeta tudi področje plesa in vabita v svojo sredo prav vse, ki se radi gibljejo, plešejo in spoznavajo svoje telo. Plesalka in koreografinja Raffaella Petronio, ki že vrsto let vodi tečaj sodobnega plesa, vabi v svojo sredno nove tečajnike, ki se bodo lahko pridružili že obstoječi plesni skupini ali ustvarili novo.

Ne gre pa pozabiti tudi likovnih aktivnosti: kdor rad riše, slika in čuti nagnjenje do likovne umetnosti, se lahko vpisi v likovni krožek, ki bo deloval v obliki seminarjev.

Izbire je torej na pretek za vse, ki si želijo izražati svoje kreativne sposobnosti, odkrivati nove talente ali se preprosto zabavati na konstruktiven način. Novo sezono bosta organizaciji MOSP in SKK predstavili na sestanku, ki bo potekal danes (petek, 18. septembra), ob 15. uri v Peterlinovi dvorani v Ulici Donizetti 3. Za vse dodatne informacije pa sta na razpolago telefonska številka 3452669860 ali e-mail naslov mosp-skk@hotmail.it.

NARODNI DOM - Danes odprtje razstave in svojevrsten koncert

Ste že prisluhnili zvokom kamna?

Pavel Hrovatin predstavlja dela, nastala v obdobju 2003-2006

Najprej so bile kamnite maske in njihova usta, s časom je umetnik obrnil v njih zagledal sonce. In prav sonce je danes ob morju, gmajni in kraških zidkih med najbolj razpoznavnimi elementi Pavla Hrovatina.

Tržaški umetnik, doma v Briščkih, odpira danes v Narodnem domu novo samostojno razstavo. Odprtje, v priredbi Društva za umetnost Kons, bo ob 19. uri. Razstavo so naslovili Zvoki kamna: da ne gre za metaforo, bo jasno noco, ko bo v galeriji prvič izvzvenela »kamnita glasba«: glasbeniki bodo namreč zaigrali na litofon, kamnit inštrument, na katerega igrat s prav tako kamnito paličico, in na viseča kamnita tolkala, ki baje oddajajo odlične vibracije.

Ob kamnitih inštrumentih bo Pavel Hrovatin predstavljal serijo del velikih razsežnosti, ki so nastala v zadnjih šestih letih. Med njimi je Pogled s Krasa, s katerim je Hrovatin že zmagal na umetniškem natečaju ob Barcolani, ali Solza mask, ki jo spremila besedilo istoimenske poezije Srečka Kosovela. A tudi velik nizki relief, ki je bil lani razstavljen v pariškem Gran Palaisu. Prav tisto sodelovanje je tržaškemu umetniku odprlo nova vrata na francoski trg razstava, ki si jo bo mogoče do 9. oktobra ogledati v Narodnem domu, bo v prihodnje gostovala v neki pariški umetnostni galeriji, že oktobra pa v nemškem Regensburgu.

Pavel Hrovatin se je za umetniško obrt odločil pred skoraj dvajsetimi leti, ko je izgubil »sicer zanirivo delo tonskega tehnika pri agenciji Alpe-Adria«. Pot je bila na začetku strma, hobi pa se je s časom spremenil v delo, »od katerega se da živeti, čeprav si vedno na prepihu: moji veliki kamniti reliefi pač niso krompir«. Umetnost res

Hrovatin pred večkrat nagrajenim Pogledom s Krasa

ni predpogojo za preživetje, kljub temu pa jo veliko ljudi ceni. »Vsačdanji kruh mi sicer daje prodaja okrasnih predmetov, večja dela pa prodajam predvsem v Avstrijo in Nemčijo.« To so do šestdeset kilogramski reliefi, »tolčeni košček za koščkom«: na vsakem je tudi stičristo potrežljivih in pozornih udarcev s kladivom in dleti. Skrivnost uspeha je v njihovem pravem naklonu, dru-

gače lahko kamnita plošča poči. Seveda pa tudi v navdihi in kompoziciji: Hrovatin pravi, da je domišljija aktivna predvsem po noči, roke pa podnevi ...

Hrovatinovi kamniti pepelniki, ure, vase in »slike« iz kraškega kamna, sige ali petrovice so zelo razpoznavni. Kljub temu pa so se na trgu že pojavili njihovi kloni. Pozor na imitacije! (pd)

Včeraj danes

Danes, PETEK, 18. septembra 2009

SOFIJA

Sonce vzide ob 6.47 in zatone ob 19.10. - Dolžina dneva 12.23 - Luna vzide ob 6.18 in zatone ob 18.40

Jutri, SOBOTA, 19. septembra 2009
EMILJAJA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 22,4 stopinj C, zračni tlak 1011 mb raste, veter 3 km na uro jugo-vzhodnik, vlaga 79-odstotna, nebo spremenljivo, morje skoraj mirno, temperatura morja 22,2 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 19. septembra 2009

Lekarne odprte

tudi od 13. do 16. ure

Ul. Dante 7 (040 630213), Ul. Costalunga 318/A (040 813268); Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124).
Prosek (040 225141) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Dante 7, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Giulia 14, Milje - Ul. Mazzini 1/A. Prosek (040 225141) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Giulia 14 (040 572015).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleno številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka ob 8. do 18. ure, ob sobotah ob 8. do 14. ure.

Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Gafolfo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »L'era glaciale 3 - L'alba dei dinosauro 3D«.

ARISTON 17.00, 18.45, 20.30 »Il Cosmonauta«; 22.00 »Videocracy - Basta apparecchio« (Benetke - Festival kina 2009).

CINECITY - 15.50, 18.00, 20.10, 22.20

»Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropolitana«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00

»Basta che funzioni«; 15.55, 18.00,

20.05, 22.10 »The Informant!«; 15.50,

18.00, 20.10, 22.20 »G.I. Joe - La nascita dei cobra«; 18.50 »Il grande sogno«; 16.00, 18.05, 22.15 »Drag me to hell«; 15.50, 20.00 »Segnali dal futuro«; 21.30 »Ricatto d'amore«; 16.00,

17.00, 18.00, 20.00, 22.00 »L'era glaciale 3 - L'alba dei dinosauri 3D«.

FELLINI - 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »Ricatto d'amore«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.40, 18.30, 20.20, 22.10 »Basta che funzioni«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.15,

20.00, 21.50 »Tris di donne & abiti nuziali«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20,

20.10, 22.00 »Il grande sogno«.

KOPER - KOLOSEJ - 17.00 »Ledeni doba 3: Zora dinozavrov (podnapisi)«;

17.30, 19.40, 21.50, 0.00 »Okrožje 9«;

18.50, 21.30 »Državni sovražnik«; 20.00,

22.00, 23.50 »Brez povratka 4-3D«;

16.30, 18.20 »Garfield in festival zabave«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20,

20.15, 22.15 »Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropolitana«; Dvorana 2: 16.30, 18.20,

20.15, 22.15 »The Informant«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »G.I. Joe - La nascita dei cobra«; Dvorana 4: 16.30,

20.30 »L'Era glaciale 3 - L'alba dei dinosauri«; 18.15, 22.15 »Il cattivo tenente«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz-

pod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30,

20.00, 22.00 »Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropolitana«; Dvorana 2: 17.50, 19.50, 22.10 »G.I. Joe - La nascita dei cobra«; Dvorana 3: 17.50, 20.10, 22.10 »Basta che funzioni«; Dvorana 4: 17.45, 20.10, 22.10 »Il grande sogno«; Dvorana 5: 17.30 »L'Era glaciale 3: L'alba dei dinosauri«; 20.00, 22.00 »Videocracy - Basta apparire«.

Izleti

SKD SLOVENEC in Pustni odbor iz Boršča in Zabrežca organizirata v nedeljo, 4. oktobra, za člane in simpatizerje avtobusni izlet v Goriška Brda.

Spored: voden ogled kleti v Dobrovem in muzeju 1. svetovne vojne v Kobarišu.

Kosilo bo na turistični kmetiji »Belica« v Medani.

Vpisovanje v sremski hiši danes, 18. septembra, od

18.30 do 20. ure in pondeljek, 21. septembra, od 19.00 do 20.30.

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OB-

ČINE vabi na izlet v Kumrovec, Pod-

sredo v Olimje v nedeljo, 4. oktobra.

Odhod predviden iz Milj (avtobusna postaja) ob 6.uri, iz Koroščev ob 6.15, iz Žavelj ob 6.30, vrnitve v Mi-

lje pa okoli 21.ure. Cena 45,00 evrov

vključuje avtobus, vodiča, vodene obiske, vstopnine, kosilo s pijačo.

Za informacije in vpisne je na razpoloženje gospa Vesna, tel. št. 040-271862

(ura kosila). Potrditi udeležbo najkasneje do nedelje, 27. septembra.

IZLET NA KOROŠKO - Župnija Sv. Križ

pri Trstu prireja izlet na Koroško v ne-

deljo, 27. septembra. Obiskali bomo

svetišče pri Gospe Sveti (kjer bo tudi

sv. maša), Gospov. Polje in Bilčovs (kjer bo kosilo).

Za informacije in vpisovanje: župnijski urad v Križu, tel. št.: 040-220332 v popoldanskih oz. večernih urah (tel. tajnika).

KONZORCIJ TRŽAŠKIH ČEBELARJEV

organizira v soboto, 3. oktobra, po-

učen izlet na sejem »Attruzzi e miele« v Lazise.

Cena na osebo 10,00 evrov. Izleta se lahko udeleži tudi kdor ni čebelar. Za informacije poklicati na tel. št. 040-2158246 (Settimi), ali 040-

211790 (Hussu).

DOLINSKA SEKCIJA SLOVENSKE

SKUPNOSTI vabi na svoj tradicio-

nalni jesenski izlet v nedeljo, 4. oktobra.

Obiskali bomo samostan Stična na Dolenjskem, kjer bo v bližini ko-

silu, ter Valvazorjev grad Bogenšperk

pri Litiji. Za informacije in vpisnine na tel. št.: 040-228274 Rado in 040-

228924 Sergio, ob uri kosila.

SOLSKE SESTRE DE NOTREDAME or-

ganizirajo v ponedeljek, 5. oktobra, ro-

manje na Brezje in v Ljubljano k »Mari-

ji udarjeni«. Sledijo sama presenečanja.

Odhod avtobusa iz trga Oberdan ob 6.45, iz Sesljana ob 7.00, iz Sv. Križa ob 7.05, s Prosekoma ob 7.10, z Občin ob 7.20. Za vpis in informacije poklicati na tel. št.: 040-220693 oz. 347-932213.

Čestitke

*Pri Mužinovih na Proseku dra-
ga MARA in LADKO danes slavita
visoki jubilej skupnega življenja. Pri-
srčno vama čestitamo in želimo še
mnogo let skupne poti. Sestrica Voj-
ka z družino.*

*"Kjer je Timava, je zabava."
To je tvoj moto, Marko.
V upanju, da*

GALERIJA NARODNEGA DOMA

Vabimo Vas na odprtje razstave

Pavel Hrovatin

ZVOKI KAMNA

v galeriji Narodnega doma
v Trstu, Ul. Filzi 14,
danes ob 19.00

Obvestila

BEER & MUSIC mednarodni praznik pi-va in glasbe pod velikim šotorom v Trebčah športno igrišče. Danes, 18. septembra, Sun Machine, Vasco Rossi tribute band Rewind. Sobota, 19. septembra, Bandomat, Tony Cetinski, Dj Riky. Nedelja, 20. septembra, Mladi kras-ki muzikanti, 3 Prašički. Petek, 25. septembra, Fifti & More, Ana Pupedan. So-bota, 26. septembra, 3 Prašički, Sidd-harta, Dj Riky. Nedelja, 27. septembra, Salzburg Qintett. Odprtje kioskov ob 18. uri. Jeden na žaru in več vrst piva. Va-bljeni! Zabava zagotovljena! Org. Ašd Primorec in Acm Zamejski. Informaci-je na myspace.com/beerusicstrebiania.no.

GLASBENA ŠOLA PIHALNEGA ORKE-STA RICMANJE vabi na informacijski sestanek za šolsko leto 2009/2010, ki bo danes, 18. septembra, ob 20.30 v Babni hiši v Ricmanjih. Ob prilikih bo srečanje s pedagogi in možnost vpisnine.

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA pri-reja glasbeno šolo za vse, otroke in odrasle, ki bi radi vstopili v godbo. Tečaji, ki jih bodo vodili diplomirani profesorji tolkal, pihal, trolbil in glasbenih uric za najmanjše se bodo vršili v šolskem letu 2009/2010 na sedežu godbe, v bivši klav-nici v Nabrežini (Kamnolomi 12). Vsi zainteresirani se lahko javijo na tel. št. 347-1553489 (Niko) ali 040-200777 (večernih urah). Skupni informacijski sestanek bo danes, 18. septembra ob 18.00 na sedežu godbe.

KRUT obvešča, da so društveni prostori odprti s sledenjem urnikom: od 9.00 do 13.00 in od 15.00 do 17.00 od pondeljka do četrtek in od 9.00 do 13.00 ob pet-kih.

OBČINA DEVIN NABREŽINA obvešča, da danes, 18. septembra, zapade rok za vlo-zitev prošenj za uporabo občinskih te-lovadnic v osnovni šoli v Devinu in srednji šoli C. de Marchesetti v Sesljanu za šolsko leto 2009/2010. Prošnje, naslov-ljene na Občino Devin Nabrežina - Po-dročje služb in uslug namenjenih jav-nosti, mora podpisati predsednik oz. pravni predstavnik zainteresiranega društva. Interesenti lahko dvignejo obrazce v Občinski knjižnici v Nabrežini - v Uradu za šport in prosti čas - Nabrežina 102 (tel. 040-2017370).

TABORNIKI RMV sporočajo, da bodo in-formativni sestanki s starši v naslednjih terminih in krajih. Na Kontovelu (te-lovadnica) v soboto, 19. septembra ob 16.00 (info: 3496372770 - Mateja), v Sa-ležu v soboto, 19. septembra ob 16.00 (info: 3408940225 - Madalena), v Kri-žu v domu Alberta Sirk-a danes, 18. sep-tembra ob 16.00 (info: 3349309930 - Ja-kob), v Dolini v telovadnici pa v sobo-to, 19. septembra, ob 16.00.

SK DEVIN prireja tečaje smučanja na plastični stezi v Nabrežini vsako soboto in nedeljo s pričetkom 19. septembra. Vpisovanja na info@skdevin.it ali pa na 040-209873.

SKD TABOR OPĆINE PROSVETNI DOM obvešča, da je rekreativna telovadba po-teku po običajnih urnikih.

DRUŠTVO JOGA v vsakdanjem življenju Popetre obvešča, da se pričnejo začetni tečaji redne vadbe joge v naslednjih kra-jih: v Domu krajanov v Ajdovščini ob 18.30 vsako sredo; v domu starejših ob-čanov Ilirska Bistrica ob 18.30 ob če-trtkih. Tečaj poteka enkrat tedensko. Vodi ga Dario Černac, učitelj joge v vsa-kdanjem življenju. Tečajniki potrebuje-

nošolce. Starši so vabljeni na informa-tivni sestanek, ki bo v sredo, 23. sep-tembra, ob 20. uri v Finžgarjevem domu na Općinah.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE vabi vse os-novnošolce na tečaj sodobnega plesa z Raffaello Petronio. Informativno srečanje bo v sredo, 23. septembra, ob 16.30 v društvenih prostorih na štadionu 1.maj.

KRUT, obvešča, da bo tečaj o inkontinen-ci v četrtek, 24. septembra in četrtek, 1. oktobra, ob 16. uri. Tečaj je rezerviran že prijavljenim članom Kruta. Informaci-je na sedežu krožka, ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072.

BALETO DRUŠTVO Sežana vabi vse mlade in manj mlade, željne gibanja, zdravja, plesa in nastopov, k vpisu baleta (od 5 let dalje), jazz baleta (od 11 let), baleta za odrasle (brez omejitve let). Vpis poteka od pondeljka do petka med 15. in 17. uro v garderobi Kosovelovega doma (službeni vhod) v Sežani. Info: 041/784754, 041/524-310.

DEKLISKI ZBOR KRAŠKI SLAVČEK iz Nabrežine je začel novo sezono. Vaje bo-do dyakrat tedensko, ob sredah in pet-kih (ali sobotah). Informacije Eva Poz-zecco, tel. št.: 333-1435318.

DRUŠTVI ROJANSKI KRPAK IN ROJAN-SKI MARIJIN DOM prirejata v petek, 25. septembra, večer »Rojanski Krpan v de-želi Zlatoroga«, na katerem bosta Mak-si Kralj in Peter Verč s fotografijami Denisa Doljaka prikazala tri gorske ture okrog Bohinjskega jezera (Triglav, Tri-glavska jezera, Pršivec, Bogatin, Krn, Vo-gel, Črna prst). Večer bo v rojanskem Marijinem domu, začetek ob 20. uri.

KINAESYS VADBA - Predstavitev gib-alne terapije bo 25. septembra ob 18. uri v Kulturnem domu Igo Gruden v Nabrežini. Vstop prost. Vabljeni!

ODBORNIŠTVO ZA SOCIALNO SKRBSTVO občine Dolina obvešča, da bo v petek, 25. septembra, na Županstvu Občine Dolina - dvorana občinskega sveta, z urnikom ob 8.00 do 12.30, po-tekala pobuda »Dan srca« v sodelovanju z državljenjem »Cuore amico« iz Milj. Ob tej priliki daje občina Dolina na razpolago dva brezplačna krvna izvida na osebo, za skupnih 200 izvidov.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bo v petek, 25. sep-tembra, tržaški urad zaprt.

VABILO NA SLOMŠKOVO SLAVJE, ki bo v soboto, 26. septembra, v Mariboru, ob 10.letnici proglašitve Slomška za blaže-nega in 150.letnici škofjskega sedeža. Udeleženci iz Trsta stopijo na avtobus na trgu Oberdan. Vpisi pri župniku Jo-žetu Merkuži - Zgoniku, tel. št. 040-229166.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM sporo-ča, da so se začeli treningi za vse staro-stne skupine po sledenjem urnikih: 1. sku-pina - Palčki (4-7 let) ob pondeljkih od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 17.30 do 18.30 na Općinah; 2. skupina - Zajčki (8-14 let) ob pondeljkih in petkih ob 17.30 do 19.00 na Općinah; 3. skupina - Škra-ti (od 15 let dalje) ob pondeljkih od 19.00 do 21.00, ob sredah od 18.30 do 21.00 na Općinah in ob petkih od 19.30 do 21.00 pri Banih. Info na tel. št. 349-7597763 Nastja.

DEŽELNI SKLAD ZA SLOVENSKO JEZI-KOVNO MANJŠINO Rok za predložitev prošenj za crpanje sredstev iz De-želnega sklada za slovensko manjšino zapade letos dne 28. septembra. Vse po-trebne informacije so objavljene na spletni strani Dežele Fjk (www.regio-ne.fvg.it) pod gesлом »in evidenza (v ospredu)«.

YOGA - SKD IGO GRUDEN: telovadba za dobro počutje, ki jo vodi Divna Slavec, se prične v pondeljek, 22. septembra, po naslednjem urniku: pon.-sreda od 18.30 do 20. ure, torek in četrtek od 9. do 10.30 in od 10.30 do 12. ure, sreda od 10.30 do 12. ure. Za vpis in informacije: 040-299632 ali 339-5281729 (Vera).

O.N.A.V - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina organizira v soboto, 26. septembra, v popol-danskih urah voden obisk kleti Bulfon. Poskrbljeno bo za avtobusni prevoz. Za informacije in prijave: spletna stran www.onav.it; elektronska pošta: tries-te@onav.it ali na tel. št.: 333-4219540 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

ENGLISH FOR EVERYONE: angleški jezik za vse starostne stopnje in različne stopnje predznanja. Možnost srečan-jia na temo. Konverzacija. Priprava na iz-pite. Kratki tečaji ob koncih tedna. Tečaji za šole po dogovoru. Informacije in predvpsi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE,

10.00-14.00. Predstavitev: 30. septem-bra, ob 15. uri osnovnošolci, 16. uri srednješolci, 17. uri višješolci ter 18. uri odrasli.

ESPOLAN PARA EXTRANJEROS: tečaji španskega jezika za vse stopnje, za otroke in odrasle. Priprava na izpite. In-formacije in predvpsi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00. Predstavitev: 29. septembra ob 18. uri.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK prireja glasbene tečaje za pihala, trobila in tol-kala. Vpisovanje in informacije vsaki to-rek in petek od 20.30 dalje v Soščevi hi-ši na Prosek oz. na tel. št. 349-4103131, e-mail: gdp1904@libero.it.

KRUT, obvešča, da bo začel nadaljevalni tečaj Arteterapije v četrtek, 8. oktobra, po 16. uri. Na osnovi zanimanja plani-ramo, da bo začetni tečaj potekal od 19. novembra. Podrobnejše informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

KRUT, obvešča, da bo začel nadaljevalni tečaj Arteterapije v četrtek, 8. oktobra, po 16. uri. Na osnovi zanimanja plani-ramo, da bo začetni tečaj potekal od 19. novembra. Podrobnejše informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

KRUT, obvešča, da bo začel nadaljevalni tečaj Arteterapije v četrtek, 8. oktobra, po 16. uri. Na osnovi zanimanja plani-ramo, da bo začetni tečaj potekal od 19. novembra. Podrobnejše informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

KRUT, obvešča, da bo začel nadaljevalni tečaj Arteterapije v četrtek, 8. oktobra, po 16. uri. Na osnovi zanimanja plani-ramo, da bo začetni tečaj potekal od 19. novembra. Podrobnejše informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

KRUT, obvešča, da bo začel nadaljevalni tečaj Arteterapije v četrtek, 8. oktobra, po 16. uri. Na osnovi zanimanja plani-ramo, da bo začetni tečaj potekal od 19. novembra. Podrobnejše informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

KRUT, obvešča, da bo začel nadaljevalni tečaj Arteterapije v četrtek, 8. oktobra, po 16. uri. Na osnovi zanimanja plani-ramo, da bo začetni tečaj potekal od 19. novembra. Podrobnejše informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

KRUT, obvešča, da bo začel nadaljevalni tečaj Arteterapije v četrtek, 8. oktobra, po 16. uri. Na osnovi zanimanja plani-ramo, da bo začetni tečaj potekal od 19. novembra. Podrobnejše informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

KRUT, obvešča, da bo začel nadaljevalni tečaj Arteterapije v četrtek, 8. oktobra, po 16. uri. Na osnovi zanimanja plani-ramo, da bo začetni tečaj potekal od 19. novembra. Podrobnejše informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

KRUT, obvešča, da bo začel nadaljevalni tečaj Arteterapije v četrtek, 8. oktobra, po 16. uri. Na osnovi zanimanja plani-ramo, da bo začetni tečaj potekal od 19. novembra. Podrobnejše informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

KRUT, obvešča, da bo začel nadaljevalni tečaj Arteterapije v četrtek, 8. oktobra, po 16. uri. Na osnovi zanimanja plani-ramo, da bo začetni tečaj potekal od 19. novembra. Podrobnejše informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

KRUT, obvešča, da bo začel nadaljevalni tečaj Arteterapije v četrtek, 8. oktobra, po 16. uri. Na osnovi zanimanja plani-ramo, da bo začetni tečaj potekal od 19. novembra. Podrobnejše informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

KRUT, obvešča, da bo začel nadaljevalni tečaj Arteterapije v četrtek, 8. oktobra, po 16. uri. Na osnovi zanimanja plani-ramo, da bo začetni tečaj potekal od 19. novembra. Podrobnejše informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

KRUT, obvešča, da bo začel nadaljevalni tečaj Arteterapije v četrtek, 8. oktobra, po 16. uri. Na osnovi zanimanja plani-ramo, da bo začetni tečaj potekal od 19. novembra. Podrobnejše informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

KRUT, obvešča, da bo začel nadaljevalni tečaj Arteterapije v četrtek, 8. oktobra, po 16. uri. Na osnovi zanimanja plani-ramo, da bo začetni tečaj potekal od 19. novembra. Podrobnejše informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

KRUT, obvešča, da bo začel nadaljevalni tečaj Arteterapije v četrtek, 8. oktobra, po 16. uri. Na osnovi zanimanja plani-ramo, da bo začetni tečaj potekal od 19. novembra. Podrobnejše informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

KRUT, obvešča, da bo začel nadaljevalni tečaj Arteterapije v četrtek, 8. oktobra, po 16. uri. Na osnovi zanimanja plani-ramo, da bo začetni tečaj potekal od 19. novembra. Podrobnejše informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

KRUT, obvešča, da bo začel nadaljevalni tečaj Arteterapije v četrtek, 8. oktobra, po 16. uri. Na osnovi zanimanja plani-ramo, da bo začetni tečaj potekal od 19. novembra. Podrobnejše informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

KRUT, obvešča, da bo začel nadaljevalni tečaj Arteterapije v četrtek, 8. oktobra, po 16. uri. Na osnovi zanimanja plani-ramo, da bo začetni tečaj potekal od 19. novembra. Podrobnejše informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

KRUT, obve

GLEDALIŠKI FESTIVAL - Še mesec dni do 44. Boršnikovega srečanja

V tekmovalnem programu tudi koprodukcija SSG Hči zraka

Festival bo trajal od 16. do 25. oktobra - V tekmovalnem delu enajst predstav

Letošnje 44. Boršnikovo srečanje (BS) se bo začelo 16. oktobra. Letos sovpadá z 90. obletnico ustanovitve Slovenskega narodnega gledališča (SNG) Maribor, v okviru katerega že vse od nastanka deluje tudi ta vseslovenski gledališki festival. Festival se bo končal 25. oktobra s slovensko razglasitvijo dobitnika Boršnikovega prstana in nagradanjem BS.

Tekmovalni in spremjevalni program, ki ju je tudi letos izbrala selektorica Barbara Orel, obsegajo skupaj 15 predstav. Ocenjevala jih bo ista strokovna žirija kot lani. V njej so italijanski gledališki kritik in dramaturg Mario Brandolin, gledališki kritik in teoretičar Blaž Lukan, gledališki kritik Gregor Butala, dramaturginja in teatrogeninja Maja Haderlap ter strokovna sestovalka za uprizoritev umetnosti na direktoratu za umetnost Mojca Jan Zoran. Tudi člani žirije za podelitev Boršnikovega prstana ostajajo v enaki sestavi, in sicer Tone Partljič, Rapa Šuklje in Peter Ter-novšek.

V SNG Maribor v zvezi z dodatnim programom posebej opozarjajo na dve mednarodni gostovanji. V Mariboru bo namreč v času festivala legendarni nemški režiser Peter Stein, ki bo nastopil kot recitator v uprizoritvi z naslovom in podnaslovom "Faust Fantasia (Melolog za glas in klavir)" Johanna Wolfganga von Goetheja, skupaj s pianistom Arturom Annecchinom.

Gostovalo bo tudi Narodno gledališče iz Novega Sada, in sicer z Barčico za punčke Milene Marković v režiji Ane Tomović, zmagovalek letošnjega Sterijevskega pozorja, ki v Maribor prihaja po uspešnem gostovanju v Bratislavi in na Bitfu v Beogradu. Isto besedilo tačas z uspehom igrajo v ljubljanski Mali drami.

Med obfestivalskimi dejavnostmi bosta tudi dva mednarodna simpozija. Z društvom gledaliških kritikov in teatrol-

gov Slovenije pripravljajo simpozij na temo Umetnost, kultura, mesto, ki bo odprt problem branja mesta v kontekstu umetnostne dejavnosti v njem, vse skupaj v luči Maribora kot EPK 2012, s slovensko sekcijsko Mednarodnega gledališkega instituta (ITI) pa simpozij na temo Povezovanje festivalov Zahodnega Balkana. Načrtujejo udeležbo govorcev s Hrvaške, iz Srbije, Makedonije, BiH in Črne gore.

V tekmovalnem programu bo 11 predstav. Z dvema predstavama se bo predstavila ljubljanska Drama, in sicer z Orestejem v režiji Jerneja Lorencija in Barčico za punčke v režiji Aleksandra Popovskega. Tudi Drama SNG Maribor bo zastopana z dvema predstavama, Peer Gyntom v režiji Janusza Kice in igro Veter v vejah borov v režiji Jerneja Lorencija. Vse ostale gledališke hiše bodo imele po eno "izbranko" za nagrade.

Anton Podbevsek Teater in Teatri di Vita (Bologna) bosta uprizorila Portret neke gospe v režiji Matjaža Bergerja, na sprednu bo koprodukcija Mini teatra, Cankarjevega doma, Novega gledališča Zagreb in Zagrebškega gledališča mladih Macbeth po Shakespearju v režiji Ivice Buljana, SNG Nova Gorica pa se bo predstavilo z igro Neskončni šteti dnevi v režiji Matjaža Latina.

Mestno gledališče ljubljansko se je v tekmovalni program uvrstilo z igro Grdoba v režiji Borisja Kobala, Slovensko mladinsko gledališče bo uprizorilo glasbeno-gledališki projekt Janje Majzelj Krizantema na klavirju, Slovensko ljudsko gledališče Celje se bo potegovalo za nagrade za igro Triko v režiji Luke Martina Škofa, Slovensko stalno gledališče Trst v koprodukciji s festivaloma Mittelfest Čedad in Teatri a teatro Trst ter Primorskim poletnim festivalom Koper pa bo nastopilo z igro Hči zraka v režiji Janusza Kice. (STA)

SSG se bo predstavilo z delom Hansa Magnusa Enzensbergerja Hči zraka

GLEDALIŠČE

Začel se je Primorski poletni festival

Z gledališkim delom Derviš in smrt v režiji Egona Savina se je v Kopru sinoci začel Primorski poletni festival. Letos poteka pod okriljem mednarodnega Mejni festivala NETA (Nova evropska teatrska akcija) 2009 in bo ponudil štiri predstave gledaliških skupin iz Srbije, Romunije in Slovenije.

Danes bo Beograjsko dramsko gledališče v Kopru uprizorilo Užitek, prav tako v režiji Egona Savina. Po Savinovih besedah je vodilna nit igre delitev na izdajalce in domoljube, na tiste, ki so odšli, in tiste, ki so v času okupacije ostali. "Eni brez drugih ne morejo. Drug drugemu so razlog obstoja. Mnogo nas je, ki smo od nekdaj ponosni, ker smo izdajalci, čeprav smo patrioti," je zapisal Savin.

V Tartinijevem gledališču v Piranu si bo 19. septembra mogoče ogledati delo Gorana Vojnoviča Čefurji raus! v koprodukciji Dejmo stisn teatra, Gledališča Glej in Zavoda no history. Dan kasneje bo v Tartinijevem gledališču ponovitev predstave Užitek, koprski del festivala NETA pa se bo zaključil 30. septembra z uprizoritvijo Sedem na en mah v izvedbi Narodnega gledališča I. L. Caragiale iz Bukareste.

Festival NETA se bo nato preselil v Trst in Novo Gorico. V Trstu se bodo od 1. do 10. oktobra občinstvu predstavili Črnogorsko narodno gledališče (CNP) s Snom kresne noči, Teatr Imeni V. F. Komisarjevskej iz Sankt Peterburga z Ljubimcem Harolda Pinterja, Narodno gledališče iz Sarajeva z delom Mortal Combe ter SNG Nova gorica s predstavo Neškončni dnevi šteti.

V Novi Gorici pa se bodo od 8. do 11. oktobra izvrstile predstave Druga stran v izvedbi Malega dramskega teatra iz Bitole iz Makedonije, Zaljubljeni v smrt v izvedbi Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta in ponovitev predstave Čefurji raus!

LJUBLJANA Razstava akvarelov Alenke Gerlovič

V Mestni galeriji Ljubljana so prav na umetničin 90. rojstni dan včeraj odprli razstavo akvarelov Alenke Gerlovič. Na Cankarjevem nabrežju je na ogled 47 akvarelov, nastalih v obdobju 2000-2008, ko je ta likovni medij popolnoma prevladala v njenem opusu. Bogat likovni opus Gerlovičeve sicer sestavlja risbe, grafike, akrile in akvareli.

Akvarele je Gerlovičeva po besedah kustosinja razstave Marine Michelič Satler sicer sutvarjala ves čas, tudi v obdobju, ko je z akrilom slikala na platno. Umetnica je navdih za svoja dela ves čas črpala v naravi. S počitnic na dalmatinskih otokih se je vedno vračala z akvarelnimi študijami, na podlagi katerih je pozneje ustvarila večje akrilne slike. V zadnjih letih pa je akvarel popolnoma prevladal v njenem opusu, poleg otoških motivov so njeni pogosti motivi Ljubljanske barje, Botanični vrt v Ljubljani in drugi.

Jubilantka, rojena Ljubljancanka, je zgodnje otroštvo prezivila v Brežicah, nato se je družina preselila v Ljubljano. Na Akademiji za likovno umetnost v Zagrebu je diplomirala iz slikarstva in se leta 1941 vrnila v že okupirano Ljubljano. Delala je v OF in kasneje v Centralni tehnični KPS v grafičnem ateljeju ustvarjala grafično opremo za partizanski tisk. Po vojni je bila likovna pedagoginja. Gerlovičeva velja za pionirko na področju likovnega izobraževanja.

Pobudo za razstavo ob življenjskem jubileju umetnice je delo mesta Ljubljana. Z njo je želelo počastiti dobitnico Župančičeve nagrade za življenjsko delo (2007).

PRI ZALOŽBI MLADIKA - Že drugo leto zapored predstavitev knjižnega prvanca

Roman Vilme Purič Burjin čas postavljen na Kras in v težke čase pred sedemdesetimi leti

Izid knjižnega prvanca je za vsako začnjočko hišo nadvise razveseljiv dogodek, saj pravzaprav pomeni krst nekega novega literarnega peresa. Tržaško Mladiko je ta čast doletela že drugo leto zapored, saj so lani v javnosti pospremili avtorico Jasno Jurečič in njen roman Prerokuj mi še enkrat, letos pa so uspešno izpeljali izid proznega dela Burjin čas tržaške avtorice Vilme Purič.

Kot smo uvodoma zapisali, naj bi izid knjižnega prvanca predstavljal rojstvo oziroma krst novega literarnega peresa, a uvodna trditev za Vilmo Purič velja le delno. Avtorica je v našem okolju namreč že dobro znana, poleg svojega pedagoškega dela predvsem zaradi dolgoletnega sodelovanja s tržaško radijsko postajo in revijo Mladika, za kateri redno poroča o novostih na knjižnem prizorišču, nekaj njenih literarnih prispevkov pa je že izšlo v reviji Primorska srečanja.

Že na prvi pogled nas bo knjiga, ki nam na svojih straneh prinaša roman Burjin čas, pritegnila s svojo prefinjeno in elegantno izdelano platnico, ki je delo fotografa in obliskovalca Danila Pahorja. Na njej bomo namreč ugledali hleb kruha oziroma domačo slăščico in šopek belih vrtnic, in ozadju pa pročelje kraške hiše z značilnim oknom in ljerami. Poleg Danila Pahorja sta knjižno izdajo s svojima spremno besedo oziroma uvodom oblikovali tudi Marija Mercina in Majda Artač.

Dogajanje romana Burjin čas je postavljeno na Kras, a ne na Kras današnjih dni, temveč v čas pred skoraj sedemdesetimi leti, ko je čez naše kraje zadivila zadnja svetovna morja. Obdobje lahko s pomočjo letnic, ki jih je avtorica posejala v besedilo, tudi natančno določimo. Dogajanje je namreč vpeto med leti 1940 in 1945, tragiko vojne pa bo bralec še posebno dramatično začutil v zadnjih poglavjih, ko se bo ena protagonistka zgodbe podala v iskanje počivališča padlega moža, druga pa bo okusila grozote

O romanu Vilme Purič (v sredini)
Burjin čas sta v DSIS spregovorili Majda Artač in Marija Mercina

KROMA

odzvema osebne svobode in mučenja.

Čeprav je vojno dogajanje v knjigi še kako prisotno, lahko zatrdimo, da ne prihaja do izraza z enakim poudarkom kot pri nekaterih drugih avtorjih, denimo pri romanicah Rebuli in Pahorju, ki ga izrisujata predvsem iz narodnognega, političnega in kdaj tudi ideološkega vidika. V Burjinem času vsega tega ni, vojno trpljenje je namreč prikazano predvsem iz vidika človeške tragedike, ki je bila prav gotovo skupna vsem protagonistom tistega časa.

Je pa besedilo Burjinega časa bogato z dvema inovativnima elementoma. Vilma Purič namreč redno posega po domaćem narečju iz Repna, torej kraja, v katerem ima

nes in ki je obenem osrednje prizorišče dogajanja romana. Drugi zanimiv element, ki ga avtorica vklaplja v prozno besedilo, pa so skupki verzov, ki tu pa tam prehajajo že v pravo pesniško izražanje. Trdimo lahko torej, da avtorica ostaja zvesta dvema tradicijama, iz katerih je tako rekoč zrastla, domači narečni zakladnici in najbrž tudi pesniški svetu, čeprav delo Burjin čas po obliki in vsebin prerašča oziroma presegajojo pojava. Kljub nasičenosti besedila z narečnimi izrazji je roman dostopen vsem bralcem, tudi tistim, ki tukajšnjega narečja ne obvladajo ali poznajo, saj so bolj zapleteni narečni stavki sproti razloženi s pomočjo opomb v besedilu, ob zaključku priporavnega dela knjige pa je objavljen krajski slo-

varček kraških narečnih izrazov.

Vaško življenje s svojimi neživimi in živimi protagonisti, od kraških hiš, boračev, gmajn, vaških kotov, do otrok, deklet, mlekarič, vse do starih nunciev in strin, pa tudi svojih običajev in prigod, od rojstev s pomokočjo babic, do poročnih obredov, ki so se vse do danes ohranili v tradicionalni prreditvi Kraške ohjeti, se tako prepleta s tragiko tedanjega časa, ki smo ga bili do danes vajeni spoznavati na en način, roman Vilme Purič pa nam bo to, iz vseh vidikov - predvsem iz narodnognega, pa tudi iz družbenega - prelomno obdobje naše polpretekle zgodovine predstavljal iz nekoliko drugačnega zornega kota.

Primož Sturman

ZDA - Ameriški predsednik dokončno umaknil sporni protiraketni štit v Evropi

Obama napovedal nov pristop do protiraketne obrambe

Novi sistem naj bi zagotovil močnejšo, pametnejšo in hitrejšo obrambo ameriških sil in zaveznikov

WASHINGTON - Ameriški predsednik Barack Obama je včeraj napovedal nov pristop ZDA do protiraketne obrambe, ki je predvsem z napovedanim ščitom v vzhodni Evropi razburil Rusijo, kljub zagotovilom prejšnje administracije ZDA, da je zadeva namenjena obrambi pred malopridnimi državami, kot je Iran.

Obama je dejal, da je potrdil nov način obrambe pred raketami v Evropi, ki bo zagotovil močnejšo, pametnejšo in hitrejšo obrambo ameriških sil in zaveznikov. "Je bolj celovit kot prejšnji program, namešča zmogljivosti, ki so dokazane in stroškovno učinkovite ter gradi na naših zvezah za zaščito domovine pred grožnjama balističnih raket."

Obama je sicer zagotovil, da so Rusiji dali jasno vedeti, da so bile njene skrbi zaradi opuščenega programa neutemeljene. "Pozdravljam sodelovanje Rusije v skupnih prizadevanjih za končanje nezakonitega iranskega jedrskega programa," je povedal Obama in dodal, da se grožnja iranskih raket kratkega in srednjega dosega razvija hitrej, kot so sprva predvidevali.

Administracija Georgea Busha je od samega začetka zagotavljala, da protiraketni ščit nikar ni namenjen obrambi pred morebitno grožnjo iz Rusije. Rusija tem zagotovilom ni verjela, zato so se odnosi med državama spet zaostrili. Obama je sicer ponovil, da je šlo pri tem ščitu za obrambo pred napadom iz Irana, vendar pa odzivi Obamovih nasprotnikov dajejo prav Rusiji.

Obamov nasprotnik na predsedniških volitvah republikanski senator iz Arizone John McCain je nemudoma sporočil, da lahko ta odločitev poruši ameriško vodstvo v vzhodni Evropi in to v času, ko so tamkajšnje države vse bolj zaskrbljene pred novim ruskim "avanturizmom".

Nekdanji ameriški veleposlanik pri ZN John Bolton je predvidljivo opozoril na katastrofo za ameriške odnose z državami vzhodne Evrope in številnimi državami v zvezi Nato. "Mislim, da gre za enostransko odločitev, zaradi katerih so letele kritike na administracijo predsednika Georgea Busha. Jasna zmagovalca sta Rusija in Iran.

Za opustitev načrta postavitev radarja na Češkem in prestreznih raket na Poljskem je Pentagon pripravil dokument o dejstvih, ki ugotavlja, da Iran vse bolj razvija rakete krajskega in srednjega dosega kot pa rakte dolgega dosega.

Obrambni minister Robert Gates in načelnik štaba združenih poveljstev admiral Mike Mullen sta soglašala, da se je potrebno znebiti starega načrta in ga na-

Barack Obama ANSA

Dmitrij Medvedev ANSA

domestiti s tehnologijo, ki je dokazana, stroškovno učinkovita in prilagodljiva glede na sprememjanje varnostnega okolja.

ZDA sedaj načrtujejo načrt za raketno obrambo na terenu v štirih fazah do leta 2020. To ne bo temeljilo na enem velikem stacionarnem evropskem radarju, ki je bil predviden na Češkem, niti na prestreznih raketah na Poljskem.

Prva faza bi naj bila dokončana v letu 2011 in za odvračanje raketenih groženj proti Evropi in ameriškim silam na tenu predvideva namestitev dokazanih sistemov protiraketne obrambe med drugim pomorski sistem Aegis, prestreznike SM-3 in senzorje, kot je premični radarski sistem kopenske vojske (AN/TPY-2).

Druga faza ima časovni okvir do leta 2015 in predvideva namestitev boljih prestreznih raket SM-3 na vodi in na kopnem ter boljše senzorje, seveda oboje po končanem ustrezrem testiranju. Tu ZDA po besedah Gatesa še vedno računajo na Poljsko in Češko, da bi na njunem ozemlju namestili prestrerene raketne.

Tretnja faza ima okvir do leta 2018 in predvideva namestitev še bolj izpopolnjeneh prestreznih raket SM-3 proti raketam kratkega in srednjega dosega. Zadnja četrtfa pa naj bi bila dokončana do leta 2020 in predvideva dokončanje namestitev prej omenjenih prestreznih raket tudi za obrambo ameriškega ozemlja pred medcelinskim raketami. (STA)

NATO - Odziv na sklep ZDA o protiraketnem ščitu

Grožnja Irana se je spremenila, a še vedno obstaja

BRUSELJ - Zveza Nato je pozdravila včerajšnjo odločitev administracije ameriškega predsednika Baracka Obame o opustitvi gradnje dela ameriškega protiraketnega ščita v vzhodni Evropi, ob tem pa opozorila, da se je grožnja, ki jo predstavlja Iran, spremenila, a je še vedno prisotna. Odločitev Obame sta pozdravili tudi Nemčija in Velika Britanija.

Nato "pozdravlja" dejstvo, da so ZDA o tem razpravljale s svojimi zaveznicami ... in da novo razmišlanje ZDA predvideva večjo vlogo NATO, kar se ti-

če protiraketne obrambe v Evropi", je v Bruslju dejal tiskovni predstavnik Nata James Appathurai. Appathurai je ob tem opozoril, da Iran še vedno predstavlja grožnjo Evropi. "Grožnja, ki jo Iran predstavlja Evropi, ni to, kar so si predstavljali pred petimi leti. Grožnja raket kratkega in srednjega dosega je večja, kot je bilo prej ocenjeno," je dodal tiskovni predstavnik Nata.

Appathurai je ob tem sporočil tudi, da bo moralno zavezuščino znova premisli o svojem delovanju na področju

RUSIJA - Predsednik Medvedjev

Odločitev ZDA glede ščita »odgovorna poteza«

MOSKVA/WASHINGTON - Ruski predsednik Dmitri Medvedjev je včerajšnjo odločitev administracije ameriškega predsednika Baracka Obame o opustitvi gradnje dela ameriškega protiraketnega ščita v vzhodni Evropi označil za "odgovorno potezo".

Medvedjev je omenjeno izjavil na državnih televizijskih nekaj ur po tem, ko je omenjeno odločitev oziroma odločitev o spremembah pristopa do protiraketne obrambe sporočil Obama. Medvedjev je spomnil, da sta z Obamo o vprašanju zmanjšanja raketnega oboroževanja govorila letos v Londonu in Moskvi in da sta se dogovorila, da si bosta skupaj prizadevala za zmanjšanje te nevarnosti.

"Cenim odgovorno potezo ameriškega predsednika v smerni uresničitve našega dogovora. Pripravljen sem na nadaljevanje dialoga," je dodal.

Rusija je sicer zanikala, da je z ZDA sklenila tajen dogovor v zameño na opustitev gradnje dela ameriškega protiraketnega ščita v Evropi. Tiskovni predstavnik ruskega zunanjega

ga ministrstva Andrej Nesterenko je namreč zanikal nedavno poročanje medijev, da naj bi Obama dejal, da protiraketni ščit v Evropi ne bo potreben, če bo Moskva skušala prepričati Iran, naj se ne oborožuje z raketa dolgega dosegoma in jedrskim orozjem.

Ruski zunanjji minister Sergej Lavrov pa je še pred uradno potrditvijo odločitve v Washingtonu dejal, da za komentar potrebuje več podatkov. Ob tem je izrazil upanje, da je Washington pri odločitvi upošteval skrbi Rusije in njen predlog o skupnem delovanju v prizadevanjih za zmanjšanje nevarnosti raket, je poročala ruska tiskovna agencija Itar-Tass.

Da bi odločitev glede ščita imela kakšnokoli zvezo z Rusijo, ki mu je ves čas ostro nasprotoval, je zanikala tudi Bela hiša. Tiskovni predstavnik Bele hiše Robert Gibbs je to kategorično zanikal. "Gre za zaščito domovine, gre za zaščito enot, ki so nameščene v tujini, gre za zaščito naših evropskih zaveznikov in zaveznic v Natu," je dejal. (STA)

EU - Rehn in Djelić podpisala sporazum

100 milijonih evrov pomoči Srbiji v krizi

BRUSELJ - Evropski komisar za širok Olli Rehn in podpredsednik srbske vlade Božidar Djelić sta včeraj v Bruslju podpisala sporazum o 100 milijonih evrov pomoči Srbiji za premagovanje finančne in gospodarske krize. Rehn je ob tem izrazil upanje, da bo trgovinski del sporazuma Srbije z EU odmrznjen kmalu, še pod švedskim predsedstvom EU.

Podpis sporazuma o finančni pomoči je po Rehnovih besedah pomemben, saj bo pomagal Srbiji preprečevati negativne posledice krize za njene državljane, prav tako pa je to tudi spodbuda Srbiji, naj nadaljuje reforme v procesu približevanja EU. "Današnji sporazum kaže, da nam je mar za Srbijo," je poudaril komisar.

Djelić pa je menil, da je "prijatelj v stiski pravi prijatelj" ter da pa pomoč prihaja ob pravem času, da je potreba in ustrezna. Denar bomo porabili za potrebe ljudi in za nadaljnjo krepitev izvajanja potrebnih reform na poti v EU, prav tako pa si bomo prizadevali za ustrezno sodelovanje z Mednarodnim denarnim skladom (IMF), je zatrdil. Podpredsednik srbske vla-

de je še izrazil prepričanje, da bo prihodnje poročilo o napredku Srbije na poti v EU, ki ga bo jeseni pripravila Evropska komisija, "najboljše doslej".

Srbski politiki so v zadnjem času večkrat napovedali, da bodo do konca leta vložili prošnjo za status kandidatke. Rehn je tako včeraj dobil več vprašanj o tem, ali meni, da je ta korak ustrezen - glede na to, da EU še ni odmrznila sporazuma o stabilizaciji in pridruževanju s Srbijo, niti začasneg dela tega sporazuma, ki ureja trgovinske odnose med stranema.

Ta sporazum je bil podpisani lani, vendar je zamrznjen, ker Nizozemska za napredek Srbije na poti v EU vztraja pri popolnem sodelovanju Beograda z Mednarodnim sodiščem za vojne zločine na ozemlju nekdanje Jugoslavije v Haagu oziroma pri predaji nekdanjega vojaškega vođe bosanskih Srbov Ratka Mladića, med drugim obtoženega za pokol v Srebrenici. Rehn je poudaril, da bi morala Srbija uveljaviti začasni sporazum, preden se odloči za naslednji korak v procesu približevanja EU - prošnjo za status kandidatke. (STA)

SRBIJA

Koštunica: Vlada formalno priznala Kosovo

БЕОГРАД - Некdanji srbski premier Vojislav Koštunica je prepričan, da je Srbija s podpisom protokola o policijskem sodelovanju pri nadzoru meje z misijo Eulex na Kosovu formalno priznala meje neodvisnega Kosova. Vsaka država, ki podpiše sporazum o čezmejnem sodelovanju, prizna, da meja je, dejal Koštunica za srbski dnevnik Dandas.

Vsaka država, ki podpiše sporazum o čezmejnem sodelovanju formalno prizna, da se njeno državno ozemlje razprostira do mejne črte in istočasno priznava, da se preko te mejne črte začne ozemlje druge države, je za Danas pojasnil Koštunica, ki vodi opozicijo Demokratsko stranko Srbije. Takošna je po njegovem mogoča pravna razlag za izraza "meja" v omenjenem sporazumu, ki sta ga minuli petek podpisala misija EU na Kosovu Eulex in srbsko notranje ministrstvo. (STA)

VATIKAN

Odnosi z Rusko pravoslavno cerkvijo so boljši

VATIKAN - Odnosi med Vatikanom in Rusko pravoslavno cerkvijo so se občutno izboljšali, kar bi lahko omogočilo obisk papeža Benedikta XVI. v Moskvi ali zgodovinsko srečanje med papežem in patriarhom Ruske pravoslavne cerkve Kirilom v drugi državi, je včeraj sporočil kardinal Walter Kasper. "Presegli smo vse napetosti, ki so obstajale v zadnjih letih, odnosni so zdaj normalni in mirni kot tudi pozitivni in konstruktivni," je Kasper dejal po srečanju s predstavnikom Ruske pravoslavne cerkve, nadškofom Hilarionom.

Ruska pravoslavna cerkev se je pod vodstvom Kirila sprla z Vatikanom, ker naj bi Rimskokatoliška cerkev v Rusiji novčila spreobrnjenje. Kasper je za Radio Vatikan potrdil tudi, da je možnost papeževe obiske v Moskvi sedaj nekoliko večja, vendar pa je hkrati dodal, da ta trenutno ni na dnevnem redu. Bolj verjetno je, da bi Benedikt XVI. in Kiril sestala v drugi državi, je pojasnil Kasper. "Ne zavračajo srečanja s papežem: to verjetno ne bo potekalo v Moskvi ali Rimu, ampak na trejti lokaciji," je pojasnil. (STA)

Avstralec trideset let zlorabil hčer, ki mu je rodila štiri otroke

SYDNEY - Avstralska policija je sprožila postopek proti moškemu, ki je obtožen, da je 30 let spolno zlorabil svojo hčerko, ki mu je v tem času rodila štiri otroke. Moški je hčerko začel zlorabljal, ko je bila starca enajst let, s tem pa je nadaljeval tri desetletja, čeprav naj bi bili pristojni organi opozorjeni na dogajanje.

Žena posiljevalca je zanikala, da bi kar kolik vedela o dogajanjem. Pojasnila je, da se je policija za pregon njenega moža odločila, potem ko je prejela analize DNK, ki dokazujojo, da je moški oče hčerkinh otrok. Policija zadeve ne želi komentirati, medtem ko je predsednik vlade avstralske zvezne države Viktorija John Brumby dejal, da bo treba opraviti preiskavo o tem, zakaj je bil zločin toliko časa neopazen.

Štirje otroci naj bi se rodili s prijednimi napakami, eden od njih pa je kmalu po porodu umrl, poroča avstralski tisk, ki je moškega že poimenoval "avstralski Fritz". (STA)

TRŽIČ - Najnovejši podvig družbe Fincantieri

Brez pompa predali »sanjsko« velikanko

Ceremonija pod vtipom zaradi krize in poboja vojakov v Afganistanu - Med gosti minister Bossi

Carnival Dream je preko 300 metrov dolga potniška ladja, ki v višini presega palačo z 21 nadstropji; sprejme lahko 4.633 potnikov in 1.367 članov posadke

ALTRAN

Carnival Dream je največja potniška ladja, ki je bila dolej zgrajena v Italiji in hkrati v Šredozemlju, uvrstila pa se je že med največje na svetu. Obenem je najsodobnejša in najbolj luksuzna. Za opis najnovejše ladje za križarjenje, ki je nastala v tržiški ladjedelnici Fincantieri, zmanjkuje torej presežnik, zato so njeni uradno predajo naročniku - ameriški družbi Carnival - žeeli sinoči proslaviti z veličastnim praznikom. Zaradi smrti italijanskih vojakov v Afganistanu pa je ceremonija potekala brez pompa kljub navzočnosti ministra za reforme Umberta Bossija, namestnice predsednika senata Rose Angelo Mauro ter samih vrhov družb Fincantieri in Carnival, da ne omenjamamo krajevnih upraviteljev. Pravzaprav nabojo je zmanjšala tudi senca recesije, ki ji Fincantierjeva ladjedelnica ni imuna. »Od lanskega leta dalje družba ne prejema več naročil. Dela ima sicer še za vsaj dve leti, kaj bo potem, je neznanka,« je dejal poverjeni upravitelj Giuseppe Bono, k temu pa takoj dodal, da družba nima

namena odslavljati delavcev, a bo po potrebi segla po socialnih blažilcih.

Na začetku sinočne ceremonije na ladji so spomin padlih vojakov počastili z enimnlutnim molkom. Sledili so nagonovi. Podpredsednica senata je poudarila, da mora politika prisločiti na pomoč Fincantieriju pri premočjanju krize. Izjavila je še, da se kljub krizi mnogi industrijski mogotci na svetu ne vdajo, »med temi je tudi Fincantieri, ki deluje v globalnem okviru«. Pristavila je, da je treba podpirati poklicno usposabljanje mlajših generacij in ohranjati tradicijo, oboje pa se spaja ravno v Fincantieriju, v Tržiču, kjer deluje preko 500 malih in srednjih podjetij, ki lahko vlivajo novega upanja Italiji in delavstvu. Bono je napovedal, da družba sicer trpi zaradi recesije, da pa namerava narediti nov kakovostni skok v produktivnosti. Za to potrebuje na svoji strani državo, ki mora v Italiji zagotoviti pogoje, da lahko družba nastopa konkurenčno na evropskih in svetovnih tržiščih.

Tako Bossi kot Micky Arison, predsednik družbe Carnival - le-ta ima 37 tisoč zaposlenih -, nista stopila k mikrofonu. V imenu ameriškega naročnika je spregovoril Gery Kahill, prvi mož družbe Carnival Cruise Lines. Potrdil je, da stanje na svetovnih trjih ni rožnato in da si trenutno ne morejo privočiti novih naročil, a upa v boljše čase.

Carnival Dream je preko 300 metrov dolga potniška ladja, ki v višini presega palačo z 21 nadstropji. Splavili so jo oktobra lani ter jo dokončali v pičljih enajstih mesecih, potrebnih pa je bilo kar 7 milijonov ur dela; investicija je vredna 560 milijonov dolarjev. Ladja lahko sprejme 4.633 potnikov, ki imajo na razpolago skupno 1.800 kabin, da ne omenjamamo igrišč, bazenov, minibog, igralnic, knjižnice, restavracij, kina, diskoteke, spa centra itd. Za goste bo skrbelo 1.367 članov posadke. Carnival Dream bo danes zapustila Tržič in zaplula proti Civitavecchi za svoje »krstno« sredozemske križarjenje, nakar se bo podala naskakovat oceane. (aw)

GORICA - Občina Najemnine, prispevek bo prejelo 317 družin

Uprava Furlanije-Julijске krajine je v minulih dneh določila znesek denarja, ki ga bo letos dodelila na podlagi deželnega zakona 431/1998, ki določa pravila o prispevkih za znižanje najemnin za stanovanje. Prispevki so namenjeni družinskim jedrom z nizkimi dohodki, za katere je plačevanje najemnine huda obremenitev. Letos je prošnjo na goriško občino, ki je objavila razpis in je nato posredovala dokumentacijo deželnih upravi, vložilo kar 392 družin, prispevek pa bo prejelo 317 Goričanov. Skupno bodo med koristniki razdelili 553.557 evrov (lani so jih imeli na razpolago 588.236), ki jih bo sta ob deželi FJK vložili tudi občina in država. Goriška občina je iz svojega žepa vložila v pobudo 90.858 evrov, kar je 12 odstotkov celotne vsote, dežela je prispevala 305.164 evrov, iz Rima pa bo prispeval 157.534 evrov.

Stevilo prošenj je bilo letos višje od lanskega. Na razpis se je med 15. aprilom in 29. majem prijavilo 392 družin, lani pa jih je bilo 371. Letos bodo prispevek dodelili 317 družinam, medtem ko so v lanskem letu ugodili 333 prošnjam. »Letos smo sprejeli manj prošenj, ker so se zakonska določila in kriteriji za dodelitev nekoliko spremeni. Priseljenci iz držav izven Evropske unije imajo po novem pravico do prispevka le v primeru, da bivajo v deželi Furlaniji-Julijski krajini vsaj pet let ali v Italiji vsaj deset let,« je pojasnila odbornica Silvana Romano. Dežela Furlanija-Julijška krajina je po vsej verjetnosti računala, da se bo z uvedbo novih kriterijev za sprejemanje prošenj število le-teh znižalo, zato je zakon 431/1998 namenila nižjo vsoto denarja. »V resnici pa je število prošenj oseb, ki so imele pravico koristiti prispevek, ostalo podobno lanskemu. To pomeni, da bo vsaka družina dobila nekoliko nižji prispevek kot lani,« je povedala goriška občinska odbornica za socialno Silvana Romano. Pristavila je, da bo višina prispevka odvisna tudi od potrebe posameznih družin. »Najšibkejši občani so tisti, ki jim skušamo najbolj pomagati,« je poudarila Romanova in dodala, da skuša občina revnejšim občanom pomagati tudi pri plačevanju računov za vodo, elektriko in plin. (Ale)

GORICA - Sinoči v ulici Santa Chiara

Možakar pobesnel ter ranil policista in mestnega redarja

Mestnih redarjev in zdravniškega osebja ni hotel spustiti v stanovanje. Ko pa so vanj vdrli s policiisti vred, se je proti njim pognal z nožem in kosom stekla ter z njima ranil agenta in redarja.

Moški je pobesnel sinoči okrog 19. ure na svojem domu v ulici Santa Chiara v Gorici, v ATER-jevem stanovanjskem kompleksu za nadškofijskim muzejem. Redarji so z zdravniškim osebjem prišli na dom 56-letnega C.C., ki ga ima v oskrbi center za duševno zdravje, zato da na njem opravijo obvezni zdravniški pregled. Ko so potrki, jih ni hotel spustiti v stanovanje in se je vanj zaklenil. Na pomoč so poklicali gasilce, rešilno službo 118 in policijo. Gasilci so nadzorovali okna, policija pa je vdrla v stanovanje. 56-letnik je naravnost podivil ter se znesel nad policiantom in redarjem, ki sta ga zmanjkušala pomiriti. Lažje rane na obrazu sta tako utrpela redar Paolo Ponzalli in 25-letni policist M.M. Nazadnje so možakarja z injekcijo pomirjevali obvladali in ga odpeljali v bolnišnico.

Ko so pobesnega možkega nazadnje obvladali, so ga odpeljali v bolnišnico

BUMBACA

GORICA - Podatki o inflaciji

Gorivo dražje

Cosma: »Živiljenjski stroški pri nas ostajajo zmerni«

V juliju in avgustu se živiljenjski stroški v Gorici niso bistveno spremeni, rahel porast pa so zabeležili pri gorivu. Da sta se v poletnih mesecih bencin in dizelsko gorivo podražila, opozarja občinski odbornik in predsednik občinske komisije za nadzor nad cennimi Sergio Cosma, ki je postregel z julijskimi in avgustovskimi statističnimi podatki s področja živiljenjskih stroškov.

Občinska služba, ki je bila ustavljena na pobudo zavoda ISTAT in vsak mesec preverja cene različnih dobrin ali storitev, ki spadajo v italijansko potrošniško košarico, je tokrat ugotovila, da se je dizelsko gorivo na samostrežnih črpalkah povisalo za 3,13%, na črpalkah, kjer črpalkarji točijo gorivo, pa za 2,20%. Za zeleni bencin brez svinca so morali goriški avtomobilisti avgusta odštetiti 1,02% več kot julija oz. 1,62% več, če so si bencin sami natočili. Za 1,12% se je avgusta povisala tudi cena svinjskega mesa s kostjo, za 1,69% pa semensko olje. Za 1,15% so se povisale cene kock za juho, za 2,09% detergent za ročno pranje perila, za 1,63% pa cena žarnic.

Augusta pa je prišlo tudi do znižanja cen nekaterih dobrin, ki spadajo v potrošniško košarico. »Upadle so na primer cene skoraj vseh vrst vrtne zelenjave, kar gre po vsej verjetnosti prispevati tudi dejству, da je bila letošnja letina obilna,« je povedal odbornik Cosma. Za 1,66% je upadla cena kondomov, pa kar 17,30% pa cena glasbenih zgoščenk. Pri tem je treba povedati, da se je cena CD-jev julija zvišala za 14,86%. Vidno se je v mesecu znižala tudi cena filmov na DVD-jih, ki je julija upadla za 17,16%, avgusta pa za dodatnih 11,88%. Tako julija kot avgusta je občinska komisija zabeležila znižanje cen elektronskih igrič. Le-te so bile julija za 9,57% cenejše kot junija, avgusta pa je njihova cena padla za dodatnih 35,49%. »Na splošno lahko trdimo, da ostajajo živiljenjski stroški pri nas zmerni,« je povedal Cosma. (Ale)

GORICA - Izobraževalni programi SDZPI-ja

Naložba za prihodnost

Želja po spoznavanju trga dela, po-večanju zaposlitvenih možnosti, napredovanju na delovnem mestu ali širjenju lastnih obzorij in kulture. Take in drugačne so lahko motivacija, zaradi katerih je vredna ogleda nova ponudba Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje, ki v teh dneh začenja s prirejanjem tečajev. Na goriškem sedežu zavoda, ki se bo v kratkem preimenoval v »Ad formandum - socialno podjetje«, se že v teku vpisovanja na različne izobraževalne programe, ki jih bodo prirejali v prostorih KB Centra.

V kratkem bodo stekli programi, namenjeni tečajnikom s končano višjo srednjim šolo oz. z univerzitetno izobrazbo. Leti sodijo v sklop izobraževalnih pobud, ki jih dejela FJK financira s sredstvi Evropskega socialnega skladu. Do 25. septembra 2009 je čas za vpis na daljši tečaj za posrednika finančnih storitev, ki ga bo SDZPI izvedel v sodelovanju z različnimi podjetji, s katerimi je projekt tudi načrtoval. Tečaj je namenjen polnoletnim brezposelnim osebam z dokončano višjo srednjim šolo in z bivališčem na območju dežele FJK. Predvidenih je 580 izobraževalnih ur, od tega 300 kontaktnih ur in dva meseca delovne prakse, za katero je predvidena tudi štipendija. Tečaj izobražuje potencialne uslužbence v bančnem in finančnem sektorju, ki se ukvarjajo s prodajo proizvodov in storitev, hkrati pa se dnevno soočajo tudi z dejavnostmi back officea (izpopolnjevanjem obrazcev, pripravo podatkov v bazo, arhiviranjem, ipd). Na tečaju, ki je brezplačen, se udeleženci seznanjajo z informacijskimi postopki, analizo ekonomskih sistemov in bančnih proizvodov, upravljanjem bančnih operacij, načini kreditiranja, odnosi s strankami in zakonodajo. Partnerji na tečaju so Čedajska banka, Zadružna kraška banka, Zadružna banka Doberdob Sovodnje, NLB, KB 1909 in KB finance.

Do 16. oktobra 2009 pa bodo potekala vpisovanja na podiplomske tečaje. Ti so namenjeni zaposlenim ali brezposelnim osebam z opravljeno prvostopenjsko univerzitetno izobrazbo in z bivališčem na območju FJK. Namen tečajev je poglobitev znanja na bolj specifičnih področjih in izobraževanje za opravljanje novih, vse bolj specializiranih delovnih nalog. V ta namen se bodo na goriškem sedežu izvajali trije tečaji, in sicer Načini in orodja komunikacije (80 ur), Priprava in promocija turističnih paketov za čezmejno območje (80 ur) in Upravljanje informacijske varnosti (60 ur). Vsi tečaji so brezplačni in tudi pri teh je predviden izbor kandidatov na podlagi vstopnega testa, življenjepisa in razgovora.

Nekatere tečaje prireja goriški SDZPI že v mesecu v septembru. Med temi je 30-urni tečaj računalniškega opisovanje, ki se je začel včeraj, in ob koncu katerega nudi dejela udeležencem delni prispevek za nakup računalnika. V sodelovanju s podjetjem Spea service organizira SDZPI tudi tečaj varnosti na delu (RLS), ki traja 32 ur, z ZSKD pa Izobraževalni tečaj za člane društva (12 ur), ki zaobjema metodologijo komunikaci-

je, davčno zakonodajo, varnost in higijeno na delu in računalništvo. Odprta so tudi vpisovanja na krajše 40-urne nadaljevalne tečaje s področja računalništva (ECDL) in tujih jezikov, na primer slovenščine, angleščine in ruščine. Informacije in razpisi so objavljeni na spletni strani www.sdzpi-irsip.it, dodatna pojasnila pa nudijo goriški sodelavci prek e-nabiralnika go@sdzpi-irsip.it ali na tel. št. +39 0481 81826.

GORICA - Kriza v tovarni Carraro Od družbe zahtevajo preklic odslovitev

Romoli in
Pascolin včeraj
med delavci
tovarne Carraro

BUMBACA

Pred tovarno Carraro v goriških Stražah se je včeraj nadaljeval protest delavcev, ki so v sredo s stavko reagirali na uradno napoved, da bo lastništvo družbe s sedežem v Padovi v kratkem odslovio 80 zaposlenih v goriškem obratu.

Pred vhodom v tovarno so delavci in sindikalni predstavniki ostali ves dan, vendar v različnih izmenah, saj ne želijo prekiniti proizvodnje. »Z mobilizacijo bomo nadaljevali, vse dokler ne bo prišlo do premika, ki bo za delavce ugoden. Zahtevamo namreč, da naredi podjetje korak nazaj in prekliče odslovitve, nato pa se bomo lahko začeli pogovarjati o socialnih blažilcih,« je včeraj stanje povzel pokrajinski tajnik sindikata Fiom-CGIL Thomas Casotto, ki spremila razvoj dogodka v Stražah.

Dopoldne so stavkojoče delavce obiskali tudi župan Ettore Romoli, pokrajinski odbornik Alfredo Pascolin in deželni svetnik SKP Roberto Antonaz ter jim izrazili solidarnost. Župan je napovedal, da čaka na klic deželnega odbornika za proizvodne dejavnosti Luca Ciriani, ki bo sklical sestanek s predsednikom družbe Carraro, Pascolin pa je stopil v stik z deželno odbornico za delo Alessio Rosolen. »Glede na to, da so že potrdili okrog 260

odpustov v tovarni v Padovi in da se širijo govorice o odpustih tudi v Managu, postaja očitno, da kriza ni prizadela le Goricę. Zato sem mnenja, da je potrebno problem odpustov v družbi Carraro preučiti na državni ravni, in sicer na rimskem ministrstvu za delo. Na to sem že opozoril gorško prefektino,« je povedal Pascolin.

Stališče je posredoval tudi goriški krožek SKP, kjer so prepričani, da družba Carraro odpušča, ker želi delokalizirati proizvodnjo. »Ali je podjetje imelo koristi od proste cone? Kam je vložilo denar, ki ga je prejelo iz prostoconskega sklada glede na trditve delavcev, da ni prišlo v zadnjih letih do nikakršne investicije v nove tehnologije?« sprašuje goriški tajnik SKP Roberto Criscitello.

Sindikati so se obrnili tudi na poslanca Alessandra Marana, ki je na ministra za gospodarstvo Claudia Scajolo včeraj že naslovil poslansko vprašanje. »Udeležil se bom srečanja s poslanci iz FJK, ki ga je sklical predsednik deželne vlade Renzo Tondo. Predlagam zato skupen pritisk na vlado v korist deželnega gospodarstva. Treba je najti rešitev, ki bo manj drastična od tiste, ki jo napoveduje vodstvo družbe,« pravi Maran. (Ale)

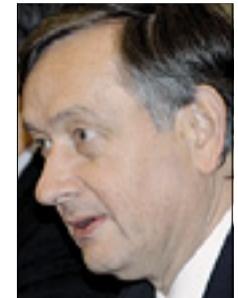
CERJE - Türk na zborovanju za mir

Spomenik naj bi bil dokončan prihodnje leto

Ob mednarodnem dnevu miru bo pri spomeniku braniteljem slovenske zemlje na Cerju jutri vseslovensko zborovanje za mir, ki se ga bo kot govornik udeležil predsednik republike, Danilo Türk. Srečanje, na katerem pričakujejo med 2.000 in 2.500 udeleženc, se bo začelo ob 12. uri; v sodelovanju z občino Miren-Kostanjevica ga organizira Koordinacija domoljubnih in veteranskih organizacij Slovenije.

Predsednik društva TIGR, Marjan Bevk, izpostavlja dejstvo, da je prišlo prav na Türkovo povabilo lani do združitve vseh domoljubnih in veteranskih organizacij v Koordinacijo domoljubnih in veteranskih organizacij Slovenije, tako da sedaj pri vseh državnih proslavah in pri promoviranju slovenskega domoljubja nastopajo enotno. »Te domoljubne in veteranske organizacije so zastopane tudi pri izgradnji spomenika na Cerju kot tisti partner, ki skrbti za notranjo vsebino spomenika,« pojasnjuje Bevk in dodaja, da gre za Zvezo društev generala Maistra, Društvo TIGR, Zvezo borcev za vrednote NOB, Zvezo vojaških invalidov Slovenije, Zvezo častnikov, Zvezo društva Moris, Zvezo veteranov vojne za Slovenijo in Zvezo Sever. »Poslanstvo teh društev oz. te koordinacije je, da promovira domoljubje, predvsem pa, da ga prenaša med mlade. Jutrišnja prireditev bo namenjena predvsem srečanju mladih z veteranskimi organizacijami,« še napoveduje Bevk.

V kulturnem programu bodo sodelovali pretežno mladi ustvarjalci s pesmimi o miru in recitiranjem zapisov o miru velikih svetovnih avtorjev. Po zaključku slovesnosti si bo Türk v spremstvu mirenškega župana in predsednikov vseh veteranskih in domoljubnih organizacij ogledal notranjost spomenika, kjer bo v nadstropjih predstavljen gradivo o veteranskih organizacijah, s terase spomenika pa se bo lahko predsednik ob lepem vremenu prepričal - tako Bevk -, da je Cerje res energijska točka Primorske, ki združuje pogled od Triglava do Jadranskega morja. Bevk je v zvezi s samim spomenikom, ki so ga začeli graditi leta 2002, povedal še, da naj bi bil dokončan že v prihodnjem letu, ko ga nameravajo tudi odpreti javnosti in predati skrbniku, ki ga bodo skupaj izbrali veteranske organizacije, občina Miren-Kostanjevica in ministrstvo za kulturo. Finančni vidik te naložbe pojasnjuje župan Zlatko Marušič. »Za dokončanje del v prihodnjem letu bo potrebnih še 670 tisoč evrov. V ta znesek je že vključenih 361 tisoč evropskih sredstev, preostanek pa se bo zbral z državnimi in donatorskimi sredstvi,« pravi Marušič in dodaja podatek, da znaša celotna vrednost izgradnje spomenika na Cerju 2,9 milijonov evrov. (nn)

DANILO TÜRK

GORICA Zaradi okvare radio nem, zaslon pa črn

Za Goričane, ki so včeraj ves pooldne zaman skušali spremljati RAI-eve televizijske in radijske programe, je bilo razočaranje veliko. Zaradi hujške okvare na pretvorniku na Vrhu je bil radio od približno 13.30 dalje nem, malo zaslon pa preprosto črn, kar je sprožilo vel negodovanja med ljudmi, še zlasti zaradi tragičnih vesti iz Afganistana. Iz RAI-a so sporočili, da je za okvaro kriva strela, ki je poškodoval napravo za električno napajanje oddajnika. S tržaškega sedeža RAI so poslali tehnično ekipo, ki je angažirala še tehnike družbe ENEL, ti pa so posegli na električni napajalnik. Okvara je bila odpravljena ob 20.40.

Pretvornik na Vrhu

BUMBACA

OKOLJE 2000 Skrbi jih porast prometa

Širitev kamnoloma pri Devetkah bo povzročila porast težkega prometa in bo tako privreda do še večjih težav za prebivalce Jamelj, Dola in drugih vasi doberdobske občine. O tem so prepričani predstavniki združenja Okolje 2000 iz Dola, ki so vnovič posegli v razpravo o prometu na državni cesti 55. Predsednik Alberto Ballarini je izrazil zadovoljstvo nad dejstvom, da se je župan občine Doberdob Paolo Vizintin pred nedavnim izrekel proti širitevi ovinkov pri Sabličih, ki bi povzročila porast tovornega prometa po Dolu in Jamljah, kljub temu pa je zaskrbljen nad prihodnostjo. »S tem, da si žogo podajata Doberdob in Sesljan, ne bomo ničesar dosegli. Željo, da bi živel v varnem in zdravem okolju, imamo vsi, zato moramo skupaj poiskati ustrezno rešitev,« je povedal Ballarini in opozoril, da se bo promet po državni cesti še povečal, ko se bo začela širitev kamnoloma.

GORICA - Med 25. in 27. septembrom prireditev Okusi na meji

Evropska kuhinja se vrača

Francozi se selijo v ljudski vrt, ribiči iz Gradeža na Travnik - Nemška prisotnost okrepljena - Novost bo »grška vas«

Goriške ulice
bo tudi letos
poživila
prireditev
Okusi na meji

BUMBACA

Čez natanko en teden bo Gorica ponovno zaigrala vlogo prestolnice evropskih okusov. V petek, 25. septembra, se bo namreč v mesto vrnila poučna prireditev Okusi na meji, ki bo letos poteka že šestič. Občinska uprava in ostali organizatorji bodo tudi tokrat poskrbeli za prisotnost stojnic iz različnih držav, ki bodo ponujale značilne jedi, kulinarische eksperimente, odlična vina in osvežilna piva. Čeprav so bile napovedi drugačne, bo tudi letos sejem potekal od petka do nedelje. Nameno, da bi prireditev potrdili za en dan, se je občinska uprava v času ekonomske krize očitno odpovedala. Kljub temu organizatorji obljubljajo, da bo program pester, saj ga bodo ob ponudbi stojnic obogatili s koncerti, počnjenjami in z drugimi dogodki.

Sesto izvedbo Okusov na meji bo do zaznamovalo nekatere novosti. Ob Furlaniji-Julijski krajini ter drugih italijskih deželah se bodo predstavile nemška, avstrijska, francoska, slovenska, hrvaška, srbska, bosanska, albanska, madžarska in grška kuhinja. Po odprtju bo na vrsti pokušja značilnih goriških jedi, ki jih bodo pripravili krajevni gostinci. Prisotnost Nemcev na Battistijevem trgu bo letos okrepljena, isto pa velja tudi za ponudbo italijskih dežel na korzu Italia. (Ale)

NOVA GORICA - Razprava ob Šušmeljevi knjigi o slovensko-italijanskih odnosih

Trpkost odnosov ostaja, v glavah imamo vsi mejo

Manjšina mora osmisiliti svojo vlogo - Tudi protiitalijanska stališča škodijo Slovencem v Italiji

Po Trstu, Ljubljani in Gorici je tudi v mestu vrtnic svojo predstavitev dočakalo Trpko sosedstvo, delo izkušenega in že upokojenega diplomata Jožeta Šušmelja. Avla v predverju kromberškega gradu je bila pretesna za vse, ki so se v torek zvečer odzvali vabilu Goriškega muzeja na predstavitev knjige o slovensko-italijanskih odnosih med leti 1946 in 2001. Nekdanji jugoslovanski in slovenski generalni konzul v Trstu je s pomočjo tako dokumentarnega gradiva kot lastnih zapiskov, beležk in izkušenj v aprila letos izdani knjigi opisal razvoj odnosov med Slovenijo, še prej Jugoslavijo, in Italijo v zadnjih šestdesetih letih. Predstavitev sta se, ob številnih znanih obrazih med poslušalci, kot sogovornika udeležila novinar, nekdanji senator in evropski poslanec Demetrij Volčič in Rudi Pavšič, deželni predsednik Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ki je v Trpkem sosedstvu spisal predgovor.

Ravno Pavšič je uvedel torkovo razpravo o tem, kakšna je trenutna medsoedska, čezmejna klima. »Slovenska manjšina v Italiji mora osmisiliti svojo vlogo v tem obmernem prostoru. Zavedati se moramo, da obe manjšini, tako slovenska v Italiji kot italijanska v Sloveniji, lahko odigrata pomembno vlogo. Obnašamo se, kot da se v zadnjem desetletju nič ni zgodilo. Možnosti in priložnosti, ki se nam v tem prostoru odpirajo, ne izkoriscišamo. Govorimo o tem, potem pa nič ne naredimo. In pozabljammo, da naša skupnost, o kateri se govorijo skozi njene finančne in druge probleme, še nikoli ni imela toliko priložnosti. Nova naloga naše skupnosti je, da možnosti poiščemo, priložnosti pa izkoristimo. Edina pot, po kateri lahko kaj dosežemo, je, da poiščemo medsebojne vizije, vzpostavimo sodelovanje in začrtamo skupno primorsko strategijo,« je uvodoma ugostil Pavšič in predlagal ustavnovev nekakšnega strateškega omizija o zadevah tega prostora. »Naj to trpko sosedstvo postane dobro sosedstvo,« je dodal, navezoči se na delo Šušmelja, katerega je označil kot »človeškega« diplomata z »resnim in treznim pristopom do te skupnosti, v vseh funkcijah, ki jih je opravljal.«

Šušmelj o svojem najnovješem »otroku« ni želel izgubljati besed, dejal je, da knjigo priporoča v branjem vsem, ki se zanimajo za življenje ob meji, za zgodovino odnosov med dvema državama. Knjiga je pisana vecplastno, avtor se je izogibal črno-belemu pisanju, dejstva skuša prikazati takšna, kot so, bralcu pa je prepričena svoboda, da si sam ustvari sliko in pride do zaključkov. Že na predstavitev v Gorici je Šušmelj povedal, da je bilo najtežje pri knjigi izbrati teme, ki so zanimive za bralca, hkrati zgodovinsko sodobne in še niso obdelane. Nekatera poglavja orjejo ledino v slovensko zgodovino, zlasti obdobje med leti 1993 in 2001. Prav zato je Trpko sosedstvo odličen »priročnik diplomacije«, kot je delo opisal Volčič, saj diplomatom ponuja sintetičen pregled več desetletnega dogajanja med državama. »Dva simbola oz. dve začrtani progi v tej knjigi sta dialog in osmisli vlogo manjšine. Kar mi še posebej ugaja, pa je tema "ne imeti prevelikega spoštovanja do žrtev za vsako ceno". Tiisti, ki je žrtev, tudi v drugačnih razmerah ne bi ravnal ali znal ravnavati drugače, ker bi se vedno imel za žrtev,« je o knjigi povedal Volčič, ki ni skoparil s pohvalami avtorju. »Šušmelj je skromen, ko reče, da bodo na tem materialu lahko še delali zgodovinarji. Po mojem mi potrebe po tem. On je to zgodovino že tako obdelal, da je nihče drug več ne more tako. V knjigi opisuje prav vse ključne dogodke, ki so tu do danes zgodili, ni enostranskega pristopa, daje tudi pravično oce-

Za mizo Volčič, Pavšič, Šušmelj in Semolič, v dvorani pa je bil tudi bivši podtajnik v rimske vladi Miloš Budin T.B.

no nasprotne strani. Jasno je namreč, da je vsak diplomatski dogovor rezultat dialoga in vendarle kompromis, »je dal Volčič, ki je tudi v nadaljevanju večera še enkrat poudaril, »da, če je kje kdo, ki ti ni naklonjen, ga mora skušati preseči na drugačen način.«

Pomen samoiniciativnosti, tudi v politiki, dialoga in sodelovanja je bila rdeča nit klepeta po uradnem delu srečanja. Novogoriški župan Mirko Brulc je izrazil razočaranje nad čezmejnimi sodelovanjem: »Nisem zadovoljen, imamo težave. Res je, smo prijateljski, se pogovarjam, se tudi dogovorimo, a potem se nobena stvar ne izpelje. Eno zlato obdobje je šlo mimo, žal, ne le zaradi velikih dogodkov rušenja meje in vstopa v EU, ampak tudi zaradi velikih delovnih zagonov iz tistega časa. Zdaj nam ne uspeva nič. A gremo naprej, s silami v Italiji in predvsem Gorici, ki so pozitivno naravnene do nas. Sodelujem, in to se je pokazalo tudi pri nedavni obeležitvi spomina na brata Rusjan. Mestna občina je izključno sama, brez pomoči kogarkoli v Sloveniji, brata povzdignila na površje. V Italiji so nam pomagali predvsem Slovenci in nekaj zelo eminentnih Italijanov, ne pa uprava in zato mi je zelo hudo,« je potožil Brulc, ki je podobne težave izpostavil tudi v sodelovanju s pobratenim Celovcem. Brulca je pri prizadevanjih za celoten goriški prostor pohvalil Livio Semolič, ki se je na Trpko sosedstvo navezal s pogledom v prihodnost tega sosedstva in prostora. »Mi, manjšinci - uporabljam ta izraz, ki nas točno označuje -, imamo dvojno občutljivost. Tistih, ki beremo italijanske časopise in opazujemo, kako ti večkrat obravnavajo Slovenijo in Slovence, in občutljivost tistih, ki beremo slovenske časopise in v njih, kako obravnavajo Italijo in Italijane. Mi smo Slovenci, borili smo se in se še borimo proti nestrpnim stališčem določenih krogov, uperenih proti Sloveniji in Slovencem, a se moramo, žal, zgražati tudi na račun določenih slovenskih krogov glede protiitalijanskih stališč. Mislim, da je dolžnost vseh nas, da spoštujemo oba naroda,

jezika, kulturi in da ne istovetimo italijanskega naroda z dolocenimi, še vedno fašističnimi, ekstremističnimi, nacionalističnimi, desničarskimi krogi. To pospološevanje škodi nam, manjšini v Italiji,« je naglasil Semolič in dodal: »Spodbudil bi vse Slovence iz obmernega območja, da pozitivno gledajo na sodelovanje, na Italijo, na Gorico in da postijo ob strani vse desničarske in nacionalistične struje. Tako kot se mi borimo za vse več dvojezičnosti, vidnost slovenskega jezika, tako upam, da tudi v Novi Gorici, ob pojavi dvojezičnosti, na to ne gledate kot na napad na slovensko suverenost in na slovenščino. Z nasprotovanjem italijanščini ne bomo širili našega slovenskega prostora,« je pristavil in zaključil, da je bil tudi strah ob poletnem srečanju G8 v Italiji povsem odveč, polemike pa tudi: »Petrajst dni je šlo mimo, meje so popolnoma in ponovno odprtne, s tem da so na italijanski strani izbrisane, mejnih objektov ni več, na slovenski strani so še!« Semolič je prepričan, da je »pred nami vedno manj trpkega sosedstva«, v razpravah pa je bilo vendarle čutiti, da ta trpkost ostaja, da je slovenska diplomacija v zadnjih letih zaspala, zanemarila poglabljanje odnosov z Italijo, predvsem s Furlanijo-Julijsko Krajino, ki - kot meni tudi Šušmelj sam - želi s svojim gospodarskim potencialom biti odprtta za sodelovanje. »Fizična meja je padla - tako Šušmelj - in takrat smo jo doživljali z evforijo. V odnosih med državama je namreč kontrola na državni meji najmanjši problem, bolj pomembno je poglabljanje medčloveških odnosov. Na obeh straneh meje imamo v glavah še vsi mejo, smo nezaupljivi do sosedov, ne samo mi do Italijanov, ampak tudi oni do nas, včasih pa to sodelovanje dodatno zmotijo še razne provokativne skupine, ki jim dajemo prevelik pomen.«

Šušmeljevo delo - knjiga je že pošla in gre v ponatis - je ob splošnem pomanjkanju informacij o tem, kaj se je v 20. stoletju sploh dogajalo med slovenskim narodom in italijansko državo, neprecenljiv zgodovinski dokument.

Tamara Benedetič

NOVA GORICA - Župan sprejel italijansko konzulko v Kopru

»Odnosi z Gorico niso taki, da bi lahko bili zadovoljni«

Župan in konzulka včeraj na mestni občini

FOTO N.N.

Na povabilo novogoriškega župana Mirka Brulca je Nova Gorica včeraj prvič obiskala konzulka Republike Italije v Kopru, Marina Simeoni, ki je na položaju od prvega julija letos.

»Ob prvem obisku sem konzulki predstavil nastanek našega mesta in odkrito spregovoril o sodelovanju med obema Goricama. Pojasnil sem, da zelo dobro sodelujemo z goriško pokrajino, da imamo na oni strani meje veliko prijateljev, odnosili z občino Gorica pa niso taki, da bi lahko bili zadovoljni. Z županom imamo sicer prijateljske odnose, rezultatov pa ni,« je vsebinsko včerajnjega srečanja povzel Brulc. »Čutim, da je italijanska konzulka do nas, do Slovencev, prijateljsko usmerjena,« je še povedal in pohvalil njeno poznavanje zgodovine tega prostora.

Gostja je povedala, da v dveh mesecih, kolikor je v Sloveniji, še ni imela časa veliko potovati naokrog, s pomočjo nekaterih vladujočih obiskov, podobnih včerajnjemu v Novi Gorici, pa si je že ustvarila sliko o Sloveniji kot lepi deželi, kjer je dobro poskrbljeno za vsak košček zemlje. »Županu sem obljubila, da pridem v kratkem na daljši obisk, da bi bolje spoznala probleme in realnost ter čezmejno sodelovanje v tem prostoru, ki je glede na to, da smo skupaj v Evropi, pomembno za obe strani,« je še povedala Simeonijeva. Ob prvem obisku v novo-goriški občini je župan Brulc gostju podaril knjigo o zgodovini Slovencev, da bo še poglobila vedenje o državi, v katero je prišla pred kratkim službovati, in njeni preteklosti. (nn)

DOBERDOB - V nedeljo start na Gradini

Na Krasu prvi mednarodni gorsko-kolesarski maraton

Trenutno prijavljenih 130 tekmovalcev, računajo pa, da jih bo na koncu 200

V Doberdobu se bo v nedeljo dopoldne začel prvi mednarodni gorsko-kolesarski maraton Kras 2009, ki ga skupaj organizirajo kolesarski klubi Go Bike iz Gorice, MBC iz Trsta in Djak iz Nove Gorice.

58 kilometrov dolga trasa v višinsko razliko 1.450 metrov šteje kot zadnja tekma za pokal Friuli MTB Challenge 2009. Start in cilj dirke bosta pri Sprejemnem centru Gradina v Doberdobu, večji, več kot 40 kilometrov dolgi del maratona, pa bo potekal po slovenskem ozemlju, na območju občin Miren-Kostanjevica in Komen. Tekmovalci, med katerimi bodo najboljši za celotno progno potrebovali okrog tri ure, bodo startali ob 9.30 uri, rekreativci, ki bodo za vožnjo po kraških stezah in klovovih rabili od štiri do pet ur, pa pet najst minut kasneje. Ob dobrem vremenu pričakujejo organizatorji vsaj dvesto udeležencev. Predvidena je tudi 25-kilometrska proga, namenjena udeležencem tekme za pokal Friuli Bike;

Serracchianijeva v Tržiču

Danes z začetkom ob 17.30 bo v Kinemaxu v Tržiču javno zborovanje Demokratske stranke v vidiku volitev za obnovo državnega in deželnega strankinega vrha. Prireja ga tržički odbor somišljenikov Debore Serracchiani in Daria Franceschinija. Z nastopom na temo Preprosto demokratična bo občinstvo nagovorila evropska poslanka Debora Serracchiani, ki cilja na deželno tajništvo stranke.

Nadškofova desetletnica

Nocoj se bo začelo obeleževanje desetletnice navzočnosti nadškoфа Dina De Antonija v Gorici. Ob 19.30 bodo slovesne večernice v goriški stolni cerkvi, ki jih bo ob nadškofov udeležbi vodil predsednik papeškega sveta za družino, kardinal Ennio Antonelli. Sledila bo ob 20.30 v deželnem auditoriju kardinalova »lectio magistralis« na temo vloge krajevne Cerkve v luči drugega vikarskega koncila.

V Fari zaposlijo vrtnarja

Občina Fara bo zaposlila vrtnarja s polnim urnikom za obdobje šestih mesecev. Prijavijo se lahko delavci na mobilnosti in dopolnilni blagajni, saj bodo za zaposlitev vrtnarja črpali denar iz deželnega zakona za socialno delo. Prijave za nadaljnje selekcije bodo zbirali v pokrajinskem uradu na ulici Alfieri v Gorici med 14. in 28. septembrom med 9.30 in 12.30.

Fundacijski skrb za ostaline

Pred kratkim ustanovljeni fundacija Aquileia so poverili skrb za rimske ostaline v Ogleju. V torek so namreč v Trstu podpisali dogovor, na podlagi katerega je državno spomeniško varstvo odstopilo upravljanje območij z arheološkimi najdbami v Ogleju fundaciji, ki bo sedaj lahko skrbela za prizerno ovrednotenje ostalini.

V Gorici o čezmejnih vodah

V dvorani goriškega občinskega sveta bo danes potekalo drugo delovno srečanje partnerjev, ki sodelujejo pri evropskem projektu Gotrawama. Gre za standardni projekt, ki je namenjen upravljanju čezmejnih voda v Gorici in Novi Gorici, pri katerem pa sodelujejo tudi videmska in novogoriška univerza, so sporočili z goriške občine.

Rdeča kapica odložena

V programu prireditev ob prazniku mestne občine Nova Gorica je bila za ponedeljek, 21. septembra, ob 17.30 v Slovenskem narodnem gledališču Nova Gorica napovedana glasbeno-baletna predstava za otroke Rdeča kapica v izvedbi novogoriške Glasbene šole. Predstava bo odložena na pondeljek, 12. oktobra, ob 17.30 prav tako v SNG-ju v Novi Gorici.

NOVA GORICA - Prepoved pred vhodom v občinsko stavbo

Kolesarji niso več zaželeni

Namen ukrepa je zavarovati zlasti starejše in invalidne obiskovalce občine ter otroke, namenjene v knjižnico

Marsikateri Novogoričan, ki se je v teh dneh s kolesom odpravil do občinske stavbe urejati zadeve, je presečen ugotovil, da desno od vhoda v mestno hišo, kjer je še do nedavnega stala dolga vrsta stojal za kolesa, ni več mogoče parkirati. Namesto stojal, ki so jih prenesli na hrbtno stran občinske stavbe, kjer bodo ostala, in kjer so bila včeraj zaradi dežja pošteno mokra, so se na zidovih pojavili napis »prepovedano parkiranje koles in motorjev«, in to ravnino ob Evropskem tednu mobilnosti.

Medtem, ko si nekateri na novogoriški občini v tem času prizadevajo za čim pogostejo rabo kolesa kot prevoznega sredstva v mestu, imajo drugi očitno povsem drugačna stališča. »Ta podvod se je začel izrabljati za hitro vožnjo in krčevite pristanke kolesarjev in motoristov. Za zagotovitev varnosti zlasti starejšim in invalidnim obisko-

valcem občine ter otrokom, ki hodijo tu mimo v knjižnico, smo morali nekaj ukreniti. Če k temu prištejemo še rollerje, ki so mimo švigali z vseh strani, je bil tu res pravi kaos,« je razlog za takšno odločitev občinske uprave pojasnila njena direktorica Elvira Šušmelj. Čudno pri tem pa je, da se, če je razlog varnost, niso odločili za prepoved vožnje skozi podhod, ki je še vedno mogiča. Šušmeljeva je povedala še, da v teh dneh prejemajo pritožbe občanov, ki jih ta odločitev moti, a poudarila, da je bilo bistveno več tistih, ki so se pritoževali zaradi hitrega vijuganja kolesarjev med pešci in divjanja s skuterji. Na vprašanje, ali bodo prekrškarje kaznovali tudi s kaznimi, pa je pojasnila, da zaenkrat ne, saj so dovolj občinski redarji, ki le prijazno opozorijo tiste, ki bi se mordobiti spozabili in parkirali tam, kjer so dolga leta lahko brez težav. (nn)

Nameto stojala za kolesa napis, da je parkiranje prepovedano

FOTON.N.

Gledališka predstava o bratih Rusjan
FOTO MATEJ PETERNELJ

Še danes in jutri odrski poklon letalcema

Novogoriško gledališče je novo sezono začelo s polno paro. Med praznovanjem občinskega praznika v Novi Gorici je SNG Nov Gorica priredilo kar dve premieri. Dne 8. septembra je bila na ogled drama Andraža Golca Race, dva dni kasneje pa novogoriška premiera koprodukcije s slovenskim mladinskim gledališčem z naslovom EDA, zgodba bratov Rusjan. Tako so se tudi z odrskih desk poklonili dvehma Goričanom, ki jima je pred sto leti na Rojah uspel prvi polet. Gledališko delo je napisala in režiral Neda Rusjan Bric. Na odru nastopata Ivan Peternej kot Edvard in Robert Prebil kot Josip. Uprizoritev pa ni zgolj gledališka predstava, temveč posrečen spoj gledališča in filma. Zgodbo sestavlja 12 prizorov, v katerih so v ospredju Eda in Pepi s »kolesarsko« sestavljenim letalom, stare fotografije in druge utrinki takratnega obdobja ter v današnjem času posneto potovanje nečakinje bratov Rusjan, ki išče sledove svojih stricev v Argentinu. Ivo Barišić, Jožica Avbelj in Daša Doberšek primereno dopolnjujejo igro Ede in Pepija na odru. Zgodbo bratov Rusjan si bo v SNG-ju mogoče ogledati še danes in jutri ob 20. uri. (aw)

GORICA - Danes na pokrajini

Proti revizionizmu in pozabljivosti države

V dvorani goriškega pokrajinskega sveta bo danes ob 17. uri predstavitev zbirnika z naslovom »Foibe - Revisionismo di Stato e amnesie della Repubblica« (Foibe, Državni revizionizem in amnezije republike), ki je izšla v lanskem letu pri videnskem založniku KappaVu.

V publikaciji je zbrana vsebina simpozija z naslovom »Foibe. La verità. Contro il revisionismo storico« (Foibe, Resnica. Proti zgodovinskemu revizionizmu), ki so ga organizirali v kraju Sesto San Giovanni pri Milanu 9. februarja lani in je imel dokajšen odmev. »Ni naključje, da je simpozij potekal tik pred 10. februarjem, pred Dnevom spomina, ki je postal uradna priložnost za rehabilitacijo fašizma in kriminalizacijo odporništva, še posebej jugoslovanskega,« pravijo pri VZPI-ANPI, ki je organizator današnje predstavitve. Zapisa Giacoma Scottija in Angela Del Boce ter prispevki Mattea Dominioni, Luke Bogdaniča, Alessandre Kersevan, Claudio Cerignoli, Pola Viceja (Paola Consolara) in Sandija Volka (z dodatki in prilogami) osvetljujejo pravi državni revizionizem ter njegove nosilce, sredstva in metode, a tudi tisti del zgodovine, ki ga italijanska republika pozablja in prikriva. Kot je zapisano na prvih straneh zbornika, gre za knjigo, ki naj služi »ne le izpodbijanju in razkrinkavanju laži, ki jih uporablja za propagando, temveč naj bo korak naprej na poti, ki bo privedla do tega, da si ponovno prizorimo celovito poznavanje naše preteklosti.«

DOBERDOB Hrast bike slalom

Društvo Hrast prireja tudi letos že tradicionalno tekmovanje z gorskih kolesi Hrast bike slalom. Gre za pobudo, ki bo letos že šesti zapored prijetna dobrodošlica jeseni in šolskem dnevom na doberdobske gmajne. Tekmovanje bo kot vedno doslej potekalo pri župnijski dvorani v Doberdobu v soboto, 19. septembra. Začetni živž bo ob 14. uri. Vpisnina je brezplačna, tekmovanje pa je odprtih prav vsem. Tekmovalci se bodo v dveh spustih pomerili s 700 metrov dolgo progom med količki. O uspešnosti pobude priča tudi številna prisotnost v prejšnjih letih: število udeležencev namreč redno presega mejo 50 tekmovalcev. Organizatorji bodo tekmovalce razdelili na starostne skupine od 1. do 5. razreda osnovne šole, starostne kategorije od 1. nižje srednje šole naprej pa se bodo delile tudi po spolu. Organizatorji bodo pripravili posebno progno s količki in ovirami, ki jih bodo morali premagati vsi tekmovalci, ki si bodo upali spustiti se na svojem kolesu po tekmovališču. Ob sklepku samega tekmovanja bo tudi srečolov z bogatimi nagradami. (ac)

Dvorana 3: 17.50 - 20.10 - 22.10 »Basta che funzioni«.

Dvorana 4: 17.45 - 20.10 - 22.10 »Il grande sogno«.

Dvorana 5: 17.30 »L'era glaciale 3: L'alba dei dinosauri«; 20.00 - 22.00 »Videocracy - Basta apparire«.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJEN-CEV za Goriško sporoča vsem udeležencem izleta v Sarajevo, Medžugorje, na mandarine itd., da lahko poravnajo ostali znesek za izlet v dnehi 23., 24. in 25. septembra od 16. do 19. ure vsak dan pri poverjenikih, pri katerih so se vpisali. Pri njih bodo dobili ostale informacije. Odhod avtobusov bo 13. oktobra ob 4.45 s trga pred cerkvijo v Štandrežu, nato s postankom pred cerkvijo v Sovodnjah; ob 5.30 v Doberdobu prav tako pred cerkvijo. Za tržaške udeležence bo odhod na avtobus pri Devinu blizu bencinskih črpalk AGIP; za ostale pa v Bazovici nasproti Agrarie Evergreen pri lekarni ob 6.30. Priporočajo točnost.

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA obveščajo udeležence izleta na Koroško, ki bo 19. septembra, da lahko poravnajo stroške za izlet v trgovini pri Mili v Doberdobu. Avtobus bo odpotoval iz Šti-

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH
ROJEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
REDETONE (Ternoviz), ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU
DI MARINO, ul. Bersagliere 2, tel. 0481-489174.

Solske vesti

SDZPI obvešča, da je v teku vpisovanje na tečaje po univerzitetni diplomi: Uporaba načinov in obvladovanje orodij komunikacije (80 ur), Priprava turističnih paketov za čezmerno območje in njihova promocija (80 ur), Upravljanje informacijske varnosti (60 ur). Brezplačni tečaji, ki so financirani s sredstvi Evropskega socialnega sklada, bodo potekali na goriškem sedežu SDZPI, Verdičev korzo 51 v prostorih KB Centra. Rok vpisovanja zapade 16. oktobra; in-

formacije na tel. 0481-81826, go@sdzpi-irsip.it, www.sdpzpi-irsip.it.

SDZPI obvešča, da je v teku vpisovanje na tečaj po višješolski diplomi v sodelovanju s podjetji Tehnike finančnega posredništva 580 ur (300 ur teorije, 280 ur work experience, štipendija 2,30 evra za vsako uro prisotnosti na delovni praksi). Brezplačni tečaj, ki je financiran s sredstvi Evropskega socialnega sklada, bo potekal na goriškem sedežu SDZPI, Verdičev korzo 51 v prostorih KB Centra. Rok vpisovanja zapade 25. septembra; informacije na tel. 0481-81826, go@sdzpi-irsip.it, www.sdpzpi-irsip.it.

ODDELEK ZA ZABAVNO GLASBO IN JAZZ GLASBENE MATICE v Gorici prireja 28. in 29. novembra delavnico za petje s pevko Darjo Švajger. Prijave s kratko biografijo in posnetkom na zgoščenki je potrebno oddati do 16. oktobra na tajništvu Glasbene matice na Korzu Verdi 51. V teku so tudi vpisovanja za redni pouk iz jazz petja, saksofona, kitare, klavirja in basa; informacije na tel. 347-5156982 (Andrejka Možina).

SLOVENSKI CENTER ZA GLASBENO VZGOJO EMIL KOMEL obvešča, da bo

prvo srečanje s starši in učenci na Plešivem (osnovna šola) danes, 18. septembra, ob 18.30. Zamudniki se lahko

še vpisajo na sedež v Gorici, drevored 20. septembra 85, tel. 0481-532163,

0481-547569 od ponedeljka do petka od 10. do 12. in od 15. do 18. ure.

Gledališče

OTROŠKA IN MLADINSKA DRAMSKA SKUPINA SRKD JEZERO bo nastopila v nedeljo, 20. septembra, ob 17. uri v župnijski dvorani v Doberdobu z gledališko predstavo Zvončica ali Trilli?.

Kino

GORICA

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropolitana«.

Dvorana 2: 17.50 - 20.10 - 22.10 »Basta che funzioni«.

Dvorana 3: 17.30 »L'era glaciale 3: L'alba dei dinosauri«; 20.10 - 22.10 »Il grande sogno«.

NOVA GORICA

KULTURNI DOM: 18.00 »Ledena doba 3: Zora dinozavrov«; 20.00 »Harry Potter in princ mešane krvi«.

TRŽIČ

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropolitana«.

Dvorana 2: 17.50 - 19.50 - 22.10 »G.I.

Joe: La nascita dei cobra«.

vana ob 6.45 s postanki v Jamljah pri spomeniku ob 6.55, na Poljanah ob 7.10, v Doberdobu ob 7.15 in v Ronkah pri piceriji Al Gamero ob 7.25.

Obvestila

PRIJATELJI DANIELEJA BOŠKINA so na Zadružni kreditni banki Doberdob in Sovodnje odprli račun za prostovoljne prispevke namesto cvetja na grob Danieleja. Naslov tekočega računa je »Danielejevi prijatelji - Amici di Daniele« in bančne koordinate so IT 33 Q 08532 12400 00000730310. Prispevke sprejemajo na vseh podružnicah banke.

DRUŽBA ROGOS prireja v sprejemnem centru Gradina v nedeljo, 4. oktobra, od 14.30 do 19. ure razstavopokušnja kraških pridelkov, vstopna 12 evrov; informacije na tel. 333-4056800 ali na inforgos@gmail.com.

DRUŠTVО JADRO prireja na sedežu v Romjanu 50-urni tečaj slovenščine za odrasle z oktobrom. Organizacijsko srečanje bo ob 20. uri v pondeljek, 5. oktobra, v ul. Monte 6 Busi 2; informacije pri odbornikih društva, v romški knjižnici in v mladinskem središču Informagiovani Tržiču.

NA PARTIZANSKEM MITINGU V SEL-

CAH so 8. septembra zreballi zmagovalne listke loterije: 1. nagrada, listek št. 5531 (vink za dve osebi v evropsko prestolnico), 2. št. 4096 (televizor LCD), 3. št. 4974 (žensko in moško gorsko kolo), 4. št. 3012 (sesalnik), 5. št. 1634 (foto-kamera), 6. št. 4785 (prenosni telefon), 7. št. 4106 (MP3 predvajalnik), 8. št. 0889 (DVD predvajalnik); zmagovalci lahko dvignejo nagrade na sedežu VZPI-ANPI v Tržiču (ul. Valentinis 84, tel. 0481-798098) ob torkih, četrtekih in petkih med 9. in 12. uro do 9. oktobra.

OK VAL prireja v štandreški telovadniči otroško telovadbo za otroke, ki obiskujejo vrtec vsak torek in petek med 15. in 16. uro ter mini odbojko za osnovnošolske otroke vsak torek in petek med 16. in 17.30. Zagotovljen bo prevoz otrok; informacije in vpisi na tel. 0481-525128 in 393-2350925, e-pošta sandrocova@libero.it in okval@virgilio.it (Sandro Corva).

SEKCIJA VZPI-ANPI DOL-JAMLJE v sodelovanju z občino Doberdob in pokrajinskim odborom VZPI-ANPI prireja v nedeljo, 20. septembra, ob 11. uri odkritje partizanskega obeležja pri Devetakih. Slavnostni govornik bo Aldo Rupel, kulturni program bodo oblikovali godba na pihala, Kras, moški pevski zbor Jezero, zbor Starši ensemble iz Romjana, kulturni društvi Kremenjak in Kras Dol-Poljane.

ASKD KREMENJAK iz Jamelj prireja začetni in nadaljevalni tečaj diatonične harmonike. Sestanek s profesorjem Gropajcem bo v sredo, 23. septembra, ob 18. uri v večnamenskem centru v Jamljah; informacije na tel. 338-6495722 (Martina).

Poslovni oglasi

NUDIM PRIVATNE LEKCIJE iz matematike, fizike in angleščine.
Tel. 00386-31691734

KOŠARKA - 36. evropsko prvenstvo na Poljskem

Za Slovence dan D »Vztrajati pri svoji igri«

Selektor Zdovc je previden - Nastopa Dragiča in Smodiša še vprašljiva - Zmagovalec proti Srbiji

KATOVICE - Zmagovalec današnjega dvoboja med Hrvaško in Slovenijo se bo za vstop v finale pomeril s Srbijo, ki je včeraj v prvem četrtfinalu premagala Rusijo z 79:68. Srbski košarkarji, ki so v drugi četrtini izkoristili ruski mrok in si v trejti četrtini priigrali že 20 točk prednosti, bodo v polfinalu igrali po letu 2001.

Danes pa bo za Slovence dan D. Desetdnevne blesteče predstave slovenskih košarkarjev na Poljskem lahko hitro izgubijo sijaj, če bi se četi selektorja Jureta Zdovca zalomili v dvoboju z večnim sosedskim rivalom. Slovenija je bila v podobnem položaju že na preteklih dveh evropskih prvenstvih. Odlično je odigrala predtekmovalni del, tako v Beogradu 2005 kot v Alicanteju in Madridu 2007, nato pa v odločilni bitki za vstop med štiri najboljša moštva doživelja poraza proti Nemčiji ter pred dvema letoma z Grčijo, potem ko je imela sredzi zadnje četrtline kar 16 točk prednosti. Ljudski rek sicer pravi: »V trete gre rado.« Bo to veljalo tudi za slovenske košarkarje?

Slovenski selektor Jure Zdovc si od vsega najbolj želi, da bi se njegovi poškodovani igralci začeli vračati v postavo oziroma da bodo Boštjan Nachbarja čim prej minile bolečine v desnem zapestju. Dragovrajčan je v zadnji sekundi zadnje tekme proti Turčiji padel na zapestje, njegov nastop pa naj ne bi bil vprašljiv. Za Domna Lorbka je zelo verjetno, da bo zaigral proti Hrvaški, saj bi z njim lahko Zdovc tvegal že proti Turčiji, a ga je rajo odpocil in privarčeval za naslednje dvoboje. Glede Gorana Dragiča je položaj nekoliko bolj negotov, saj gre za delikatno poškodbo kolena, zato bo zdravniška služba odločitev o njegovem igranju sporočila šele danes.

Matjaž Smodiš pa bo selektor prav govor poslal na igrišče, če ne bo imel bolečin v hrbtni.

»Hrvaška ima težave in bo proti nam reševala kožo, zato bo sila nevarna. Mi moramo vztrajati pri svoji igri, dati maksimum od sebe in skupaj z navijači prestopiti mejo četrtfinala,« pravi zdaj Zdovc, ki je nekaj dni pred zadnjimi tekmmi po skupinah slutil, da se bo v četrtfinalu srečal z eno od reprezentanc, ki ne blestijo in se bodo skozi šivankino uho prebole prebre.

Na težave Hrvaške, ki je v šestih tekma zbrala tri zmage in to proti reprezentancam iz drugega kakovostnega razreda (Izrael, Makedonija, Nemčija), se ne ozira niti Boštjan Nachbar. »Za seboj imamo zmagoviti niz. smo zelo samozavestni, nimamo nobenega strahu in s težavami drugih se ne ukvarjam. Na Poljsko smo prišli zaradi te tekme in zanimala nas samo zmaga. Seveda pa ne bo lahko,« pravi Nachbar.

Slovenija bo imela v Katovicah tudi eno zelo pomembno prednost v primerjavi z ostalimi reprezentancami. To so njeni zvesti navijači. Slovenija imela bo po predvidevanjih turističnih agencij in Košarkarske zveze Slovenije na svoji strani približno 2000 navijačev.

Jutrišnji polfinale med Srbijo in zmagovalcem tekme med Hrvaško in Slovenijo bo ob 21.00, ob 18.15 pa bo proti Španiji igral zmagovalec tekme med Grčijo in Turčijo.

Četrtfinalni spored v Katovicah
IZIDA: Srbija - Rusija 79:68, Francija - Španija 66:86
DANES: 18.15 Grčija - Turčija, 21.00 Slovenija - Hrvaška

V zadnji sekundi zadnje tekme proti Turčiji je Boštjan Nachbar padel na zapestje, ki ga je včeraj precej bolelo, njegov nastop zaenkrat ni vprašljiv. Proti Turčiji je bil s 16 točkami najboljši slovenski strelec

Sani Bečirovič spet za Union Olimpijo

Slovenski branilec se je za eno sezono dogovoril za sodelovanje z ljubljansko Union Olimpijo. Sani, ki je za »Zmaje« nastopal že v sezoni 1999/2000 in 2000/2001, se bo soigralcem na treningu pridružil že v ponedeljek. V lanskem sezonu je Bečirovič v Evroligi z rimsko Lottomatico dosegal povprečno skoraj 15 točk, 3,5 podaje in prav toliko skokov, za kar je bil tudi razglašen za najboljšega igralca prvega dela Evrolige. V sezoni 2006/2007 pa je s Panathinaikosom osvojil naslov evropskega prvaka. »Imel sem nekaj ponudb iz tujine, a sem se odločil za domače okolje s tradicijo, dobrim delom in evroligo. Verjamem, da ima Union Olimpija dobro ekipo, ki bo dostojno zastopala barve kluba v vseh tekmovaljih. Sam se bom za to trudil po najboljših močeh,« je dejal Bečirovič, ki je tudi dolgoletni slovenski reprezentant, letošnje poletje pa je prvič posvetil počitku in individualni pripravi.

36. MLADINSKE IGRE TREH DEŽEL Nastopilo bo tudi več sportnikov naših društev

Tekmovali bodo v šestih športnih panogah - Pričakujejo nad 300 tekmovalcev

CELOVEC - Dežela Koroška danes in jutri v Šentvidu ob Glini gosti že 36. Mladinske igre treh dežel. Na tradicionalnem športnem dogodku sodeluje nad 300 mladih športnikov in športnic do 15 let iz Koroške, Slovenije in Furlanije-Juliske krajine. V močni reprezentanci Furlanije-Juliske krajine tudi letos sodelujejo mladi športniki in športnice iz naših športnih društev. V ženski odbojkarski reprezentanci pod vodstvom trenerja Sellana bodo nastopile tudi igralka Govolleya Mateja Petajan ter borovki Martina Cella in Katerina Pučnik. Namiznoteniško žensko ekipo pa sestavljajo krasovke Elisa Rotella, Katarina Milič in Claudia Nicolauch ter Goričanka Jasnim Lutman, članica goriške Azzurre.

V reprezentanci Koroške bodo nastopili igralci KOŠ-a, trenerka Magdalena Kulnik bo vodila žensko atletsko ekipo Koroške, kot član organizacijskega odbora pa bo prisoten tajnik Slovenske športne zveze Ivan Lukanc.

Mladi iz treh dežel se bodo pomorili šestih športnih panogah: v nogometu (moški), košarki (moški), oddobjki (ženske), tenisu (moški in ženske), namiznem tenisu (moški in ženske) in v atletiki (mladinci bodo nastopili v teku na 100 m, 100 m ovire, 400 m, 1500 m, štafeti 4 x 100 m, metu krogla, skoku v daljavko in višino, mladinke pa v teku na 80 m ovire, 100 m, 200 m, 800 m, štafeti 4 x 100 m, skoku v višino, skoku v daljavko ter metu krogla).

Otvoritev iger je danes popoldne v Šentvidu, slovesen zaključek iger in podelitev priznanj po končanih ekipnih tekmovaljih pa v soboto, 19. septembra

NOGOMET Evropska liga: poraz Rome in Lazija ter zmaga Genoe

BASEL - Sinoči so odigrali 1. krog faze skupin evropske lige (nekdanjega pokala UEFA). Raničnjeva Roma je nekoliko presenetljivo in neprčakovano z 2:0 izgubila proti švicarskemu Baselu. V 11. minutu je zatrezel rimsko mrežo Carlitos, nato pa še (v 87.) Almerares. Genoa pa je z 2:0 premagala praško Slavijo. Načančna sta bila Zapater (v 4. min.) in Sculli (v 39.). Skupina B: Genoa - Slavija Praga 2:0, Lille - Valencia 1:1; Skupina E: Basel - Roma 2:0, CSKA Sofija - Fulham 1:1; skupina G: Lazio - Salzburg 1:2, Villareal - Levski Sofija 1:0.

VUELTA - Irski kolesar Philip Deignan (Cervelo) je zmagovalec 18. etape dirke po Španiji, ko je v silovitem ciljnem sprintu premagal edinega zasledovalca iz učne skupine Čeha Romana Kreuzigerja (Liquigas). Tadej Valjavec (Ag2r) je etapo končal na 11. mestu, tik za najboljšo deseterico, s 57 sekundami zaostanka za zmagovalcem. Valjavec se je na zahtevni etapi dobro odrezal, dosežek pa se je poznal tudi v skupnem seštevku, saj je napredoval za devet mest in je 30. (+ 48:50). Še en slovenski predstavnik Borut Božič (Vacansoleil) je etapo končal v ozadju, z 11:15 minutnim zaostankom za Ircom. Slednji čas je zadoloval za 85. mesto, v skupni razvrstitvi pa je 77. (+ 2:05:54) Španec Alejandro Valverde (Caisse d'Epargne) je ohranil vodstvo v skupnem seštevku Vuelte tudi po včerajšnji etapi.

CANNAVARO - Juventusov nogometni igrač Fabio Cannavaro bo zaradi poškodbe mišice, ki jo je staknil na uvodni tekmi lige prvakov proti Bordeauxu, z igrišč odsonen tri tedne.

ZICO - Brazilski nogometni trener je hitro našel novo delo. Nekdanji legendarni igralec je le nekaj dni po odhodu iz moskovskega CSKA zasedel mesto prvega strokovnega moža grškega Olympiakosa.

POLJSKA - Poljska nogometna zveza je za začasnega selektorja članske izbrane vrste, ki v kvalifikacijah za svetovno prvenstvo leta 2010 igra v isti skupini kot Slovenija, imenovala Stefana Majewskega. Triinpdesetletni Majewski bo tako začasno nasledil Lea Beenhakkerja, ki je moral pospraviti kovčke prejšnji teden po porazu (0:3) v Mariboru s Slovenijo.

VEČ TUJIH KLUBOV - Potem ko sta najboljša slovenska hokejska kluba Acroni Jesenice in Tilia Olimpija že začela letošnje tekmovaljanje v ligi Ebel, se bo čez teden dni začelo zares tudi za druge slovenske klube. Novost v letošnjem tekmovaljanju bo večje število tujih klubov. V različnih kategorijah bodo tako ob 12 slovenskih klubih sodelovali še hrvaški Medveščak, Mladost in Zagreb, avstrijski Graz 99ers in srbski Partizan.

NAŠ POGOVOR - Walter Vatovec

Zagrivena obramba in kolektivna igra v napadu ključ za slovensko zmago

Naš košarkarski trener Walter Vatovec, ki bo tudi v letošnji sezoni treniral Oderzo v državnem C-ligu amaterjev (v kateri igra tudi Jadran), pravi, da je Hrvaška, da-njeni nasprotnik Slovenije v četrtfinalu EP, ugoden tekme-

no in požrtvovalno. Ju-

trišnja (današnja op. ur.) tekma proti Hrvaški pa je izjemnega pomena, tako da bomo sodili šele po končnem srečanju. Če zmaga proti Hrvaški, si super. Če pa izgubiš, si 'balin'. V vseh teh letih smo bili navajeni na same poraze. Trend se mora prej ali slej obrniti, tako da so obeti dobr.

Kdo bo košarkarjev zasluži najvišjo oceno?

Prav gotovo Jaka Lakovič, ki igra z velikim srcem. Vedno da vse od sebe. Žal Slovenija nima pravega centra. Brezec, ki je odličen košarkar, igra preveč oddaljeno od koša. Še dobro, da se pod košem bori Erazem Lorbek. Naveza Lakovič-Lorbek je odlična.

Kaj pa Hrvaška?

Hrvašti imajo solidno ekipo, tako da bo naloga vse prej kot lahka. Ponavljam pa, da je Slovenija na papirju boljša. Razliko bo našredila dobra igra v obrambi in kolektivna v napadu.

Vaša napoved.

Premagali bomo Hrvaško. Enkrat v zgodovini se nam bo le uspelo uvrstiti v polfinale, ali ne? Prepričan sem, da bo tokrat Sloveniji uspelo. Fantje se bodo potrudili. Držimo pesti. (jng)

Kako bi ocenil dosedanje nastope Slovenije?

Igrali so odlično. Predvsem v fazi obrambe. Bili so zagriveni in požrtvovalni. Dobro je tudi, da so se nekateri košarkarji sami umaknili pred začetkom evropskega prvenstva. Poškodbe so pač bile samo alibi. Smo edina reprezentanca s tolkimi poškodbami. Očitno se tem igralcem ni dalo igrati, kar se je izkazalo dobro za celotni kolektiv. To velja predvsem za Vujačiča. Pa tudi poškodba Benja Udriha se mi zdi malo čudna.

Selektor Zdovc pa?

Doslej je opravil zelo dobro svoje delo. Sestavil je soliden in uigran kolektiv, ki igra zelo borbe-

ODOBJKA - Pred prvim uradnim nastopom Trieste volley 2010

Bosich: »Preizkusil bom vse igralce in vse možne variante«

Jutri prva pokalna tekma v Repnu proti VBU - Iščejo še centra - Neznanka je sprejem

Zgoraj: trener Edi Bosich; levo: igralci na prvem letosnjem treningu v telovadnici v Repnu

KROMA

Trieste volley 2010 je pred svojim prvim uradnim nastopom. Jutri bo v Repnu ob 20.30 v prvem krogu državnega pokala gostil videnski VBU. V skupini pokala bo tržaška ekipa igrala še proti Pallavolo Motta iz kraja Motta di Livenza (TV). Obe ekipi bosta tudi tekmeča v prvenstvu B2-lige, ki se bo začelo čez mesec dni. Pred južnišnjim nastopom smo se pogovorili s trenerjem Edijem Bosichem.

Kako poteka pripravljalno obdobje? Ste na prvo pokalno tekmo pripravljeni?

Doslej smo se osredotočili predvsem na kondicijsko pripravo, edino prijateljsko tekmo smo odigrali v torek proti Buii.

Boste torej pokalne tekme izkoristili za uigravanje?

Vedno bomo igrali na zmago, a si ne delamo večjih utvar. Ekipa ima pet novih igralcev, ki se morajo z ostalimi še ujeti. Prav gotovo bomo imeli nekaj težav s tistimi ekipami, ki že več let igrajo v B2-ligi. Obenem pa bomo na pokalnih tekma preizkusil vse razpoložljive igralce in vse možne variante, ki bi nam lahko prišle prav med prvenstvom. To bo tudi priložnost, da ugotovimo, kaj moramo še dopolniti pred prvenstvom.

Na igrišču se bodo zvrstili torej vsi igralci.

Tako je. Rotirali bodo tudi zato, ker nas čakajo v tem obdobju še tri prijateljske tekme (dve proti Bibioneju in slovenski Kropi, ki igra v 1. slovenski ligi), ki jih bomo odigrali v tržaški športni palači. Te tekme nujno potrebujemo, ker se moramo na novo veliko dvoranu še privaditi. Naj le povem, da smo pred dvema sezonomama igrali v open-skolski telovadnici ...

Kako so se nove okrepite vključile v novo okolje?

Zelo dobro, čeprav so nekateri igralci še pred dvema sezonomama igrali v D-ligi, drugi pa so pravi profesionalci. Kljub razli-

kam so se dobro ujeli in se že srečujejo tudi izven obojkarskih igrišč. Tudi sam imam z novimi okreptitvami dober odnos. Z Marijem in Rigonatom, igralcema, ki imata veliko izkušenj, se večkrat pomemim tudi o raznih tehnično-taktičnih rešitvah.

V igralskem kadru še vedno manjka center ...

Tako je. V ekipi sta samo dva centra, tako da nujno potrebujemo še enega igralca v tej vlogi. Kontaktirali smo že veliko igralcev, a so vsi odklonili. Razlogi so različni. Še vedno upam, da se nam bo pridružil Grauman, čeprav dvomim. Izpisnica je namreč v lasti VBU-ja.

Ste sicer z igralskim kadrom zadovoljni?

Sem. Edina neznanka je še sprejem, saj sloni izključno na Mariju in Ambrožu Peterlinu. Oba sta zelo kvalitetna. Skrb pa me to, da lahko na sprejemu računam samo na dva igralca.

Drugih pomanjkljivosti ne vidiš?

Ne. Napad je dober, blok tudi. Tudi na servisu in podaji smo solidni.

Koliko slogašev bo v prvi postavi?

Od tri do štirje, možnosti za vključitev pa bodo seveda imeli prav vsi.

Podajalec Veljak odhaja na študij v Ljubljano. Bo vseeno prisoten na treningih?

Zagotovil je, da bo prisoten na treh treningih kot vsi ostali, z utežmi pa bo treiral sam v Ljubljani.

Prvič treniraš B2-ligo. Kakšni so prvi vtisi?

Vestna priprava treningov in tekem se ne razlikuje. Treningi pa so seveda na višjem nivoju: lažje je vključevati tehnično težje vaje z žogo, saj so igralci boljši. Kako bo na tekma, pa še ne vem. Organizacija nekaterih ekip bo prav gotovo boljša, skorajda profesionalna. Na vsemi tekmi bodo imeli celotno zbirko sta-

tističnih podatkov in posnetkov.

V prvem krogu vas čaka VBU, na to pa Motta di Livenza.

Igralce VBU-ja dobro poznam in so zelo izkušeni. Motta di Livenza pa je odkupil ligo in ekipo znatno okreplila. (V.S.)

SPORED POKALA: jutri, ob 20.30 v Repnu: Trieste volley 2010 - VBU, 23. 9.: Motta - Trieste volley 2010; 3. 10.: VBU - Trieste volley 2010; 6. 10. ob 21.00 v Repnu: Trieste volley 2010 - Motta.

Tržačan Daniele Zucca v lanski sezoni najboljši sodnik v A2-ligi

Enainštiridesetletni tržaški obojkarski sodnik Daniele Zucca je bil imenovan za najboljšega sodnika A2-lige v minuli sezoni, nagrado pa bo prejel v ponedeljek v Rimu na predstavitev letosnjih obojkarskih prvenstev.

Zucca, ki ga na naših obojkarskih krogih dobro poznajo, je v minuli sezoni bil med drugim tudi prvi sodnik na finalu državnega pokala A2-lige, sodil pa je tudi na finalu končnice ženske A1-lige med Desparjem iz Perugie in Foppapedrettijem iz Bergama.

JADRANJE - Optimist Dobre uvrstitve članov Čupe na slovenskem DP

V Portorožu so konec tedna priredili slovensko državno prvenstvo v razredu optimist. Trdnevnega tekmovanja so se udeležili tudi štirje Čupini jadralci in tekmovalci Sirene. Na skupni razvrstitev je bil najboljši Matja Ugrin, član Sirene, ki sicer trenira s Čupino ekipo pod vodstvom trenerja Mauricia Benčiča, na končnem 12. mestu. Po prvem dnevu regat, ko je pihala rahla burja, je s 1., 2. in 10. mestom tudi vodil na lestvici, nato pa je zaradi slabših sobotnih in nedeljskih uvrstitev zaključil na 12. mestu. V soboto je veter obračal, kar je zmedlo vse naše jadralce, v nedeljo pa so s termičnim vetrom opravili dva plova.

Mirko Juretič (Čupa) je bil po osmih regatah skupno 21., Haron Zerjali 50., najmlajši Čupini jadralci, kadetinja Nina Debenedetti in Giorgia Sinigoj, pa sta zaključili dve regati. Skupno je nastopilo 94 tekmovalcev.

Z nastopi je bil trener Benčič zadovoljen. Za Matio in Mirko je bila to ena izmed zadnjih regat v klasi optimist, saj bosta po oktobrski Barcolini prestopila v razred 420. Ta vikend bodo Čupini optimisti tekmovali na ekipnem slovenskem državnem prvenstvu v Piranu.

Izidi: 1. Maks Vrščaj (Černomelj) 21 točk (6, 6, (13), 2, 1, 1, 2, 3), 12. Matja Ugrin (Sirena) 96 (1, 2, 10, 35, (45), 19, 16, 13), 21. Mirko Juretič (Čupa) 163 (18, 22, 21, 15, 40, (42), 24, 23), 50. Haron Zerjali (Čupa) 304 ((58), 49, 42, 43, 44, 57, 31, 38), 88. Nina Debenedetti (Čupa) 618 (65, 78), 90. Giorgia Sinigoj (Čupa) 628 (79, 74).

NAVIJAŠTVO - Začetek sezone pri Cheerdance Millenniumu

Sprites se pripravljajo za EP

Četvorka je vadila tudi poleti - Septembra začele s treningi vse skupine - Novembra prva mednarodna tekma pri nas

Četvorka Sprites - od zgoraj: Tina, Nicol, Nastja, Jasna in trenerica Anja Žonta - se že nekaj mesecev pripravlja na nastop na evropskem prvenstvu v Parizu.

Lani je skupina članic v petčlanski postavi (nastopala

je tudi Kristina Žerjal)

nastopila na svetovnem prvenstvu v Orlando v Floridi,

kjer je osvojila 6.

mesto v konkurenči devetih reprezentanc.

Petčlanska skupina je bila druga med Evropejkami

KROMA

specifičnih panogah cheerleadinga in cheerplesa. Člani bodo tudi vodili promocijo in razvoj panoge v Italiji. Navijaške skupine Škratov bo vodila trenerka iz Ljubljane Anja Žonta, Nikol Krizmanic in Ester Gregori pa bosta treinali plesne skupine.

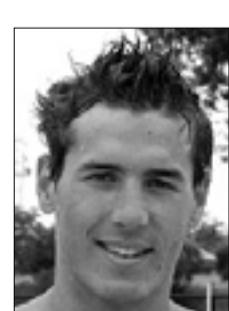
Dejavnost slovenskega navijaškega društva bo letos novembra obogatila tudi organizacija prve mednarodne tekme cheerleadinga in cheerplesa pri nas. Millennium cup, kot so poimenovali tekmovanje navijaških in plesnih skupin vseh starostnih skupin, bo v opensko Polisportivo ob podprtju Avtomobne Dežele FJK privabil slovenske, hrvaške in italijanske ekipe, morda pa se bo pridružil

žila še kaka ekipa iz drugih evropskih držav. Tekmovanja se bodo udeležile tudi ekipe našega društva, ki bodo z mednarodnimi nastopi nadaljevale skozi celo sezono. Skupen nastop z najmlajšimi pa bodo pripravili na tradicionalnem novovletnem plesnem festivalu in zaključni prireditvi. Vse tekmovalne skupine bodo prav tako kot letos prisotne tudi na vaških praznikih in drugih prireditvah.

Društvo je v začetku septembra priredilo tudi dan odprtih vrat - Cheerleading open day -, s katerim so želeli približati vsem otrokom in mladim svet cheerleadinga in pom pon plesa. Dan pa ni imel pričakovanega odziva. (V.S.)

PLAVANJE - Za eno sezono

Rok Zaccaria bo treniral v Modeni

Rok Zaccaria
BUMBACA

Slovenski plavalec Rok Zaccaria iz Devina, ki je letos nastopil tudi na državnem absolutnem prvenstvu, bo odslej treniral v Modeni. 20-letnik, ki je bil vselej zvest tržaški Adrii, se je po nekajtedenskem premoru po mladinskem državnem prvenstvu odločil za novo življenjsko izkušnjo. Od pondeljka dalje bo treniral in živel v Modeni. Vadil bo pri tamkajnjem klubu Logtainer Modena nuoto, kjer mu bo sledil trener Stefano Nurra. Rok bo član prve tekmovalne skupine, treniral bo vsak dan, podrobnosti programa treningov pa bo izvedel ob prihodu. Vsekakor se bo tudi v letošnji sezoni izklučno posvetil plavanju s prvenstvenim ciljem, da bo še dodatno izboljšal svoje letošnje rezultate. Bivši dijak znanstvenega liceja F. Prešeren bo letos prestopil med člane, kjer je konkurenca še ostrejša. »Odhajam predvsem zato, ker želim preizkusiti kaj novega. Gre za življenjsko izkušnjo, ki ni povezana iz-

ključno s športnimi cilji. Ekipa v Tržiču zapuščam, čeprav sem se tam vedno počutil zelo dobro,« je pojasnil Rok, ki bo v Modeni stanoval s prijateljem. Zakaj pa Modena? »Prijatelj je bil že na preizkusu, naposlед pa sem se še jaz odločil, da pride.

Rok je še povedal, da se je s klubom iz Modene domenil za eno sezono. Ob prihodu se bo pozanimal tudi za univerzitetni študij.

NOGOMET - Edini predstavnik naših društov v najvišji deželni elitni ligi

Kras Koimpex želi nekaj več kot le obstanek v ligi

Sredina igrišča je zelo kakovostna in že uigrana - Hud boj za napredovanje v D-ligo

V lanski sezoni v elitni ligi nismo imeli nobenega predstavnika naših društov. Letos pa bo barve slovenskega športa v Italiji v najvišji deželni ligi branil repenski Kras Koimpex, ki v svoji zgodovini ni še nikdar nastopal tako visoko. Varovanci trenerja Alessandra Musolina (na sliki desno) so v lanski sezoni brez težav pometli z vso konkurenco. Letos pa ne bo tako. V elitni ligi je kakovost večja in skoraj vsa moštva so kakovostna.

NAPREJ OBSTANEK, NATO ... »Ker smo novinci v ligi, je naša glavna želja miren obstanek v ligi,« pravi trener Musolino, ki je še doda: »Imamo sicer dobro ekipo, ki se lahko bori za mesta v zgornjem delu lestvice. Cilje si bomo tako postavljali sproti.«

TOČKA PLUS - Sredina igrišča je kakovostna in že uigrana. Centazzo, klub temu da je lani miroval, je že dokazal, da je tudi v višji ligi odličen igralec. Nato so še Bertocchi, Cipracca, Giacomi pa tudi Batti. Trener Musolino ima na sredini veliko alternativ.

TOČKA MINUS - »Igramo veliko, ustvarimo lepe akcije, ampak žal ne damo gol,« se je pritožil Musolino. »V fazi napada in pri strelu na gol moramo biti bolj spretni in natančni.«

MALDI - Pri Krasu imajo na izbiro lepo število solidnih mladih nogometarjev. Latin, Paravan, Orlando, Mosca, Bossi, Martini lahko že igrajo v standardni postavi. Trener Musolino obenem lahko računa še na nekaj solidnih mladiincev.

4-3-3 - Sistem igre ostaja nespremenjen.

SLOVENCI - Dimitrij Batti in Radenko Kneževič sta že nekaj sezon stebra repenskega kluba. Pomembno vlogo bodo igrali še Matej Bagon, Luca Paravan in Jar Martini. Med slovensko govoreče pa lahko mirne duše vključimo tudi Daniela Tomizzo, ki je eden najboljših nogometarjev v naši deželi.

7 - Število slovensko govorečih igralcev pri Krasu.

24 - Srednja starost ekipe.

KAPETAN - Kapetanski trak bo še naprej nosil Radenko Kneževič, njegov namenik bo Dimitrij Batti.

SPOROČILO NAVIJAČEM - »Lani smo odigrali res prekrasno sezono, letos v višji ligi pa bo težje. Želim, da bi bili naši zvesti navijači potrežljivi in da nas bodo podpirali, tudi če ne bo šlo vse po načrtih,« meni Musolino.

FAVORITI - Rivignano, Fincantieri, Monfalcone in mogoče Sarone.

DRUGI O KRASU - Gianni Di Benedetto (športni vodja Monfalconeja): »V državem pokalu je Kras proti nam, ki smo igrali v nepopolni postavi (včeraj je tržiško ekipo okreplil Federico Francioni, letos je začel pri Manzaneseju), igral zelo dobro. Če bi Kras želel naskakovati sam vrh, bi morali v Repunu najeti še enega dobrega branilca in še enega napadalca, ki bi zagotovil določeno število golov.«

NAŠE MNENJE - Krasova prednost je, da je že uigrana in rutinirana ekipa. S to zasedbo bi moral trener Musolino brez večjih težav doseči obstanek v ligi, čeprav je prvenstvo zelo zahtevno. (jng)

V 1. krogu:
Azzanese - Kras (na
sliki Dimitrij Batti),
Fincantieri -
Fagagna,
Cervignano -
Tolmezzo,
Rivignano -
Torviscosa, S. Luigi
- Fontanafredda,
Sarone -
Monfalcone,
Tricesimo -
Muggia, Corno -
Sevegliano

KOŠARKA - Turnir
K2 Sport Mark:
danes finale
Ardita - Breg

Turnir K2 Sport Mark, ki ga goriški Dom letos prireja že šestnajstič, velja za pravi predprvenstveni test. Trenerji vseh ekip izkoristijo turnir tudi za preverjanje različnih taktičnih variant, da bi ugotovili najboljšo postavo pred uradnimi nastopi. Klub začetku sezone pa si v Kulturnem domu vselej sledijo zanimiva srečanja. Tako se je sredin večer zaključil s tesno zmago Brega nad Kontovelom (61:57). Obe ekipi sta sicer nastopili v okrnjeni postavi, saj so pri Bregu manjkali Samec, Sila in Lokatos, pri Kontovelu pa Paoletič, Vodopivec, Genardi in Zaccaria. Kontovelci so začeli zelo odločno in pred glavnim odmorom povedli za osem točk. S hitrimi protinapadi in agresivno obrambo so nadigrali Brežane, ki so v bistvu igrali z lansko postavo. V nadaljevanju pa je Breg pod vodstvom Krašovca, ki je preizkušal različne taktične variante, nadoknadel in izničil prednost kontovelcev. Po izenačeni končnici je zmago osvojil Breg, ki se je tako uvrstil v včerajšnji polfinale. »Veliko napak moramo še popraviti,« je oceno podal Krašovec in dodal, da nasprotnik niso podcenjevali: »Kontovelci so igrali vseskozi zelo borbeno, mi pa bolj plaho.« Pri Kontovelu sta na igrišču več minut odigrala tudi mladinka Hrovatin in Ban.

Sredini strelici: Breg: Posar, Bozic 12, Udovič, Jevnikar 3, Švara, Nadlisek, Klabjan 16, Sechet 7, Buttignoni 7, Zeriali 7, Klarica 10. Kontovel: Bufon 2, Guštin, Hrovatin 7, Gantar 3, Švab 8, Lisjak 18, Ban 9, Godnič 10.

SINOČNJA IZIDA: Ardita - Ilirska Bistrica 81:72; Breg - Jadran 72:63

DANES: 19.30 tekma za 3. mesto Jadran - Ilirska Bistrica: 21.30 finale Ardita - Breg.

Od danes Borov Memorial Tavčar

Na stadionu 1. maja se bo danes ob 19.15 s prvim srečanjem med domaćim Borom Radensko in Venezio Giulio začel tradicionalni Memorial v spomin na Borovega košarkarja in trenerja Borisa Tavčarja, ki se bo s finalnimi obračuni končal jutri.

SPORED: danes - ob 19.15 Bor Radenska - Venezia Giulia; 21.00 Kraški Zidar - Santos. Jutri - 18.30 tekma za 3. mesto; 20.30 finale.

Slovensko prvenstvo U10 in U12 v Sovodnjah

Združena ekipa Adria Mladost Sovodnjeh je v slovenskem prvenstvu U12 opravila krstni nastop italijanski strani meje. V Sovodnjah je združena ekipa gostila solidni novogoriški Hit, ki je zmagal na treh od štirih predvidenih srečanjih. V Sovodnjah so igrali tudi mlajši igralci U10, ki so gostili Kobarid. Danes bo združena ekipa gostovala v Idriji (18.00).

U12 - AMS - Hit Nova Gorica 2:1, 1:3, 0:4, 0:2

STRELCA: Pušnar 2 in Juren.

ADRIA-MLADOST-SOVODNJE: Pajntar, Pušnar, Mrakovič, Hožanovič, Silič, Kranjc, Kumar, Kravos, Zadravec, Likar, Trampuž, Čavdek, Juren, Glessi, Cosani, Pavletič, C. Faidiga, M. Faidiga, Mosetti, Petejan. Trener: Sandor Markič in Paolo Peric.

U10 - AMS A - Kobarid 1:6

STRELEC: Dimitri Pavletič.

AMS B - Kobarid 0:0

ADRIA CICIBAN-MLADOST-SOVODNJE: Zanier, Copetti, Faganelli, Kryzeziu, Pavletič, Bacicchi, Soban, Surina, K. Marušič, Š. Marušič, F. Pahor, Zuzič, Tomšič, Petejan, Lakovič, E. Pahor, Selimi, Gregorčič, A. Marušič. Trener: Kristjan Saksida.

U8 - AMS - Primorje 0:0, 1:2, 1:2, 0:2

STRELCA: Juren in Faidiga.

ADRIA-MLADOST-SOVODNJE: Ambroželj, Kovic, Marušič, J. Levstek, Harez, Ristevski, Faidiga, Lavrenčič, Lakovič, Marvin, Juren, Gergolet, M. Levstek, Zago, Zambon, Ocretti, Petejan, Selimi. Trener: Teo Gimpelj in Luka Cijan.

KOŠARKA - V ponedeljek začetek mladinskega prvenstva U19

Za Bor in Jadran je letos cilj uvrstitev v drugo fazo

Prvo mladinsko košarkarsko prvenstvo se bo začelo že v ponedeljek. Na startu so državni mladinci Under 19, pretežno v prvenstvu, v katerem bosta letos nastopala tudi Bor in Jadran. Deset deželnih društev, ki se je vpisalo v to tekmovanje, je zveza FIP razdelila v dve skupini: v rdeči bodo merili moči Azzurra, Bor, Jadran, Pallacanestro Trieste in San Vito, v beli pa Falconstar, Corno, Portogruaro, Sistema Padronone in Snaidero. Nenavaden sistem v obliki dveh majhnih skupin so organizirali zato, ker morajo hitro opraviti s prvim, kvalifikacijskim delom zaradi terminov naslednjih faz. V elitno skupino se bodo uvrstile prve tri postave iz vsake skupine in v ta cilj po tistem upajo v obeh naših taborih. Pri obeh naših klubih razmišljajo tudi o sestavi druge ekipe - za igralce, ki niso prišli v poštev za državno tekmovanje - ki bo igrala v deželnem prvenstvu.

Pri Boru je glavna novost priliv skorajda celotne ekipe letnikov 1991 tržaškega Libertasa, ki je lani že igrala tako v državnem prvenstvu Under 19 kot v D ligo. »Vodstvo Libertasa, ki ni zmoglo več nuditi tej skupini primernega nastopanja, nas je zaprosilo, če bi lahko prišli fantje k nam. Sprejeli smo jih, tudi ker se je nekaj članov naše lanske ekipe Under 17 vrnilo k matičnemu Bregu in okrepitve so nam prilegle prav. Z njihovo pomočjo obenem naši obetavni mladinci lahko spet nastopajo v kakovostenjem državnem prvenstvu,« je razložil trener ekipe in vodja mladinskega pogona pri Boru Lucio Martini. »To skupino je prijetno trenirati, saj

so fantje resni, zagnani in nepopustljivi v igri. Velika hiba pa je hudo pomanjkanje centimetrov.«

Isti problem ima Jadranov trener Mario Gerjevič, ki je avgusta začel nov ciklus, v katerem namerava pripeljati v Jadranovo C-ligo še nekaj dodatnih mladih igralcev. »Smo zelo, zelo nizka ekipa, tako da bomo morali igrati hitro in izjemno agresivno, vedno na robu prekrška. Proti istim nasprotnikom smo pred dvema sezonomama v mlajši starosti kategoriji igrali podrejeno vlogo, tako da bomo letos preverjali, koliko smo napredovali. Škoda pa se mi zdi, da je v skupini samo pet ekip, čeprav po drugi strani koncentracija moštva pomeni najverjetnejše tudi povečano kvaliteto.«

V prvem krogu bosta oba naši peterki igrali v ponedeljek doma: Jadran ob 19. uri pri Brščikih proti ekipi Azzurra - Venezia Giulia, Bor pa ob 21.15 na Stadionu 1. maja proti Pallacanestro Trieste.

BOROVA POSTAVA: Matteo Bencich, Luca Gallocchio, Giulio Licciari, Marco Mase, Lorenzo Pallini, Arturo Penco, Enrico Peretti, Andrej Pertot, Giacomo Pipan, Dean Prepost, Andrea Smrekar, Mattia Sorini, Riccardo Stocovaz (vsi 1991), Leonardo Manta (1992) in Diego Celin (1993).

JADRANOVA POSTAVA: Erik Hrovatin, Matej Malalan, Gregor Regent, Maurizio Soric, Niko Sossi, Martin Žužek (vsi 1991), Borut Ban, Ivan Bernetič, Federico Rizzo, Kevin Sedevič, Jan Zaccaria (1992), Luca Dellisanti, Luca Sacher, Tadej Škerl (1993).

Uspetov let poron!
NAGRADA
ŠPORT IN
ŠOLA

prijave na razpis
sprejemamo
do 20. 9. 2009

Podrobnejše informacije na
www.zssc.si

ali v uradnih
Združenja slovenskih sportnih društev v Italiji
in Italij, ul. Cicerone 8, tel. 040 635627
in Gorici, Grg. Verdi 51/1, tel. 040 33029

Jutri

1. krog: Aquileia - Trieste Calcio, Staranzano - San Luigi, Juventina - San Giovanni, Monfalcone - Muggia, Kras - Opicina, Ponziana - Pro Gorizia, Vesna - Fincantieri.

GRADEŽ - Od 2. do 4. oktobra

Druga izvedba festivala detektivk »Grado giallo«

Gradež bo na začetku oktobra go stil drugo izvedbo literarnega festivala »Grado Giallo« v okviru katerega bo te kla beseda o detektivskih romanih, tri lerjih, vohunskih zgodbah in podobnih vsebinah. Prireditev, ki se bo odvijala od petka, 2. oktobra, do nedelje 4. oktobra, bo nudila obiskovalcem vrsto srečanj, delavnic, seminarjev, predvajanj, gledaliških predstav, zanimivih enoga stronomskih pobud in tudi trenutkov zabave ter igre.

Druge izvedbe festivala, ki so ga pred dnevi predstavili na sedežu Dežele v Vidmu, se bodo udeležili številni novinarji, založniki in italijanski pisci kriminalik, tako tisti že uveljavljeni, kot tudi oni, ki si na tem književnem področju šele utirajo pot v ospredje. Obiskovalci bodo v tem okviru imeli priložnost se soočati in neposredno pogovarjati z avtorji kot sta Francesco Guccini in L oriano Macchiaveli, ki sta, med drugim, skupaj napisala delo »Macaroni«. Dalje se bodo tako ali drugače v Gradežu ob tej priložnosti občinstvu predstavili avtorji tovrstnega literarnega žanra Valerio Varesi, Sergio Pent, Ermanno Paccagnini, Marco Giovanetti, Alberto Custerlina, Leonardo Bonuomo, Barbara Baraldi, Elisabetta Bucciarelli, Salvatore Nigro, Sergio Alan D. Altieri, Danila Comastri Montanari in drugi.

Na festivalu, za katerega je dala pobudo Občina Gradež, v sodelovanju z Oddelkom za italijanistiko tržaške Univerze (izvedbo je uredil prof. Elvio Guagnini), bodo izpostavili delo velikega ameriškega pisatelja, mojstra detektivskih romanov, Edgara Alana Poea, čigar letos poteka dvestoletnica rojstva. Hkrati se bodo organizatorji spomnili osemdesete obletnice založniškega projekta hiše Mondadori, ki je leta 1929. pričela izdajati kriminalke in s tem razvila pri italijanskem ljudstvu zanimanje za tovrstni književni žanr.

Toda, zakaj ravno osvetlitev detektivskih romanov? Prireditelji festivala menijo, da zaradi tega, ker so tematike, katerih se lotujejo pisci detektivskih romanov, dejansko del našega vsakdanjega življenja: dovolj je spremljati koščen prostor odmerjajo časopisi, radijski in televizijski dnevnički črni kroniki. Obenem, detektivke ne predstavljajo le razvedrlnega in sproščajočega branja, saj ponujajo tudi raznovrstno kakovost vsebin in stilov, katere vsekakor velja okušati, dodajajo prireditelji festivila.

Spored festivalskih dogodkov, ki se bodo v glavnem odvijali pod šotorom, katerega bodo ob tej priložnosti

postavili na valobranu Nazaria Saura, predvideva tudi okrogle mize, v okviru katerih bodo poglobili posamezna vprašanja. Takoj po uradni otvoritvi festivala, v petek, 2. oktobra, ob 17. uri, se bodo debatnega srečanja z naslovom »I generi del mistero e i giornali: cronaca, racconto, informazione, critica« (Zvrsti zagonetke in časopisi: kronika, pripoved, informacija, kritika), udeležili časnikar Alessandro Mezzina Lona in avtorji Ermanno Paccagnini, Sergio Pent in Valerio Varesi. Naslednjega dne, v soboto 3. oktobra, bo ob 9. uri zjutraj v Hotelu Astoria prišla na vrsto okrogla miza, ki jo organizatorji prirejajo v sodelovanju z vseučiliščema iz Genove in Celovca, na kateri bodo strokovnjaki in univerzitetni absolventi razpravljali o pisanju detektivk. Mesec dni pred okroglo, dvajseto obletnico padca Berlinskega zidu bodo na festivalu, istega dne, ob 17.30, razpravljali o vohunskih zgodbah po padcu zidu. Dan za tem, v nedeljo, 4. oktobra, ob 11. uri, se bo pa v Gradežu odvijalo srečanje, ki ga bo vodila novinarka Marinella Chirico, z naslovom »Scrivere al confine: gli autori incontrano i lettori« (Pisanje ob meji: avtorji srečajo bralcce). Bogat spored letnje izvedbe se bo sklenil istega dne, ob 16.30, ko se bo občinstvu predstavilo v Nemčiji najbolj slavljeni perdetektiv, to je pisatelj Veit Heinichen, ki

si je kot drugo domovino pred več kot desetimi leti izbral Kriz pri Trstu in se s svojim delom dejansko uveljavil tako na Apenskem polotoku kot v drugih evropskih državah. Naj kot zanimivost še povemo, da se bo njegov komisar Laurenti v kratkem v novem noir delu vnočično predstavil bralcem; izid knjige naj bi bil tik pred zdajci.

Sicer pa je gradeški festival tudi tak kraj, na katerem bodo lahko obiskovalci po zmernih cenah v restavracijah letoviščarskega mesteca okušali specifične jedi, ki bodo tematsko povezane s festivalom. Program dalje predvideva tudi noir aperitive in »večerje z zločinom«, ki jih bo uprizorila gledališka skupina: udeleženci bodo ob tej priložnosti morali aktivno sodelovati pri raziskavah uboja, ki ga bodo zakrivali pred njihovimi očmi.... Na predstavitvi festivala je deželnini odbornik za kulturno, Roberto Molinaro, izpostavljal, kako ta in druge tovrstne prireditve dokazujojo cedalje večjo atraktivnost, ne le s turističnega, pač pa tudi s kulturnega vidika, ozemlja Furlanie Julijske krajine. Vstop na vsa srečanja, ki jih ponuja festival, je do oddaje razpoložljivih mest, prost. Dodatne informacije dobite na spletni strani: <http://www.comune.grado.go.it>

Matej Caharija

italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob nedeljih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentrično uničevalno taborišče, fotografksa razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Grad Sv. Justa: do 4. novembra je na ogled razstava »Srbi v Trstu 1751 - 1914«. Odprt vsak dan od 9.00 do 19.00.

Muzej Revoltella (Ul. Diaz 27): v galeriji sodobne umetnosti je do 27. septembra na ogled razstava »Leonor Fini, l'italienne de Paris«. Odprt po ponedeljek, sredo, petek, soboto in v nedeljo od 10.00 do 20.00 v četrtek od 10.00 do 23.00, ob torkih zaprto.

Razstavišče del Giubileo (Obrežje Tretjega novembra št. 9): do 6. oktobra razstavlja slikar Adrian Bon pod naslovom »Globoka čustva«. Odprt po ponedeljku do sobote od 17.00 do 20.30 in ob praznikih od 10.00 do 13.00.

Narodni dom: do danes, 18. septembra (otvoritev ob 19.00), do 9. oktobra bo pod naslovom »Zvoki kamna«, razstavljal kipar in kamnosek Pavel Hrovatin.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPĆINE

Bambičeva galerija (Proseška ul. 131): do 28. septembra je na ogled fotografksa razstava Petra Cvelbarja »Brezmejni studijski dnevi - Tri desetletja izrazov Dragae«. Odprt po ponedeljku do petka od 17.00 do 19.00.

V Prosvetnem domu: je med 16. in 19. uro na ogled fotografksa razstava »Kaj?«. Razstavlja: Kristjan Signoracci, Alenka Petaros in Jakob Jugovic.

REPEN

Galerija Muzeja Kraška hiša: do 18. oktobra bo na ogled fotografksa razstava Primoža Hienga »Soline, med nebesi in zemljo« - Šečoveljske soline s ptičje perspektive. Odprt ob nedeljah in praznikih od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00 ali po dogovoru na tel. št. 040-327240.

NABREŽINA

Kavarna Gruden: do oktobra, bo na ogled razstava »Umetniške fotografije o Barkolani« Miloša Zidariča. Urnik ogleda v času odprtja Kavarne.

GORICA

V palači Attems Petzenstein (Trg de Amicis 2): do 20. septembra, bo na ogled razstava pod naslovom »L'atelier degli oscar. I costumi della sartoria Tirelli per il grande cinema«. Urnik: od torka do nedelje med 9.00 in 19.00, vsak soboto in nedeljo ob 17.30 brezplačni vodenii ogledi.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprt vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprejem po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Puccer), 0038665-6725028.

STRUNJAN

Galerija Talasa Term Krka: do 7. oktobra se z akrilni na platnu predstavlja slikar Miran Kordež.

LOKEV

Vojški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOJMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dražica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Grad Štanjel, Galerija Lojzeta Spacala: Lojze Spacal - stalna razstava grafik. Odprt od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto.

Stolp na vratih: do 23. septembra je na ogled slikarska razstava oljnih slik »Metamaterija« avtorice Margarete Selene. Odprt ob sobotah in nedeljah ter

praznikih od 12.00 do 18.00. Vsako nedeljo, izpred cerkve v Štanjelu ob 15.30, do konca oktobra: nedeljsko turistično vodenje za individualne obiskovalce vključuje ogled gradu Štanjel, galerije Lojzeta Spacala, cerkve sv. Daniela, Kraške hiše, Stolpa na vratih in Ferrarijevega vrta. Ogled poteka približno 90 minut.

AJDVOŠČINA

Vojnaščica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. Gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor ob ponedeljku do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Naujavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-335981).

SOLKAN

V prostorih krajevne skupnosti Solkan: je razstava modelov letal pok. Julija Srebrniča, ki spada v okvir prireditve ob 100-letnici prvega poleta z motornim letalom bratov Rusjan. Odprt vsak dan do 20. septembra, od ponedeljka do petka od 15.00 do 17.00 ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 15.00 do 17.00.

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KANAL

V Melinkih na št. 5: je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprt vsak dan od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminška muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobarški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Slovenski etnografski muzej (Metelkova 2): do 18. oktobra bosta na ogled gostujuči razstavi iz Finske, prva »Maramiekk« je več kot pol stoletja uspešna zgodba finskih tekstilij in mode sestavnih razsežnosti, druga »Trije pogledi na Seversko« je fotografksa pripravljena antropologa, pohodnikov, popotnikov in romantička o nordijskih prostranstvih, kjer živijo Samiji.

Ljubljanski grad, Galerija »S«: do 14. oktobra, bo na ogled fotografksa razstava »Glasbeni svet 60., ujet v objektiv« ob 90-letnici fotoreporterja Edijsa Šelhausa.

Cankarjev dom, Galerija CD: do 20. oktobra v okviru 28. grafičnega biennala - Po Gogu: Novo obdobje korejske umetnosti.

Cankarjev dom, Mala galerija: do 11. oktobra fotografksa razstava Blaža Zupančiča: »Mimobežnost«.

Cankarjev dom, velika sprejemna dvorana: od 15. do 25. septembra: Od zbrisca do prenove identitete, Slovenci v Bosni in Hercegovini 1530-2009, brezplačen vstop.

Bojan Brezgar

Iran, imperij razuma

Ljudje vrednotijo samo,
kar je dobro in lepo

14

Vdanašnjem Iranu z lahko najdeš pričevanja o zgodovini države, od Kirove Perzije do današnjih dni. Manjka pa dolgo obdobje, ki gre od konca vladavine Kadžarov do islamske revolucije leta 1979. To je obdobje, v katerem sta vladala šaha Reza Pahlavi in njegov sin Mohamed Reza Pahlavi.

Reza je bil poveljnik kozaške vojske, kot se je, kot smo že zapisali, imenoval tisti rod vojske, ki so ga v 19. stoletju izvezbali kozaški častniki. Leta 1920, ko je Sovjetska zveza pripravljala napad na Teheran, je Reza s svojo četo zavzel prestolnico, kjer je bila šahova vojska v razsulu po ustavnih revolucijih leta 1905 še niso uredile države. Obstajala je resna nevarnost, da bi Sovjetska zveza zasedla ves Iran in Reza je to preprečil. To je bil seveda državni udar; Reza ga je lahko izvedel zahvaljujoč se odločilni pomoci britanskih oblasti, ki seveda niso želele, da bi Rusi zavzeli državo s tako pomembnimi naftnimi ležišči in da bi si preko Irana odprli pot do Perzijskega zaliva, ki je bil v tistem času zelo pomemben za britanski imperij in njegove poti proti Indiji in naprej.

Spopadi v državi so trajali dve leti in šele oktobra 1923 je Reza popolnoma obvladoval državo. Najprej se je zavzemal za republiko, vendar so temu nasprotovali veleposestniki in kler. Leta 1925 mu je uspelo prepričati parlament, da je odstavil zadnjega šaha kadžarske dinastije in njega razglasil za šaha. Takrat si je nadel priimek Pahlavi in bil je torej začetnik nove dinastije.

Reza Pahlavi ni bil izobražen človek; nekateri viri celo trdijo, da je bil nepismen in da se ni naučil pisati niti po ustoličenju za šaha. Ni znan, ali je to res, gotov pa je podatek o njegovi skromni izobrazbi. Bil je navdušen nad Zahodom, prav tako pa je z navdušenjem spremljal reforme, ki jih je Mustafa Kemal Ataturk uvedel v sosednji Turčiji, večnemu tekmecu Irana. Njegova vladavina ima takoj nekaj sončnih, vendar tudi veliko senčnih plati. Z enim stavkom lahko rečemo, da je Reza Pahlavi prinašal zahodni napredok, ne pa tudi zahodne politične kulture. V času njegovega vladanja je bila zgrajena transirska železnica in ustavljena univerza v Teheranu, prva perzijska univerza sploh. Številne študente je pošiljal na študij v tujino in po vsej državi je gradil šole, kulturne domove in podobne strukture. Ob posnemanju Ataturka je ženskam prepovedal nositi šador in policija jim je trgala rute z glav kar na ulici. Iz Irana je hotel narediti moderno sekularno državo, vendar se sam ni bil pripravljen odpovedati niti kančku oblasti. S takim delom se je seveda zameril kleru; svojo oblast pa je utrjeval tudi s

krotostjo, ki je bila dokaj značilna že za perzijske vladarje v prejšnjih stoletjih. Minstre je stalno odstavljal in veliko jih je dal ubiti, vse obljube o demokraciji so šle v pozabo in Iran je ponovno postal absolutistična država. V Mešedu so verniki protestirali v mošeji; dal je porušiti mošeje in pobiti protestnike. Od nomadov je zahteval, da se za stalno naselijo; normadi tega niso sprejeli in dal je zastrupiti vodo v vodnjakih, iz katerih so pili. Spremenil je tudi ime države: nič več Perzija, država je »država Arijcev«, to je Iran. Vendar v tem ni bilo rasističnega pristopa, saj je ščitil Jude, ki so živel v Iranu.

Dokler so bile spremembe samo notranjopolitične, so jih Angleži nekako prenasali. Ko pa se je, ob bližanju druge svetovne vojne, cedalje bolj povezoval z Nemčijo, je začelo zavezniškom presedati in leta 1941 so Angleži in Rusi skupaj zasedli Iran, prisilili šaha k odhodu

in za šaha postavili njegovega sina Mohameda Reza Pahlavija.

Naslednje poglavje iranske zgodovine se odvija leta 1951, ko je za predsednika vlade izvoljen Mosadek. Eden prvih njegovih ukrepov je nacionalizacija naftnih polj. Šah se s tem ne ukvarja: izbira si žene, odhaja v Švico smučat, igra nogomet, organizira plese v maskah, leti z zasebnim letalom, ki ga upravlja sam. Ljudstvo je nad Mosadekom navdušeno, vendar se navdušenje kmalu poleže: Angleži in Američani so vzpostavili embargo na trgovino z Iranom; nične ne kupuje iranske naftne in nihče ne trguje s to državo. Država je na robu bankrota. Mosadek pa naredi še eno napako: vzpostavi tesne odnose z iransko komunistično partijo Tudeh, kar dokončno razkaci Angleže, ki že mislijo, kako bodo Rusi prodrali do Perzijskega zaliva.

Vojска je nezadovoljna in častniki so bliže šahu kot Mosadeku. Šah odstavi Mo-

sadeka in imenuje Zahedija za predsednika vlade, nato z ženo Sorajo odpotuje v Rim. Ljudstvo slavi njegov odhod in začne uničevati spomenike, naenkrat pa iz vojašnic privre vojska, ki zaduri upor. Šah se vrne in prevzame oblast, Mosadek gre v zapor in voditelji komunistične stranke Tudeh so pobiti. Sicer je bilo v nekaj dneh pobitih 5000 šahovih nasprotnikov. Ni treba posebej pojasniti, kdo je vse to organiziral. Kot ob drugih podobnih primerih je to bila CIA.

Tukaj se tudi začne kruta diktatura Mohameda Reze Pahlavija. Zapori so polni političnih jetnikov, ljudje izginjajo. Iran se tehničko modernizira, vendar je vse samo navidezno. Ljudje so revni, kot še dolgo ne. O pravilih ni mogče govoriti. Zunanjji blišč zahodne države je samo pesek v oči, Iran je prava diktatura. Tudi kler je pod pritiskom in voditelj iranskih šiitov Homeini se mora zateči v tujino, najprej v Irak in nato

v Francijo. In medtem ko so ljudje lačni, si bogataši privoščijo vse najboljše. Restavracije in zabavišča v predmestju Teherana, ob vznožju Alborza, so vedno polni. Vsa dan odleti s teheranskega letališča letalo v Evropo. Polno je Irančakov, ki gredo na kosilo v eno luksuznih evropskih restavracij. Po kosilu sedejo na letalo in se vrnejo v Teheran. Cena: 2.000 dolarjev na osebo. To pa seveda ne velja za šaha in za njegove najbližje: zanje je potovanje preveč utrudljivo. Posebno letalo iz Pariza vozi kuharje in hrano v Teheran; tu pripravijo kosilo ali večerjo in se nato vrnejo v Pariz. Cena? Kdove...

Ena izmed značilnosti perzijske zgodovine je, da Perzijci po smrti niso slavili svojih vladarjev. Izjemo predstavlja sama Kir in Abas. Mnogo vladarjev je bilo znanih po krutosti, med njimi tudi prvi šah dinastije Kadžarov Agas Mohamed Khan, ki je dal pobiti vse moške in oslepiti vse otroke v Kermanu: v dokaz so mu morali vojaki prinesti njihove oči v košari. In to je naredil samo zato, ker so v Kermanu dali zavetje prejnjemu šahu, ki ga je on odstavil. Takih grozodejstev je bilo v zgodovini Irana veliko in Mohamed Reza Pahlavi je, čeprav z metodami modernega časa, sledil njihovemu zgledu.

Kogarkoli vprašaš v Iranu po njem, ti bo povedal, da je bil slab vladar. Prijazne besede pa boš slišal, ko vprašaš po njegovi zadnji ženi Farah Dibi. Čeprav je tudi njeno ime povsem izginilo iz javnosti, ljudje radi povedo, da je bila velika ljubiteljica iranske umetnosti in je veliko naredila za njeno ohranitev: tako naj bi bila ustanovitev dveh pomembnih muzejev prav njena zasluga: muzeja stekla in keramike in muzeja preprog, v katerem so zbrane dragocene perzijske preproge, nekatere stare tudi več sto let. Pri iranskih ljudeh večkrat ugotoviš, da vrednotijo, kar je dobro in lepo, in ne dekujejo samo po nekih ustaljenih klišejih, kot bi od družbe, kakršno opisujejo na Zahodu, tudi pričakovali.

se nadaljuje

Zgoraj: restavracije in zabavišča v predmestju Teherana, ob vznožju Alborza, so vedno polni.

Levo: dragocene perzijske preproge v muzeju, ki ga je ustanovila farah Diba

Rai Tre
SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Pesem mladih: COŠ Stanko Gruden
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews
6.10 Nan.: La nuova famiglia Addams
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.25 17.10 Vremenska napoved
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
18.50 Kvizi: L'eredità (v. C. Conti)
20.30 Kvizi: Affari tuoi
21.10 Variete: I Migliori anni (v. C. Conti)
23.20 Aktualno: Tv7
0.20 Aktualno: L'appuntamento - Scrittori in tv

Rai Due

6.00 Aktualno: Focus
6.35 Aktualno: Tg2 Medicina 33
6.45 Aktualno: L'avvocato risponde estate
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
10.25 Aktualno: Tracy & Polpetta
10.40 Aktualno: Tg2 Estate in rubrike
11.25 Nan.: Orgoglio (It., '05)
13.00 20.30, 23.30 Dnevnik
13.30 Aktualno: Tg2 E...state con Costume
13.50 Aktualno: Tg2 Eat Parade
14.00 Nan.: Numb3rs
15.35 Nan.: Las Vegas
17.00 Nan.: 90210
17.45 Nan.: Due uomini e mezzo
18.05 Dnevnik - kratke vesti
18.10 Dnevnik in športne vesti
19.00 Talent show: X Factor
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
21.05 Nan.: Senza traccia
21.50 Nan.: Criminal Minds
22.40 Nan.: Anna Winter - In nome della giustizia
23.45 Variete: Stracult

Rai Tre

6.00 8.00 Dnevnik - Rai News 24, Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.05 Dok.: La Storia siamo noi
9.05 Film: La mia spia di mezzanotte (kom., ZDA, '66, i. D. Day, R. Taylor)
10.50 13.00, 14.50 Aktualno: Cominciamo Bene Estate
12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
13.05 Nad.: Terra nostra
14.00 Deželne vesti, vremenska napoved in rubrike
15.00 Dnevnik - kratke vesti
15.05 Variete: Trebisonda - Melevisione
16.30 Nan.: B.A.R.Z.
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, siedi Geo & Geo
18.25 Vremenska napoved
19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Nad.: Le storie di Agrodolce - Aspettando la nuova serie
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 Dnevnik
21.10 Dok.: La grande Storia
23.15 Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved
23.50 Dok.: Sfide

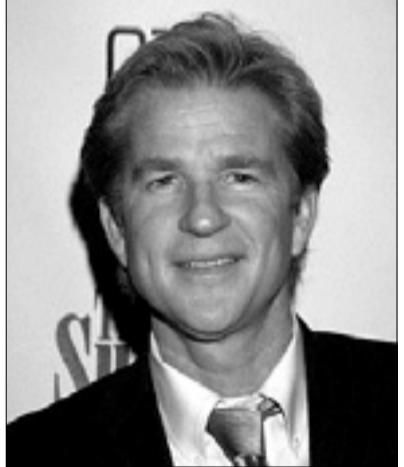

Rete 4

7.05 Nan.: Tutti amano Raymond
7.30 Nan.: Quincy
8.30 Nan.: Hunter
9.45 Nad.: Febbre d'amore
10.35 Nan.: Giudice Amy
11.30 17.25 Dnevnik in prometne informacije

11.40 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino
12.30 Nan.: Un detective in corsia
13.30 18.55 Dnevnik in vremenska napoved
14.05 Aktualno: Popoldasni forum
15.30 Nad.: Sentieri
16.20 Film: Viaggio al centro della Terra (fant., ZDA, '59, r. H. Levin, i. P. Boone)
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Film: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Le ali della libertà (dram., ZDA, '94, r. F. Darabont, i. T. Robbins)
22.00 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
0.00 Film: Il giurato (triler, ZDA, '95, r. B. Gibson, i. D. Moore)
2.00 Nočni dnevnik in Pregled tiska

°5 Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattino cinque (v. F. Panicucci, C. Brachino)
9.55 17.55 Aktualno: Claudio Martelli: Il libro della Repubblica
10.00 Dnevnik - Ore 10
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okus, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Film: Kettle of Fish - Un bel pasticcio (kom., ZDA, '06, r. C. Myers, i. M. Modine)

15.45 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
16.30 Aktualno: Pomeriggio cinque (v. B. D'Urso)
18.00 Dnevnik - kratke vesti
18.50 Kvizi: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Paperissima Sprint
21.10 Nan.: Distretto di polizia 9
23.30 Aktualno: Matrix
1.30 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

6.00 Nan.: Still Standing
6.30 13.40, 17.25, 19.25 Risanke
8.55 Nan.: Happy Days
9.30 Nan.: A-Team
10.20 Nan.: Starsky & Hutch
11.20 Nan.: The Sentinel
12.25 18.30 Dnevnik in športne vesti
15.00 Nan.: Gossip Girl
15.55 Nan.: Il mondo di Patty
16.50 Nan.: iCarly
19.50 Nan.: Così fan tutte
20.30 Kvizi: Il colore dei soldi
21.10 Variete: Colorado
0.00 Film: American Pie - Band Camp (kom., ZDA '05, i. A. Kebbel)
1.55 Nočni dnevnik

Tele 4

7.00 8.35, 13.30, 16.45, 19.30, 23.02 Dnevnik
7.15 Nan.: The flying doctors
8.10 Pregled Tiska
9.30 Nan.: Don Matteo 6
12.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Aktualno: Hard Trek
12.50 Aktualno: Salus Tv
13.15 Aktualno: Antichi palazzi del FVG
13.50 Variete: ...Tutti i gusti
14.30 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali
14.45 Variete: Village
15.50 Dokumentarci o naravi
16.20 Nan.: Lassie
17.00 Risanke
19.00 Aktualno: Ditelo al sindaco
20.00 Dnevnik

20.30 Deželni dnevnik
20.55 Stoā
23.55 Film: La moglie nuova (dram., '69, r. M. Worms, i. S. Koscina)

La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life
10.10 Punto Tg, sledi Due minuti in un libro
10.25 Nan.: Matlock
11.30 Nan.: L'ispettore Tibbs
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Hardcastle & McCormick
14.00 Nan.: Cuore d'Africa
16.05 Dok.: Star Trek
17.05 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
19.00 Nan.: Murder Call
20.00 Dnevnik
20.30 Šport: Aspettando V-ictory
21.00 Film: La Pantera Rosa (kom., ZDA '63, r. B. Edwards, i. D. Niven)
23.30 Film: Complesso di colpa (triler, ZDA '75, r. B. De Palma, i. C. Robertson)

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TGR FJK - deželne vesti
14.20 Euronews
14.45 Film: Neka druga obala (i. R. Beatty)
16.05 Artevisione
16.35 Dok. odd.: Mednarodna obzorja
17.20 Glasb. oddaja: In orbita
18.00 Zlatko Zakladko
18.25 Pravljice Mike Make
18.35 Vremenska napoved
18.40 0.15 Primorska kronika
19.00 21.55, 0.00 Vsedanes - TV dnevnik
19.20 Športne vesti
19.25 Mlad. odd.: Fanzine
19.55 Potopisi
20.25 Zoom, mlađi in film
20.55 Film: Prijateljeva smrt (i. G. Garko)
22.35 Globus
23.05 Arhivski posnetki
23.50 Metalcamp 2008

Tv Primorka

8.00 Dnevnik TV Primorka
8.20 1.00 Videostrani
9.00 10.00 Novice
9.05 21.30 Mozaik (pon.)
10.05 17.20 Hrana in vino (pon.)
10.35 Videostrani z novicami vsako polno uro
18.00 Mladinska oddaja: Miš maš
18.45 Odprta tema (pon.)
19.45 Kulturni utrinek
20.00 23.00 Dnevnik TV Primorka, borožno poročilo in vremenska napoved
20.30 Objektiv
21.00 Razgleđovanja
22.30 Primorski tehnik (pon.)

RADIO

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro Jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena - 1. del; 10.00 Poročila; 11.15 Poletni studio D; 11.30 Za smeh in dobro voljo; 12.15 Neznani kotički Slovenije; 13.20 Primorska pojje; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica - Odprta knjiga; 18.00 Kulturni dogodki; 19.35 Zuključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 7.00 Jutranjek; 9.00-12.30 Poletni Dopoldan in pol; 10.00 Poletna popotovanja; 11.30 Kačišnica - vaški praznik in Kačič; 12.30 Opoldnevnik; 14.00 Aktualno; 16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Pregled predelitev; 19.30 Rončel na obali; 21.00 Petkov za-vitek; 22.30 Moj radio je lahko balon.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; vremenska napoved in prometne vesti; 8.00-10.30 Dnevnik jutra; 8.05 Horoskop; 8.33 Nogometna kabala; 8.45 Govorimo o...; 9.00 Posebnosti o ekonomiji; 9.33 Pregled dogodkov; 10.00 Predstavitev dnevnika; 10.10 Vremenska napoved, radijski seznam oddaj; 10.33-11.00 RC everywhere; 11.00-12.00 Odprt prostor; 12.10 Predstavitev dnevnika; 12.15 Sigt singl; Vremenska napoved in prometne vesti; 13.00-14.00 Chiacchieradio; 13.15 Secondo Casadei; 14.00-14.30 Prosa; 14.35 Euro notes; 14.40 Glasbeni program; 15.05 Pesem tedna; 15.10 Predstavitev dnevnika, vremenska napoved in prometne vesti; 15.30 Dogodki dneva; 16.00-18.00 Ob 16-ih; 18.00 The magic bus; 19.00 Glasbeni spred; Vremenska napoved in prometne vesti; 20.00 Radio Capodistria zvečer; 21.00 Odprt prostor; 22.00 Ameriška duša; 22.30 Posebnosti o ekonomiji; 23.00 Album charts; 0.00 Prenos RS.

SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.00-9.00 Jutranji program; 5.30 Jutranja kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 7.35 Gremo naokrog; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 10.05 Radio Ga-Ga; 11.15 Radi imamo Radio; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.-ih; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 14.30 Labirinti sveta; 15.00 Radio danes radio jutri; 15.30 DIO; 16.30 Evrožvenket; 17.00 Studio ob 17-ih; 18.15 Gremo in kino; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Kulturni fokus; 21.05 Slovencem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 O morju in pomorščakih; 23.05 Litearni nočturno; 23.15 Za prijeten konec dneva; 23.30 Labirinti sveta.

SLOVENIJA 2
5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Porocila; 7.00 Kronika; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevka tedna; 9.45 Val in izvidnici; 13.00 Danes do 13-IH; 13.25 Napoved sporeda; 14.00 Kulturne drobitnice; 14.35 Izbor popevka tedna; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.30 Centrifuga; 16.50 Vreme; 16.55 Minute za rekreacijo; 17.45 Šport; 18.00 Glasba za prave moške; 18.50 Večerni sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Stop pops 20; 21.00 Nova elektronika; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Klub klubov.

SLOVENIJA 3

6.00, 10.00, 1

VREMENSKA SЛИКА

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 ur.

Območje zračnega pritiska, ki se trenutno nahaja nad Španijo se pomika proti vzhodu. Danes zvečer se bo nov frontalni val bližal zahodni Italiji. Ta fronta ne bo sicer bistveno vpliva na vreme pri nas a se bo nad našo deželo precej vlažen zrak.

Nad južno Skandinavijo in Balkanom je območje visokega zračnega pritiska, drugod na Evropi pa je območje enakomernega zračnega pritiska. S šibkim vzhodnim vetrom doteka nad naše kraje razmeroma topel in vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.47 in zatone ob 19.10
Dolžina dneva 12.23

BIOPROGOZOZA
Danes se bodo pri občutljivih ljudeh pojavljale vremensko pogojene težave, tudi nekateri bolezenski znaki bodo še okrepljeni. Pripomočamo večjo previdnost.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja je 22,2 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	19	2000 m	9
1000 m	16	2500 m	6
1500 m	11	2864 m	4

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnom vremenu v gorah dosegel 6, po nižinah 5.

PLIMOVANJE
Danes: ob 3.11 najniže -66 cm, ob 10.45 najviše 61 cm, ob 16.52 najniže -47 cm, ob 22.39 najviše 45 cm.
Jutri: ob 4.38 najniže -60 cm, ob 11.10 najviše 62 cm, ob 17.24 najniže -49 cm, ob 23.14 najviše 38 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Po vsej deželi bo precej spremenljivo vreme, možna bo tudi kakšna ploha, ki bo verjetnejša v hribih in popoldanskem času. Po nižinah in ob morju bodo verjetne tudi večje razjasnitve. Ponoči se bo v nižinskem pasu ponekod lahko pojavila megla v pasovih.

Danes bo spremenljivo do pretežno oblčno. Občasno bodo krajevne padavine, deloma plohe, na Primorskem tudi posamezne nevrite. Jutri zjutraj bo po nekaterih nižinah megla. Najniže jutranje temperature bodo od 11 do 16, ob morju okoli 17, najviše dnevne od 16 do 22, na Primorskem do 25 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Po vsej deželi bo spremenljivo; v hribovitem svetu se bodo popoldne lahko pojavljale krajevne plohe. Bomo pa deženi tudi večji razjasnitve. Ponoči se bo v spodnji nižini lahko pojavila megla v pasovih.

Jutri in v nedeljo bo delno jasno s spremenljivo oblčnostjo, zjutraj bo po nižinah megla. Popoldne bodo še nastale posamezne krajevne plohe ali nevrite.

Mercator Center Nova Gorica

Industrijska cesta 6, Kromberk, Slovenija

Delovni čas: od ponedeljka do sobote od 9. do 21. ure, nedelje od 9. do 15. ure

Ponudba velja od 17.9. do 29. septembra 2009 oz. do razprodaje zalog.

Mercator
najboljši sosed 60 let

Super ponudba!

Set posod
Lock&Lock
5 - delni
Redna cena: 28,73 EUR
3,75€

Set posod
Lock&Lock
4 - delni
Redna cena: 18,73 EUR
3,75€

Ponudba velja v času od 18. 8. oz. do prodaje zalog v Hipermarketih ter večjih prodajalnih M Tehnika s tovrstno ponudbo.

PRAZNIČNO PAKIRANJE

Jabolčni sok 100%
3 x 1 liter + 1 liter brezplačno
2,37€

Mercator kakovost
Preverjena in nadzorovana

EDAMEC

Sir Edamec,
cena za kg v kusu
Mlekarina Celeia, Petrovče
Redna cena: 8,61 EUR
Alkajska cena za razrez:
5,59 EUR

37% prihranka

5,37 EUR

Restavracija Mercator Center Nova Gorica

Posebna ponudba
od 17. do 29. septembra 2009

Menu 1:
pleskavica s prebrancem
2,90 EUR

Menu 2:
bucchina lasagna
2,90 EUR

Hipermarket	Restavracija	HOLIDAYS	Pohištvo	MODANA	BEAUTIQUE	INTERSPORT	URKO	BRUNELLA TRICOT	LANA	Adriatic Slovenica	LOTERIJA SLOVENIJE	Avtopravnica Talimar
SANTANA	ZLATNARIA CELJE	KNJIGARNA IN DZS	TrgoAvto	simobil	MESNA OPŠIHA	Medvešek Pušnik	Walter			Sladkarnica	Reko	TRES
KALIA	Dr. Natura			SanoLabor	comshop	Svilanit				beti	sidewatch	TRGOVINA
PARANI	DELMAR ribarnica					ZOOTIC					MANA	NLB